

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

VÝROČNÁ SPRÁVA 2015

Vydavateľ:

© Národná banka Slovenska 2016

Adresa:

Národná banka Slovenska

Imricha Karvaša 1, 813 25 Bratislava

<http://www.nbs.sk>

Elektronická verzia je prístupná na
[http://www.nbs.sk/sk/publikacie/
publikacie-nbs/vyrocna-sprava](http://www.nbs.sk/sk/publikacie/publikacie-nbs/vyrocna-sprava)

Všetky práva vyhradené.

Reprodukovanie na vzdelávacie a nekomerčné účely je povolené s uvedením zdroja.

Redakčná uzávierka údajov uvedených v tejto správe bola 23. marca 2016.

ISBN 978-80-8043-213-3 (elektronická verzia)

ISBN 978-80-8043-214-0 (epub)

OBSAH

ÚVOD	5	3.3 Spracovanie eurobankoviek a euromincí	38
A EKONOMICKÝ, MENOVÝ A FINANČNÝ VÝVOJ	7	3.4 Falzifikáty bankoviek a mincí zadržané na území SR	39
1 MAKROEKONOMICKÝ VÝVOJ	8	4 PLATOBNÉ SLUŽBY A PLATOBNÉ SYSTÉMY	42
1.1 Vonkajšie ekonomické prostredie	8	4.1 Platobné služby	42
1.1.1 Globálne trendy vývoja produkcie a cien	8	4.2 Platobné systémy Slovenskej republiky	42
1.1.2 Hospodársky vývoj v eurozóne	9	4.2.1 Platobný systém TARGET2 a TARGET2-SK	42
1.2 Makroekonomický vývoj SR	10	4.2.2 Platby realizované prostredníctvom TARGET2-SK	43
1.2.1 Vývoj cien	10	4.2.3 Platobný systém SIPS	44
1.2.2 Hrubý domáci produkt	11	4.2.4 Platby realizované prostredníctvom SIPS	45
1.2.3 Trh práce	13	4.2.5 Platobné karty	45
1.2.4 Finančné hospodárenie	14	4.3 Spolupráca s medzinárodnými finančnými inštitúciami v oblasti platobného styku	46
1.2.5 Platobná bilancia	14	5 ŠTATISTIKA	47
2 MENOVÁ POLITIKA EUROSÝSTÉMU	17	5.1 Menová a finančná štatistika	47
2.1 Operácie menovej politiky	17	5.2 Štatistika štvrtročných finančných účtov	48
2.2 Vývoj eura	19	5.3 Štatistika poisťovní, kapitálového trhu a dôchodkového sporenia	48
3 VÝVOJ NA FINANČNOM TRHU	19	5.4 Štatistika nebankových subjektov	49
B AKTIVITY A ČINNOSTI NBS	22	5.5 Štatistika platobnej bilancie	49
1 IMPLEMENTÁCIA MENOVEJ POLITIKY A SPRÁVA INVESTIČNÝCH AKTÍV	23	6 EKONOMICKÝ VÝSKUM	50
1.1 Povinné minimálne rezervy	23	7 EURÓPSKE ZÁLEŽITOSTI A MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA	52
1.2 Akceptovateľné aktíva	23	7.1 Európske záležitosti	52
1.3 Správa investičných aktív	25	7.2 Spolupráca NBS s medzinárodnými inštitúciami	52
2 FINANČNÁ STABILITA A DOHĽAD NAD FINANČNÝM TRHOM	26	7.3 Medzinárodná činnosť NBS v oblasti dohľadu	53
2.1 Finančná stabilita	26	7.4 Zahraničná technická pomoc	55
2.2 Dohľad nad finančným trhom	26	8 KOMUNIKÁCIA	55
2.3 Regulácia finančného trhu	32	9 LEGISLATÍVA	58
2.4 Riešenie krízových situácií	34		
2.5 Ochrana finančného spotrebiteľa	34		
3 EMISNÁ ČINNOSŤ A PEŇAŽNÝ OBEH	36		
3.1 Vývoj kumulovanej čistej emisie v obehu	36		
3.2 Výroba eurobankoviek a euromincí	38		

10	INŠTITUCIONÁLNY ROZVOJ	62	C	SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA A ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA NBS K 31. 12. 2015	68
10.1	Inštitucionálny rámec	62			
10.2	Organizácia a riadenie	64			
10.3	Ľudské zdroje	66			
10.4	Vzdelávanie	66		Zoznam grafov	100
10.5	Environmentálna politika	66		Zoznam tabuliek	100
				Zoznam skratiek	101

Úvod

Rok 2015 priniesol pre Národnú banku Slovenska viaceré výzvy domáceho i nadnárodného rozmeru. Medzi faktory, ktoré ovplyvňovali vývoj v rámci Eurosystému, patrí najmä pretrvávajúce prostredia nízkych úrokových sadzieb a rozširovanie využívania neštandardných nástrojov v podmienkach rastu globálnych rizík, ale aj sfunkčnenie druhého piliera Bankovej únie a zavedenie nového mechanizmu rotácie hlasovacích práv. Domácejmu vývoju dominovali zmeny týkajúce sa rozšírenia kompetencií dohľadu nad finančným sektorom a vznik Rady pre riešenie krízových situácií. V priebehu roka pretrvávala na Slovensku veľmi nízka inflácia, zatiaľ čo v reálnej ekonomike došlo k oživeniu.

V uplynulom roku pokračoval nepriaznivý vývoj vonkajšieho ekonomického prostredia. Rast globálnej ekonomiky klesol na najnižšiu úroveň za ostatných šesť rokov (3,1 % v stálych cenách). Hlavným dôvodom bolo zhoršenie hospodárskeho vývoja rozvíjajúcich sa krajín, keď čínska ekonomika zaznamenala ďalšie spomalenie a viaceré rozvíjajúce sa krajiny závislé od vývozu ropy zápasili s recesiou. Hospodársky vývoj eurozóny sa naopak medziročne zlepšil. Hrubý domáci produkt eurozóny sa vďaka vyššej súkromnej spotrebe a investíciám zvýšil o 1,6 % a miera nezamestnanosti sa počas roka znížila približne o jeden percentuálny bod.

Aj na Slovensku dominoval vplyv domáceho dopytu. Najvyšší hospodársky rast Slovenska za ostatných päť rokov (3,6 % v stálych cenách) bol významne podporený investíciami. Vyššia investičná činnosť súvisela so snahou dočerpať finančné prostriedky štrukturálnych fondov EÚ z predchádzajúceho programového obdobia. Solídny rast domácej ekonomiky sa prejavil vo zvýšení zamestnanosti a v poklese miery nezamestnanosti.

Pokračujúci pokles cien ropy a energetických komodít s následnou nízkou dovezenou infláciou sa prejavili v ďalšom poklese spotrebiteľských cien. V priemere za celý rok sa ceny na Slovensku znížili o 0,3 %. V eurozóne sa spotrebiteľské ceny v priemere za rok 2015 nezmenili.

V reakcii na neželaný vývoj inflácie v eurozóne začiatkom roka 2015 rozhodla Rada guvernérov o rozšírení zoznamu dovtedy uplatňovaných neštandardných nástrojov o nákup cenných papierov emitovaných vládami krajín eurozóny a európskymi inštitúciami. Vzhľadom na pretrvávajúcu nízku infláciu koncom roka rozhodla Rada guvernérov o predĺžení programu nákupu aktív dovtedy, kým sa neprejaví trvalá zmena vývoja inflácie, ktorá bude zodpovedať strednodobému cieľu – inflácii na úrovni nižšej, ale blízkej 2 %. Zároveň sa Rada rozhodla znížiť úrokovú sadzbu pre jednoduché sterilizačné operácie o 10 bázických bodov na -0,30 %.

Rozšírenie eurozóny o ďalšiu krajinu viedlo k významnej úprave procesu rozhodovania o menovej politike. V dôsledku vstupu Litvy do eurozóny dňa 1. januára 2015 bol zavedený systém, na základe ktorého sa guverneri národných centrálnych bánk vo výkone hlasovacích práv v Rade guvernérov striedajú podľa vopred dohodnutého kľúča.

Po úspešnom zavedení jednotného mechanizmu dohľadu sa pozornosť sústredila na dobudovanie druhého piliera bankovej únie – jednotného rezolučného mechanizmu. V tejto súvislosti začala na Slovensku v roku 2015 vykonávať svoju činnosť Rada pre riešenie krízových situácií (Rezolučná rada). Plnenie úloh potrebných na odborné a organizačné zabezpečenie výkonu jej pôsobností a právomocí zabezpečuje nové oddelenie riešenia krízových situácií odboru regulácie NBS.

NBS sa s účinnosťou od 1. januára 2015 stala orgánom ochrany spotrebiteľa pre slovenský finančný trh. Cieľom je prispievať k tomu, aby nedochádzalo k porušovaniu spotrebiteľských práv, aby k náprave dochádzalo čo najskôr a neopakovali sa praktiky, ktoré v minulosti viedli k výraznej nespokojnosti spotrebiteľov. V tejto súvislosti je osobitnou výzvou ochrana spotrebiteľa v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov nebankovým spôsobom.

V súvislosti s rozrastajúcimi sa kompetenciami v oblasti dohľadu a ochrany spotrebiteľov a s novými úlohami v oblasti príprav na riešenie krízových udalostí na finančnom trhu sa počet zamestnancov banky medziročne zvýšil na 1 053 zamestnancov.

NBS pokračovala v zabezpečovaní plynulej prevádzky a podpory retailového platobného systému SIPS a platobného systému TARGET2-SK. Zároveň sa NBS v roku 2015 venovala prípravám na zavedenie systému TARGET2 Securities, ktorý umožní cezhraničné vyrovnanie transakcií s cennými papiermi. Celková hodnota i počet transakcií uskutočnených v TARGET2 sa medziročne znížili, v SIPS sa naopak zvýšili, pritom po-

čet účastníkov oboch systémov sa medziročne nezmenil.

Z oblasti emisnej činnosti a peňažného obehu je zaujímavé spomenúť, že celková kumulovaná čistá emisia, rozdiel medzi hodnotou eurových bankoviek a mincí vydaných do obehu a prijatých z obehu na Slovensku, prekročila 10 mld. €. Popri bežných obehových minciach vydala NBS v roku 2015 aj dve pamätné mince v nominálnej hodnote 2 € a tri zberateľské mince z drahých kovov.

V roku 2015 dosiahla NBS hrubý zisk viac ako 144 mil. €, väčšina prostriedkov bola prevedená do všeobecnej rezervy na finančné riziká, čistý zisk predstavoval 4,6 mil. €.

Apríl 2016

Jozef Makúch
guvernér

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

Č A S Ť A

EKONOMICKÝ, MENOVÝ A FINANČNÝ VÝVOJ

A

1 MAKROEKONOMICKÝ VÝVOJ

1.1 VONKAJŠIE EKONOMICKÉ PROSTREDIE

1.1.1 GLOBÁLNE TRENDY VÝVOJA PRODUKCIE A CIEŇ

Rast globálnej ekonomiky sa v roku 2015 spomalil približne na 3,1 % z 3,4 % v predchádzajúcom roku a dosiahol tak najnižšiu hodnotu za posledných šesť rokov. V rámci jednotlivých zoskupení krajín pokračovali protichodné vývojové tendencie zaznamenané už v predchádzajúcom roku, keď sa začala posilňovať ekonomická aktivita vyspelých krajín a na druhej strane pokračoval trend nižšieho rastu rozvíjajúcich sa ekonomík.

Uvedené smerovanie svetovej ekonomiky v roku 2015 ovplyvnilo niekoľko faktorov. Predovšetkým to bolo pokračujúce spomaľovanie ekonomiky Číny. Proces zmeny štruktúry z investíciami ťahaného rastu hospodárstva charakterizovaného prebytočnými kapacitami smerom k súkromnej spotrebe ovplyvnil aj globálny dopyt. Navyše rastúce obavy ohľadom rýchlejšieho spomalenia vývoja v Číne viedli v polovici roka k prepadu čínskych akciových trhov s následným dopadom na globálne finančné trhy. Volatilita čínskej meny, jej devalvácia na podporu exportnej výkonnosti a následné odlevy kapitálu ešte zvyšovali riziká budúceho vývoja ekonomiky. Vďaka pokračujúcim stimulom menovej a fiškálnej politiky zameraným na stabilizáciu ekonomiky dosiahol jej rast hodnotu mierne pod stanoveným cieľom, naakumulované nerovnováhy však predstavujú riziká do budúcnosti. Ďalším faktorom, ktorý ovplyvnil vývoj svetovej ekonomiky, bol pokračujúci pokles cien komodít. Predovšetkým ropa, ktorej cena sa znížila takmer na polovicu úrovne roka 2014, výrazne ovplyvnila ekonomiky závislé od jej exportu. V prostredí nízkych cien ropy, znehodnocujúcej sa meny, klesajúcej dôvery a geopolitického napätia sa do hlbkej recesie prepadlo najmä Rusko. Výrazný pokles ekonomickej aktivity zaznamenala aj Brazília. Klesajúce ceny komodít, slabší globálny rast a dopad spomalenia Číny, ktorá predstavuje jej najdôležitejšieho exportného partnera, viedli k najsilnejšiemu poklesu brazílskej ekonomiky za 25 rokov. Na druhej strane z poklesu cien ropy profitovala India, ktorá sa vďaka pokraču-

júcim reformám a uvoľnenej menovej politike stala v roku 2015 najrýchlejšie rastúcou veľkou ekonomikou sveta. Celkovo však rozvíjajúce sa krajiny výrazne tlmili rast globálnej ekonomiky už piaty rok v rade a ovplyvnili aj spomalenie globálneho obchodu na 2,6 % z 3,4 % zaznamenaného v roku 2014.

Vyspelé krajiny upevnili svoje ekonomiky, pričom ich pozitívne ovplyvnilo pokračovanie akomodatívnych menových politík. Oživenie v uvedených krajinách však nebolo také výrazné ako v predchádzajúcom roku, navyše vývoj v jednotlivých krajinách bol diferencovaný. Rýchlejší rast zaznamenala eurozóna, v ktorej sa posilnil spotrebiteľský aj investičný dopyt a aj napriek pomalšiemu globálnemu dopytu akcelerovali exporty. Po stagnácii v roku 2014 sa výraznejšie zvýšil aj rast japonskej ekonomiky, jej dynamiku však generoval výhradne export a mierny pokles dopytu súkromného sektora kompenzovala vláda. Americká ekonomika si zachovala tempo rastu z predchádzajúceho roka, keď priaznivý vplyv posilnenia súkromnej a vládnej spotreby utlmili pomalšie investície a negatívny príspevok čistého exportu. Pozitívny vývoj na trhu práce naznačoval normalizáciu menovej politiky v USA už v priebehu roka 2015, Fed však pristúpil ku zvýšeniu úrokovej sadzby až na konci roka. Globálnu ekonomiku v roku 2015 spomalila ekonomická výkonnosť Veľkej Británie, keď pozitívny vývoj súkromnej spotreby kompenzovalo dynamické tempo dovozov.

V roku 2015 pokračovalo spomaľovanie globálneho rastu spotrebiteľských cien, pričom ich vývoj predurčoval hlavne výrazný prepád cien energií reagujúcich na ceny energetických komodít. Vo vyspelých ekonomikách sa priemerná miera inflácie v roku 2015 znížila na 0,3 % oproti 1,4 % v roku 2014, súčasne pokračoval aj pokles inflácie bez cien energií a potravín, čo môže predstavovať deflačné impulzy do budúcnosti. Znížila sa aj miera inflácie v Číne v dôsledku nižšieho rastu potravín, celkovo však inflácia v rozvíjajúcich sa ekonomikách akcelerovala z 5,1 % v roku 2014 na 5,5 % v roku 2015. Jej vyššia úroveň vyplývala z depreciácie mien a vyšších importných cien, ako aj z nízkej kredibility menových politík.

Výrazný pokles cien ropy na svetových trhoch bol výsledkom previsu ponuky nad dopytom. Nadmerná produkcia, rozhodnutie krajín OPEC neobmedziť ťažbu ropy, ako aj dohoda s Iránom o protijadrovom programe, boli hlavnými ponukovými faktormi stláčajúcimi cenu ropy k nižším hodnotám. Na strane dopytu to boli hlavne slabšie importy Číny v prostredí spomaľujúceho sa hospodárstva. Klesali však aj ceny neenergetických komodít. Ceny kovov a agrokomodít rovnako ako ceny ropy reagovali na pretrvávajúcu nadbytočnú ponuku a vysoký stav zásob a slabší globálny dopyt.

1.1.2 HOSPODÁRSKY VÝVOJ V EUROZÓNE

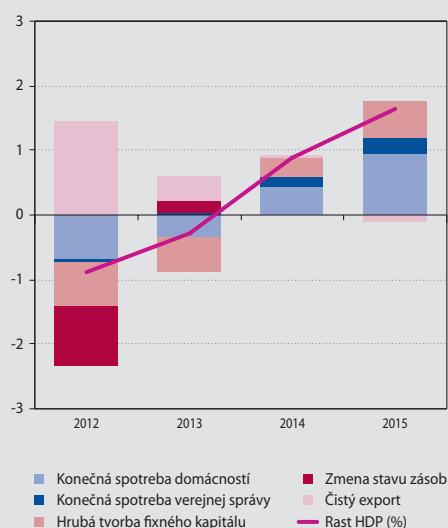
V roku 2015 hospodárstvo eurozóny zaznamenalo zrýchlenie rastu na 1,6 % (v roku 2014 rast o 0,9 %). Pozitívne k tomuto vývoju prispela v najväčšej miere súkromná spotreba, v menšej miere investície a spotreba vlády. Súkromná spotreba a investície boli značne podporené akomodatívnym nastavením menovej politiky s dopadom na uvoľnenie úverových podmienok. Rast exportov sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom zrýchlil, zároveň však vzrástla aj dynamika importov. Čistý export tak mal mierne negatívny príspevok k ekonomickému rastu. Ekonomické oživenie bolo aj naďalej krehké, ovplyvnené napätou geopolitickou situáciou. Posilnenie hospodárstva sa prejavilo na trhu práce, keď miera nezamestnanosti postupne v priebehu roka klesala (z 11,3 %

v decembri 2014 na 10,4 % v decembri 2015) a zaznamenala pokles aj v porovnaní s predchádzajúcim rokom (10,9 % v roku 2015 v porovnaní s 11,6 % v roku 2014).

V roku 2015 celková priemerná inflácia meraná HICP dosiahla 0,0 % a v porovnaní s predchádzajúcim rokom sa spomalila o 0,4 percentuálneho bodu. V priebehu celého roka bol rast cien veľmi nízky, keď v prvých troch mesiacoch a v septembri zaznamenal pokles do záporných hodnôt. V porovnaní s decembrom 2014 (-0,2 %) sa dynamika rastu HICP v decembri 2015 mierne zrýchlila (0,2 %). Úroveň celkovej inflácie v priebehu celého roka ovplyvňoval najmä vývoj cien energických komodít. Ten sa premietol do výrazného prehĺbenia poklesu cien energií. Dynamika cien potravín sa zrýchlila. Nepatrne sa zrýchlil aj rast cien priemyselných tovarov bez energií. Ceny služieb zaznamenali stabilnejší vývoj, avšak taktiež na nízkych úrovniach. Jadrová inflácia (inflácia meraná HICP bez energií a nespracovaných potravín) sa po miernom zrýchlení od mája stabilizovala. Jej priemerná úroveň v roku 2015 dosiahla 0,8 % (v roku 2014 dosiahla 0,9 %).

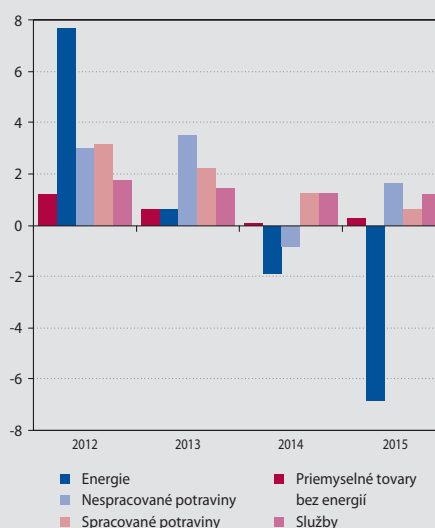
Výmenný kurz eura voči americkému doláru zaznamenal v priebehu roka 2015 oslabenie. Po výraznejšej depreciácii na začiatku roka sa kurz od marca viac-menej stabilizoval. Následne

Graf 1 Príspevky k medziročnému rastu HDP eurozóny (p. b.)

Zdroj: Eurostat.

Graf 2 Medziročná zmena jednotlivých zložiek HICP inflácie eurozóny (%)

Zdroj: Eurostat.

sa v poslednom štvrtroku opäť oslabil. Vývoj odrážal rozdielne cyklické pozície a nastavenia menových politík veľkých svetových ekonomík, ako aj spomaľujúce sa výhľady rastu a inflácie v eurozóne. V porovnaní so začiatkom roka 2015 sa v závere roka 2015 kurz eura oproti americkému doláru znehodnotil približne o 10 %.

Rada guvernérov ECB reagovala na aktuálny vývoj a v priebehu roka 2015 upravila kľúčové úrokové sadzby jedenkrát. Zároveň Rada guvernérov prijala rozhodnutie o rozšírení programu nákupu aktív, a to v situácii, keď väčšina ukazovateľov skutočnej i očakávanej inflácie v eurozóne postupne klesla k svojim historickým minimám. Vzhľadom na hrozbu nepriaznivého vplyvu potenciálnych sekundárnych účinkov v oblasti mzdového vývoja a cenotvorby na cenový vývoj v strednodobom horizonte, bola za týchto okolností potrebná reakcia menovej politiky. Nákup aktív je pre ekonomiku menovým stimulom v situácii, keď sa kľúčové úrokové sadzby ECB nachádzajú na svojej spodnej hranici.

1.2 MAKROEKONOMICKÝ VÝVOJ SR

V roku 2015 dosiahol rast slovenskej ekonomiky najvyššie tempo za posledných päť rokov. Hrubý domáci produkt medziročne vzrástol o 3,6 % v stálych cenách v porovnaní s rastom 2,5 % v roku 2014. Hlavným zdrojom rastu bol najmä domáci dopyt, v rámci ktorého najvýraznejšie vzrástli investície. V menšej miere bol podporený aj spotrebou domácností. V porovnaní s rokom 2014 sa zrýchlila dynamika zahraničného dopytu. Z produkčného hľadiska k rastu HDP prispel najmä rast pridanej hodnoty v priemysle, stavebníctve, veľkoobchode a verejnej správe. K rastu ekonomiky významne prispeli zdroje EÚ z Národného strategického referenčného rámca 2007 – 2013, ktorých čerpanie sa zvýšilo zo 63 % v roku 2014 na 90 % v roku 2015.

V roku 2015 saldo bežného účtu platobnej bilancie dosiahlo deficit 1,0 mld. € (v roku 2014 prebytok 0,1 mld. €). V rámci štruktúry bežného účtu k takémuto vývoju prispel najmä pokles prebytku obchodnej bilancie ako dôsledok rastúceho dovozu tovarov. Ostatné zložky bežného účtu sa medziročne viac-menej nezmenili.

Situácia na trhu práce sa v priebehu roka 2015 zlepšovala. Priaznivý vývoj ukazovateľov trhu práce súvisel so solídnym rastom hospodárstva a v druhej polovici roka s dočerpávaním eurofondov. Zamestnanosť v metodike ESA 2010 medziročne vzrástla o 2,0 % (v roku 2014 rast o 1,4 %). Podľa výberového zisťovania pracovných síl miera nezamestnanosti poklesla medziročne z 13,2 % v roku 2014 na 11,5 %. Pokles miery nezamestnanosti je priaznivým trendom, úrovňovo však miera nezamestnanosti zotrváva nad predkrízovými hodnotami. Priemerná nominálna mzda vzrástla, ale jej medziročná dynamika sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom znížila.

Spotrebiteľské ceny v roku 2015 zaznamenali priemerný medziročný pokles o 0,3 % v porovnaní s poklesom o 0,1 % v predchádzajúcom roku. Prispel k tomu vývoj cien energií, potravín a cien služieb.

1.2.1 VÝVOJ CIEN

V roku 2015 ceny pokračovali v medziročnom poklese. K zrýchleniu medziročného poklesu cien prispeli najmä rýchlejší pokles cien energií, nižšia dynamika cien spracovaných potravín a cien služieb. Na spomalenie medziročnej dynamiky cien vplývali aj v roku 2015 najmä externé faktory (pokračujúci pokles cien ropy, energetických komodít) a prispeli aj administratívne zásahy (vplyv úpravy cestovného v rámci železničnej dopravy z konca roka 2014), ako aj nízka dovezená inflácia.

Pokles cien plynu, sprevádzajúci previs ponuky na medzinárodných trhoch, sa premietol aj do poklesu regulovaných cien plynu pre domácnosti, najmä v druhej polovici roka 2015. Pokles cien energetických komodít sa odrazil v poklese cien elektrickej energie. V priebehu celého roka pod vplyvom výrazne klesajúcich cien ropy sa prehlboval medziročný pokles cien pohonných látok. V priemere ich ceny poklesli v roku 2015 o viac ako 12 %. Pokles cien ropy tak bol jeden z determinujúcich faktorov pretrvávajúceho nízkoinflačného prostredia nielen na Slovensku, ale aj v ostatných krajinách eurozóny.

Dynamika cien nespracovaných potravín sa počas roka 2015 postupne zrýchľovala v dôsledku

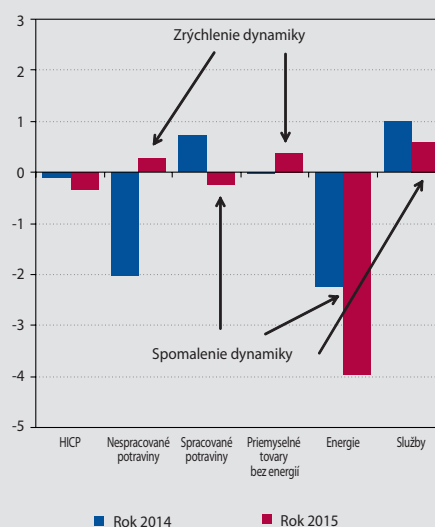
bázického efektu výrazného poklesu cien nespracovaných potravín v druhej polovici roka 2014. Priemerný medziročný rast cien nespracovaných potravín dosiahol 0,3 %. Na druhej strane v dôsledku relatívne vysokých zásob kľúčových potravinárskych komodít sa vytvoril priestor na mierny pokles cien spracovaných potravín v roku 2015.

Medziročný rast cien priemyselných tovarov bez energií aj napriek depreciácii výmenného kurzu postupne spomaľoval od začiatku roka z 0,6 % na 0,1 % v decembri 2015. V priemere však bola dynamika mierne rýchlejšia ako v predchádzajúcom roku. V rámci štruktúry rástli ceny priemyselných tovarov krátkodobej spotreby. Naopak, medziročne počas celého roka klesali ceny priemyselných tovarov dlhodobej spotreby, aj keď ich pokles sa na konci roka mierne spomalil. V cenovom vývoji priemyselných tovarov bez energií mohol pokračovať vplyv štrukturálnych zmien (technologický pokrok vo výrobných procesoch, vplyv dynamického rozvoja internetového predaja, skracovanie životného cyklu produktov).

Priemerný medziročný rast cien služieb sa v roku 2015 v porovnaní s rokom 2014 mierne spomalil. Na nízku dynamiku aj v roku 2015 významne pôsobili administratívne zásahy. Na konci roka 2014 sa zrušilo cestovné v železničnej doprave pre vybrané skupiny spotrebiteľov. Uvedená cenová úprava sa preniesla aj do nízkej priemernej dynamiky cien služieb v roku 2015 (prispela -0,19 percentuálneho bodu k priemernej inflácii v roku 2015). Napriek pozitívnemu vývoju trhu práce a konečnej spotreby domácností bola dynamika služieb bez administratívnych cien relatívne slabá v priebehu celého roka.

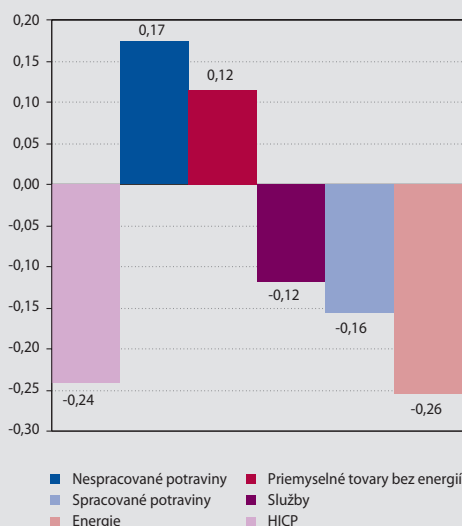
Celkovo bol cenový vývoj silne ovplyvnený pôsobením externých faktorov v podobe šokov v cenách komodít. Priamy prenos sa premietol do negatívnej dynamiky cien energií a nízkej dynamiky cien potravín. Sprostredkované šoky pôsobili tlmiačo proti dynamickejšiemu vývoju cien služieb (prostredníctvom nižších nákladov na energie, pohonné látky a potraviny), ktorý by vyplýval z pozitívneho vývoja reálnej ekonomiky, ako aj trhu práce, miezd a spotreby.

Graf 3 Vývoj jednotlivých zložiek inflácie (priemerná ročná dynamika v %)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

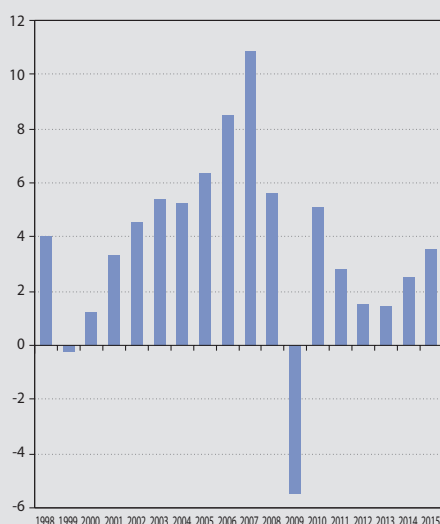
Graf 4 Príspevky zložiek inflácie k celkovému spomaleniu priemernej dynamiky (2015 – 2014) (p. b.)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

1.2.2 HRUBÝ DOMÁCI PRODUKT

Hrubý domáci produkt v roku 2015 zrýchlil tempo rastu. Kým v roku 2014 vzrástol o 2,5 % medziročne, v roku 2015 to bolo o 3,6 % v stálych cenách. Ekonomický rast sa zrýchlil v dôsledku výraznejšieho rastu domáceho dopytu. Nominálny vytvorený objem HDP dosiahol 78 mld. €,

Graf 5 Vývoj reálneho HDP (medziročný rast v %)

Zdroj: ŠÚ SR.

čo bolo o 3,3 % viac ako pred rokom. Nominálny rast ekonomiky bol nižší ako reálny z dôvodu poklesu všeobecnej cenovej úrovne v ekonomike,

vyjadrenej deflátorom HDP. Deflátor HDP vplyvom pokračujúceho poklesu spotrebiteľských, výrobných, dovozných aj vývozných cien sa znížil o 0,3 % medziročne (v roku 2014 to bolo o 0,2 %).

PONUKOVÁ STRÁNKA HDP

Tvorbu HDP ovplyvnilo zrýchlenie medziročného rastu reálnej pridanej hodnoty na 3,1 % (z 2,1 % v roku 2014). Z hľadiska jednotlivých odvetví bol rast HDP ovplyvnený najmä rastom pridanej hodnoty v priemysle, stavebníctve, veľkoobchode a verejnej správe. Naopak, pokles pridanej hodnoty bol zaznamenaný v poľnohospodárstve.

DOPYTOVÁ STRÁNKA HDP

Domáci dopyt zrýchlil svoj rast z predchádzajúceho roka na 5,0 %. Za zrýchlením bol najmä rast investícií (zrýchlené čerpanie EÚ fondov koncom roka), pričom naďalej rástla aj spotreba domácností. Naopak, tlmiaco pôsobil čistý export z dôvodu vyššieho rastu dovozu (8,2 %) ako vývozu tovarov a služieb (7,0 % medziročne). Vyšší rast dovozu (aj v porovnaní s minulým

Tabuľka 1 Tvorba HDP (index, ROMR = 100, s. c.)

	2014	2015				
	Rok	1. Q	2. Q	3. Q	4. Q	Rok
HDP	102,5	102,9	103,4	103,7	104,3	103,6
Hrubá produkcia	102,2	102,9	104,5	107,1	107,2	105,4
Medzispotreba	102,3	102,9	105,7	110,1	109,4	107,0
Pridaná hodnota	102,1	103,1	102,6	103,1	103,7	103,1
Čisté dane z produktov ¹⁾	106,9	101,2	110,9	110,4	109,2	108,2

Zdroj: ŠÚ SR.

¹⁾ Daň z pridanej hodnoty, spotrebná daň, daň z dovozu mínus subvencie.

Tabuľka 2 Vývoj HDP podľa použitia (index, ROMR = 100, s. c.)

Ukazovateľ	2014	2015				
	Rok	1. Q	2. Q	3. Q	4. Q	Rok
HDP	102,5	102,9	103,4	103,7	104,3	103,6
Konečná spotreba	103,2	101,6	102,6	103,3	102,9	102,6
Konečná spotreba domácností a neziskových inštitúcií	102,3	101,5	102,3	102,8	102,8	102,4
Konečná spotreba verejnej správy	105,9	101,8	103,6	105,2	103,2	103,4
Tvorba hrubého fixného kapitálu	103,5	106,7	109,5	117,3	119,4	114,0
Vývoz výrobkov a služieb	103,6	105,4	106,1	107,3	109,1	107,0
Dovoz výrobkov a služieb	104,3	105,2	107,3	109,9	110,5	108,2

Zdroj: ŠÚ SR.

rokom) bol podmienený dynamizáciou domáceho dopytu.

V rámci domáceho dopytu rástli všetky jeho zložky, najrýchlejšie fixné investície. Pri medziročnom raste o 14,0 % sa investovalo naprieč celým spektrom odvetví. Najvýraznejšie však vzrástli verejné investície, a to najmä do ostatných stavieb. Toto zintenzívnenie investičnej činnosti by však malo byť len dočasné z dôvodu končiaceho sa obdobia dočerpávania eurofondov. Okrem investičného dopytu prispel k ekonomickému rastu aj spotrebný dopyt. Zdroje na rast súkromnej spotreby o 2,4 % vytvoril disponibilný dôchodok domácností, ktorý rástol vďaka pokračujúcemu zlepšovaniu situácie na trhu práce a poklesu inflácie. Pokles inflácie vyvolaný nižšími cenami ropy sa prejavil hlavne v segmente cien energií a pohonných látok. Umožnil tak domácnostiam zvýšiť spotrebné výdavky na iné, než nevyhnutné tovary a služby (napr. rekreácia a kultúra). Rýchlejším tempom v porovnaní so súkromnou spotrebou rástla vládna spotreba (3,4 %), k čomu prispeli tak tovary a služby, ako aj odmeny zamestnancov.

Export, flexibilne reagujúci na vývoj dopytu našich zahraničných partnerov, postupne zrýchľoval svoje tempo rastu a za celý rok 2015 skončil medziročne vyšší o 7,0 %. Zvýšil sa najmä export automobiliek a z teritoriálneho hľadiska sa posilnil export na trhy Európskej únie.

Exportná výkonnosť meraná podielom exportu na HDP medziročne vzrástla o 1,9 percentuálneho bodu na približne 94 % v roku 2015. Zároveň sa dovozná náročnosť zvýšila o 3,2 percentuálneho bodu. Otvorenosť slovenskej ekonomiky meraná podielom vývozu a dovozu výrobkov a služieb na nominálnom HDP vzrástla o 5,1 percentuálneho bodu na 185,2 %.

1.2.3 TRH PRÁCE

Situácia na trhu práce sa v priebehu roka 2015 zlepšovala a nadviazala na pozitívny vývoj v roku 2014. Priaznivý vývoj súvisel so solídnym rastom hospodárstva a v druhej polovici roka s dočerpávaním zdrojov európskych fondov. Vzrástla priemerná nominálna mzda, jej rast je možné pripísať pokračujúcemu rastu dopytu po pracovnej sile a rastu produktivity práce. Naopak, tlmiaco pôsobil nevýrazný cenový vývoj. Úroveň nezamestnanosti, aj napriek výraznejšiemu zníženiu, zostáva aj naďalej pomerne vysoká a ani v roku 2015 nedosiahla jednociferných hodnôt.

ZAMESTNANOSŤ

Zamestnanosť v metodike ESA 2010 medziročne vzrástla o 2,0 % (v roku 2014 vzrástla o 1,4 %). Počet odpracovaných hodín medziročne vzrástol tiež, a to o 1,7 % (0,7 % v roku 2014). Z hľadiska odvetvového členenia k rastu zamestnanosti prispel najmä rast zamestnanosti v odborných a vedeckých činnostiach, priemysle a verejnom sektore. Aj v roku 2015 negatívny príspevok k ras-

Tabuľka 3 Vývoj ukazovateľov trhu práce

	2014	2015				
	Rok	1. Q	2. Q	3. Q	4. Q	Rok
Nominálna mzda (index)	104,1	102,2	102,3	102,9	104,1	102,9
Reálna mzda (index)	104,2	102,6	102,4	103,2	104,6	103,2
Kompenzácie na zamestnanca nominálne ESA 2010 (index)	101,8	101,9	101,5	102,1	103,9	102,4
Produktivita práce z HDP (index, b. c.)	100,9	100,8	101,0	101,2	102,2	101,3
Produktivita práce z HDP (index, s. c.)	101,1	101,2	101,3	101,5	102,3	101,6
Zamestnanosť podľa ESA 2010 (index)	101,4	101,8	102,0	102,2	102,0	102,0
Miera nezamestnanosti podľa VZPS ¹⁾ (%)	13,2	12,1	11,5	11,4	10,8	11,5
Jednotkové náklady práce nominálne (ULC) ²⁾	100,7	100,7	100,2	100,5	101,6	100,8

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

1) Výberové zisťovanie pracovných síl.

2) Podiel rastu kompenzácií na zamestnanca v bežných cenách a rastu produktivity práce ESA 2010 v stálych cenách.

tu zamestnanosti zaznamenalo stavebníctvo, bol však najmiernejší od vypuknutia krízy. Zamestnanosť vo verejnom sektore¹ vzrástla o 1,1 % (v roku 2014 rast o 1,8 %), k čomu prispelo zdravotníctvo a čiastočne administratíva. Na základe metodiky výberového zisťovania pracovných síl došlo v roku 2015 k razantnému nárastu počtu osôb pracujúcich v zahraničí o 10,5 % (14 tis. osôb), čo predstavovalo obrat vývoja z roku 2014, keď sa naopak počet pracujúcich v zahraničí medziročne znížil.

NEZAMESTNANOSŤ

Podľa výberového zisťovania pracovných síl počet nezamestnaných v roku 2015 poklesol o 12,4 % (viac ako 44 tisíc osôb), v dôsledku čoho miera nezamestnanosti poklesla medziročne o 1,7 percentuálneho bodu na 11,5 %. Podľa evidencie úradov práce, sociálnych vecí a rodiny dosiahla miera nezamestnanosti v roku 2015 v priemere rovnako 11,5 % a v porovnaní s rokom 2014 poklesla o 1,3 percentuálneho bodu.

MZDY A PRODUKTIVITA PRÁCE

Priemerná mesačná nominálna mzda v roku 2015 vzrástla na 883 €, pričom jej medziročná dynamika sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom znížila, dosiahla 2,9 % (v roku 2014 4,1 %). Nižší rast miezd mohla spôsobiť nižšia inflácia ako v roku 2014, ktorá ťahá štatistiku nominálnej mzdy nadol. Nízka inflácia neumožnila razantnejšie zvyšovanie miezd na strane firiem, pre nižší rast príjmov. Rasty nominálnej mzdy v roku 2015 zaznamenali odvetvia informačných a telekomunikačných technológií (5,3 %), prepravy a skladovania (5,0 %) a ťažby a dobývania (4,9 %). Zaujímavý je vývoj v stavebníctve, kde po poklese miezd v roku 2014 došlo v roku 2015 k rýchlemu rastu na úrovni 5,3 %, ktorý bol podporený finalizáciou projektov z fondov EÚ. Zdroje z fondov z EÚ sa v sektore stavebníctva prejavili skôr v raste miezd a v raste produkcie, rast nebol pozorovaný v štatistike zamestnanosti. Naopak, medziročný prepád priemernej nominálnej mzdy zaznamenali odvetvia odborných a vedeckých činností (-6,0 %) a poľnohospodárstva (-2,3 %). Vo vývoji reálnych miezd sa opakuje situácia z roku 2014. Pretože celková cenová hladina medziročne poklesla, rast reálnych miezd predstihol rast nominálnych miezd. Medziročná dynamika produktivity práce (HDP na

zamestnaného) v roku 2015 vzrástla, pričom i v roku 2015 platilo, že dynamika rastu reálnej produktivity práce zaostala za rastom reálnej mzdy. Táto situácia môže v ďalšom období prispieť k oživeniu cien, avšak, ak by pretrvala dlhodobejšie a preliala by sa do exportne orientovaných odvetví, môže ovplyvniť konkurencieschopnosť ekonomiky.

1.2.4 FINANČNÉ HOSPODÁRENIE

Podľa predbežných údajov ŠÚ SR vytvorili nefinančné a finančné korporácie v roku 2015 zisk v objeme 11 633,34 mil. €, čo bolo o 13,6 % viac v porovnaní s minulým rokom (v roku 2014 medziročný pokles o 0,9 %). Na pozitívnom vývoji ziskovosti v ekonomike sa podieľali nefinančné korporácie, ktorých zisk vzrástol o 21,6 % medziročne (0,5 % v roku 2014). Zisk finančných korporácií bez NBS poklesol o 21,1 % (v roku 2014 vzrástol o 18,4 %).

Nefinančné korporácie vytvorili v roku 2015 zisk v objeme 10 325,5 mil. € (absolútny medziročný rast o 1 834,7 mil. €). Celkovú ziskovosť nefinančných korporácií najvýraznejšie ovplyvnil kladný hospodársky výsledok v priemyselnej výrobe, hlavne v chemickej a farmaceutickej výrobe a vo výrobe koksu a rafinovaných ropných produktov, kde bol zaznamenaný medziročný prechod zo straty do zisku. Pozitívny príspevok mala aj oblasť dodávky elektriny, plynu a pary, stavebníctvo, doprava a skladovanie a taktiež oblasť obchodu.

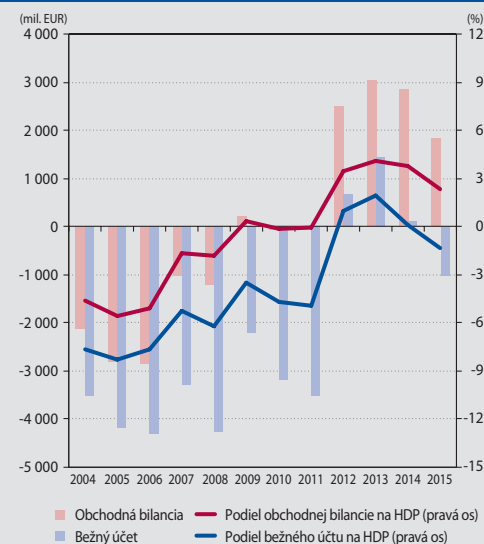
Tvorba zisku vo finančnom sektore poklesla a finančné korporácie (bez NBS) vytvorili v roku 2015 zisk v objeme 1 301,0 mil. € (pokles o 347,4 mil. €).

1.2.5 PLATOBNÁ BILANCIA

BEŽNÝ ÚČET

V roku 2015 dosiahol bežný účet platobnej bilancie deficit 1,0 mld. €, čo predstavovalo zhoršenie v porovnaní s miernym prebytkom v roku 2014. Hlavným faktorom takéhoto vývoja bežného účtu bol pokles prebytku obchodnej bilancie ako dôsledok rastúceho dovozu investičných a spotrebných tovarov. Podiel salda bežného účtu na HDP v bežných cenách sa tak medziročne zhoršil o 1,4 percentuálneho bodu, keď dosiahnutý deficit predstavoval 1,3 %.

¹ Zahŕňa i odvetvia zdravotníctva a vzdelávania.

Graf 6 Vývoj bežného účtu a obchodnej bilancie

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Začiatkom roka pokračoval slabý rast vývozu z konca roka 2014. Až v druhej polovici roka 2015 sa začalo prejavovať pozvoľné zotavovanie vývozu, ktoré bolo podporené najmä rastúcim vývozom automobilového priemyslu. Na strane dovozu bol však rast vyplývajúci z dovozných náročnosti vývozu zosilnený rastúcim dovozom investičných tovarov, ako aj tovarov na konečnú spotrebu. Vývoz tak stále rástol pomalšie ako do-

voz, čo vyústilo do medziročného zhoršenia salda obchodnej bilancie.

Vývoj ostatných položiek bežného účtu sa medziročne zmenil iba minimálne. Takmer nezmenený prebytok bilancie služieb bol dôsledkom skutočnosti, že nárast príjmov bilancie služieb cestovného ruchu a dopravných služieb bol kompenzovaný zhoršením ostatných služieb.

Na rozdiel od bežného účtu bol na kapitálovom účte zaznamenaný prebytok 2,8 mld. €. Jeho výrazný medziročný nárast bol najmä dôsledkom finalizácie veľkých infraštruktúrnych projektov koncom roka. Táto skutočnosť umožnila rekordný prílev zdrojov z fondov EÚ, ktorý vo 4. štvrtroku predstavoval takmer 50 % celoročného čerpania.

FINANČNÝ ÚČET

V roku 2015 dosiahol finančný účet platobnej bilancie prílev vo výške 0,6 mld. €, čo oproti roku 2014 predstavovalo pokles o 1,0 mld. €.

V bilancii priamych investícií bol prílev zdrojov dôsledkom investovania zahraničných subjektov vo forme majetkovej účasti, čo spôsobilo nárast pasív voči zahraničiu. Tento nárast bol kompenzovaný miernym odlevom dlhového kapitálu vyplývajúceho z ekonomickej činnosti podnikateľských subjektov. Odlev v rámci portfóliových investícií bol najvýznamnejšie ovplyvnený aktivitami NBS súvisiacimi s kvantitatívnym uvoľňovaním, tzn. nákupom slovenských cenných papierov od zahraničných subjektov, čo sa pre-

Tabuľka 4 Bežný a kapitálový účet platobnej bilancie (mld. EUR)

	Rok 2014	Rok 2015
Tovary	2,9	1,8
Vývoz	62,6	65,9
Dovoz	59,7	64,1
Služby	0,1	0,1
Primárne výnosy	-1,7	-1,8
Sekundárne výnosy	-1,2	-1,1
Bežný účet spolu	0,1	-1,0
Podiel bežného účtu na HDP v %	0,1	-1,3
Kapitálový účet	0,7	2,8

Zdroj: ŠÚ SR a NBS.

Tabuľka 5 Finančný účet platobnej bilancie (mld. EUR)

	Rok 2014	Rok 2015
Priame investície	0,2	-0,7
Portfóliové investície a finančné deriváty	-2,3	1,4
Ostatné investície	0,0	-1,5
Rezervné aktíva	0,5	0,2
Finančný účet spolu	-1,6	-0,6

Zdroj: NBS.

Poznámka: Údaje za položky finančného účtu sú uvádzané v čistom vyjadrení (aktíva – pasíva), pričom kladné hodnoty predstavujú čistý odlev a záporné hodnoty čistý prílev.

javilo poklesom pasív. Prílev v bilancii ostatných investícií bol podporený najmä poklesom objemu úverov poskytnutých slovenskými bankami nerezidentom.

ZAHRAŇIČNÁ ZADĽŽENOSŤ SR

Z vývoja platobnej bilancie vyplýva medziročný pokles zahraničného dlhu o 0,5 mld. €, resp. medziročný pokles o 9,1 mld. USD na 67,2 mld. €, resp. na 73,2 mld. USD. Podiel celkovej hrubej zahraničnej zadĺženosti SR k vytvorenému HDP v bežných cenách dosiahol k 31. 12. 2015 podľa predbežných údajov 87,8 %, čo oproti roku 2014 (88,1 %) predstavuje pokles o 0,3 percentuálneho bodu. Podiel celkového krátkodobého zahraničného dlhu na celkovom hrubom zahraničnom dlhu SR bol ku koncu decembra 2015 32,2 %, čo predstavovalo medziročný nárast o 2,1 percentuálneho bodu. Zadĺženosť na obyvateľa dosiahla koncom roka 2015 výšku 12 398 €, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2014 predstavuje nárast o 136 €.

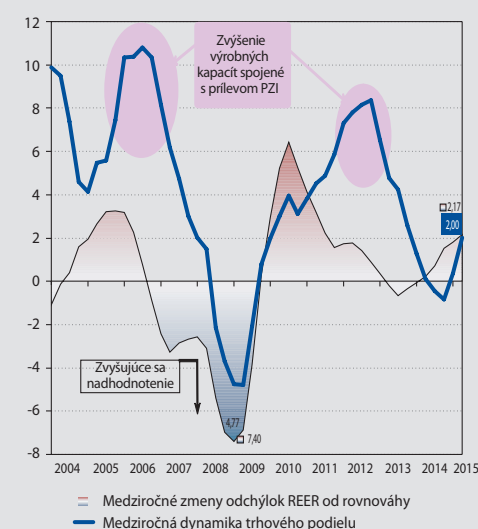
NOMINÁLNY A REÁLNY EFEKTÍVNY VÝMENNÝ KURZ²

Index nominálneho efektívneho výmenného kurzu (NEER) sa v priemere za rok 2015 znehodnotil medziročne o 1,9 % na rozdiel od posilnenia o 1,2 % v predchádzajúcom roku. Najväčšou mierou prispela k oslabeniu NEER depreciácia oproti čínskemu jüanu vo výške 1,2 percentuálneho bodu, oproti juhokórejskému wonu vo výške 0,6 percentuálneho bodu, oproti libru šterlingov vo výške 0,5 percentuálneho bodu a oproti americkému doláru vo výške 0,4 percentuálneho bodu. Znehodnotenie NEER najviac tlmilo posilnenie oproti ruskému rubľu s príspevkom 0,9 percentuálneho bodu. Výmenné kurzy oproti menám krajín V4 boli relatívne stabilné.

Medziročné znehodnocovanie indexu reálneho efektívneho výmenného kurzu (REER) na báze cien priemyselnej výroby sa v priemere za rok 2015 zrýchlilo o 2,3 percentuálneho bodu v porovnaní s predchádzajúcim rokom a do-

siahlo hodnotu 2,5 %. Príčinou výraznejšieho oslabenia indexu REER v porovnaní s indexom NEER bol záporný inflačný diferenciál oproti najvýznamnejším obchodným partnerom Slovenska. Po zohľadnení váh jednotlivých obchodných partnerov najviac vplýval na depreciáciu REER záporný inflačný diferenciál oproti Nemecku s príspevkom -0,6 percentuálneho bodu a oproti Ruskej federácii s príspevkom -0,5 percentuálneho bodu. Znehodnotenie indexu REER viedlo pri pokračujúcej apreciácii jeho odhadovanej rovnovážnej trajektórie, ktorá súvisí najmä s rýchlejším rovnovážnym rastom produktivity práce v porovnaní so zahraničím, k nárastu miery uvoľnenia reálneho efektívneho kurzu. Viac podhodnotený REER ďalej podporoval cenovú konkurencieschopnosť domácich firiem, ktorá mohla prispieť k obnoveniu rastu podielu exportu Slovenska na svetovom obchode.

Graf 7 Medziročné zmeny odchýlok REER (na báze indexu cien priemyselnej výroby) od rovnováhy a medziročný rast trhového podielu (centrované kľzavé priemery za 5 kvartálov, p. b. a %)

Zdroj: ECB, Eurostat a výpočty NBS.

² Metodika výpočtu efektívneho výmenného kurzu je zverejnená na webovej stránke NBS: http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Statistika/VybrMakroUkaz/EER/NEER_REER_Metodika.pdf

2 MENOVÁ POLITIKA EUROSISTÉMU

2.1 OPERÁCIE MENOVEJ POLITIKY

Európska centrálna banka prostredníctvom národných centrálnych bánk implementuje menovú politiku pomocou nástrojov menovej politiky, ktorými sú operácie na voľnom trhu, automatické operácie a povinné minimálne rezervy. Len protistrany, ktoré sú predmetom plnenia povinných minimálnych rezerv, sú oprávnené k participácii na automatických operáciách a na operáciách na voľnom trhu uskutočňovaných štandardnými tendrami. Operácie na voľnom trhu tvoria hlavné refinančné operácie (MRO), dlhodobejšie refinančné operácie (LTRO), dolaďovacie operácie (FTO) a štrukturálne operácie. Automatické operácie zahŕňajú jednoduchové sterilizačné operácie (DF) a jednoduchové refinančné operácie (MLF). V snahe znížiť riziko príliš dlhého obdobia nízkej inflácie ECB v roku 2015 pokračovala v realizácii neštandardného Programu nákupu aktív (APP), ktorý zahŕňa tretí program nákupu krytých dlhopisov (CBPP3), program nákupu cenných papierov krytých aktívami (ABSPP) a v roku 2015 ho rozšírila o program nákupu dlhopisov verejného sektora (PSPP).

REFINANČNÉ OPERÁCIE

ECB uskutočňovala hlavné refinančné operácie a trojmesačné dlhodobejšie refinančné operácie formou tendrov s pevnou úrokovou sadzbou a neobmedzeným objemom pridelených finančných prostriedkov počas celého roka. Tento postup prolongovala na tak dlho, ako to bude potrebné, minimálne však do konca posledného udržiavacieho obdobia povinných minimálnych rezerv v roku 2017.

Postupom za fixnú sadzbu a s plným pridelením boli uskutočnené aj ciele dlhodobejšie refinančné operácie (targeted LTRO – TLTRO) určené na podporu poskytovania bankových úverov nefinančnému súkromnému sektoru eurozóny. Podstatou TLTRO je priama väzba medzi získanými prostriedkami z týchto operácií a úverovou aktivitou bánk voči ich konečným užívateľom. ECB v roku 2014 oznámila realizáciu ôsmich takýchto operácií vo štvrtročných intervaloch, z toho dve boli uskutočnené v roku 2014 (v celkovej umiestnenej sume 212,4 mld. €), štyri ope-

rácie v roku 2015 (v celkovej umiestnenej sume 205,5 mld. €) a zostávajúce dve budú uskutočnené v marci a v júni 2016. Úroková sadzba operácií TLTRO bola rovná sadzbe hlavných refinančných operácií Eurosistému v čase realizácie príslušnej TLTRO, čím sa odstránil rozdiel desiatich bazických bodov oproti sadzbe hlavných refinančných operácií, ktorý sa uplatňoval v prípade prvých dvoch TLTRO. Všetky TLTRO budú splatné v rovnakom čase, t. j. v septembri 2018, s možnosťou predčasného splatenia od septembra 2016.

Zmluvné strany boli v rámci prvých dvoch TLTRO oprávnené čerpať úverové prostriedky (počiatočný limit) vo výške maximálne 7 % celkového objemu ich úverových pohľadávok voči nefinančnému súkromnému sektoru eurozóny. Operáciami v priebehu rokov 2015 a 2016 si komerčné banky požičiavajú dodatočné prostriedky, ktoré môžu spolu dosiahnuť maximálne trojnásobok úverov poskytnutých nefinančnému súkromnému sektoru eurozóny, okrem úverov poskytovaných domácnostiam na kúpu nehnuteľností na bývanie, v čase od 30. apríla 2014 do príslušného referenčného dátumu refinančnej operácie. Tie komerčné banky, ktoré nebudú poskytovať úvery do reálnej ekonomiky, budú musieť požičané zdroje z TLTRO vrátiť v roku 2016, dva roky pred riadnou splatnosťou.

ECB v roku 2015 pokračovala v uskutočňovaní operácií v amerických dolároch so 7-dňovou splatnosťou, ktorá bola vyhlásená v roku 2008. V prvej polovici roka banky o tieto operácie neprejavovali záujem, v druhej polovici roka banky participovali nepretržite, pričom suma dosiahla približne 180 mil. USD.

NÁKUPNÉ PROGRAMY

Na januárovom menovopolitickom zasadnutí Rady guvernérov ECB bolo rozhodnuté o rozšírení programu nákupu aktív o program nákupu cenných papierov emitovaných vládami krajín eurozóny a európskymi inštitúciami (PSPP). Celkovú mesačnú sumu nákupov vo všetkých troch nákupných programoch rozšírila na 60 mld. €. S nákupom cenných papierov na sekundárnom

trhu v rámci PSPP začal Eurosystem v marci 2015, pričom suma nákupov národných centrálnych bánk vychádza z kapitálového kľúča na upisovanie základného imania ECB.

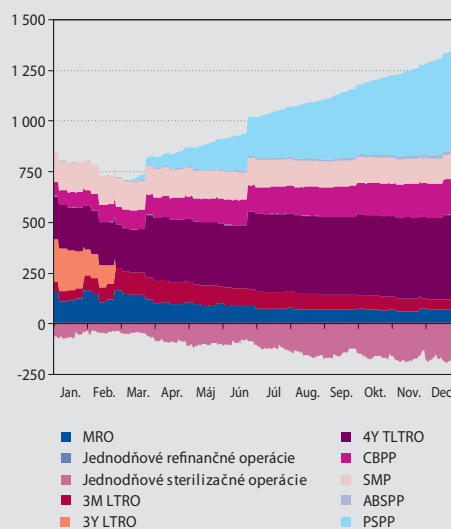
Od marca do konca roka 2015 Eurosystem v rámci programu PSPP nakúpil cenné papiere v sume 494,9 mld. €.

Počas roka 2015 Eurosystem pokračoval v nákupoch cenných papierov v rámci programu CBPP3 a ABSPP, ktoré zahájil v októbri a novembri 2014. Suma nákupov cenných papierov stúpila pri ABSPP na 15,3 mld. € a pri CBPP3 na 143,3 mld. €. Na celkovom APP dosahuje najvyšší podiel PSPP. Program ABSPP pomáha bankám diverzifikovať finančné zdroje a stimulovať emisnú aktivitu nových cenných papierov, čím majú pomôcť bankám pri plnení ich hlavnej úlohy, a to poskytovať úvery do reálnej ekonomiky. APP a TLTRO majú značný efekt na nárast refinančnej pozície bánk, a tým zároveň aj na bilanciu Eurosystemu. Na decembrovom menovopolitickom zasadnutí rozhodla Rada guvernérov o predĺžení týchto nákupov do konca marca 2017 a v prípade potreby aj dlhšie, avšak minimálne dovtedy, kým sa neprejaví trvalá zmena vývoja inflácie, ktorá bude zodpovedať cieľu dosiahnuť mieru inflácie na úrovni nižšej, ale blízkej 2 % v strednodobom horizonte. Zároveň Rada guvernérov rozhodla o reinvestovaní splátok istiny zo splatných cenných papierov nakúpených v rámci APP, pokiaľ to bude nevyhnutné. Toto opatrenie má prispieť k priaznivému stavu likvidity a aj k primeranému nastaveniu menovej politiky. Do programu PSPP Rada guvernérov v decembri taktiež zahrnula obchodovateľné dlhové nástroje denominované v eurách vydané regionálnymi a miestnymi samosprávami v eurozóne.

KĽÚČOVÉ ÚROKOVÉ SADZBY

Počas roka sa prehlbovala divergencia medzi menovými politikami významných centrálnych bánk. Zatiaľ čo Federálny rezervný systém USA zmenil ku koncu roka nastavenie menovej politiky na sprísňujúci režim zvýšením pásma kľúčovej sadzby z 0,00 – 0,25 % na 0,25 – 0,50 %, ECB v rovnakom období rozhodla o znížení úrokovej sadzby pre jednoduchové sterilizačné operácie o 10 bazických bodov na -0,30 %. Úroková sadzba pre hlavné refinančné operácie a sadzba pre jednoduchové refinančné operácie zostala nezmenená na 0,05 % a 0,30 %.

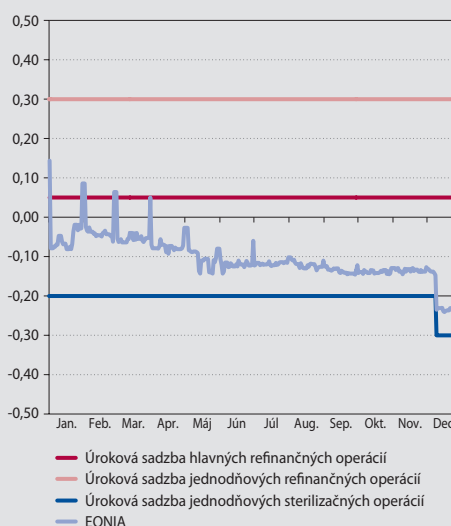
Graf 8 Vývoj menovopolitických operácií ECB v roku 2015 (mld. EUR)

Zdroj: ECB.

Úrokové sadzby na nezabezpečenom peňažnom trhu eurozóny boli pod vplyvom prebytku likvidity bankového sektora a odrážali očakávania menovopolitických rozhodnutí. Jednoduchová úroková sadzba EONIA v prvej polovici roka vykázala vyššiu volatilitu, pričom sa držala v zápornom pásme, okrem obdobia koncov periód povinných minimálnych rezerv, keď stúpila do pozitívnych hodnôt. V druhej polovici roka, vplyvom

Graf 9 Vývoj kľúčových úrokových sadzieb ECB a úrokovej sadzby EONIA (% p. a.)

Zdroj: Bloomberg.

rastu prebytku likvidity a očakávania zníženia menovopolitickej sadzby sa držala v zápornom pásme s minimálnymi medzidennými zmenami. So znížením kľúčovej sadzby pre jednoduchové depozitné obchody koncom roka poklesla na nové historické minimum pri -0,24 %.

Trend kontinuálneho poklesu bol prerušovaný občasnými výkyvmi ku koncu periód plnenia povinných minimálnych rezerv, resp. kalendárnych mesiacov vrátane koncoročného obdobia.

2.2 VÝVOJ EURA

Vývoj eura bol ovplyvnený rozdielnym cyklickým vývojom a výhľadom menových politík svetovo významných ekonomík. V úvode roka euro oproti americkému doláru značne oslabilo z 1,214 na 1,055 USD/EUR po oznámení rozšíreného programu nákupu aktív ECB. V druhom kvartáli sa euro stabilizovalo s príležitostnou volatilitou súvisiacou s politickým vývojom v Grécku a taktiež v súvislosti so zmenami v trhovách očakávaníach týkajúcich sa menovopolitických krokov v USA, ktoré avizovali zvyšovanie kľúčových sadzieb. Začiatkom tretieho kvartálu euro významne posilnilo ku 1,15 USD/EUR, ovplyvnené globálnou rizikovou averziou a neistotou ohľadom vývoja

Graf 10 Vývoj výmenného kurzu USD/EUR v roku 2015

Zdroj: Bloomberg.

v Číne. Ku koncu roka euro opäť oslabilo, odrážajúc očakávanie o divergencii menových politík dvoch svetovo najvýznamnejších centrálnych bánk ECB a Fedu. Kurz eura oproti americkému doláru medziročne oslabil o 10 %, pričom počas roka klesol na 13-ročné medzidenné minimum 1,045 USD/EUR a rok uzatváral na 1,089 USD/EUR.

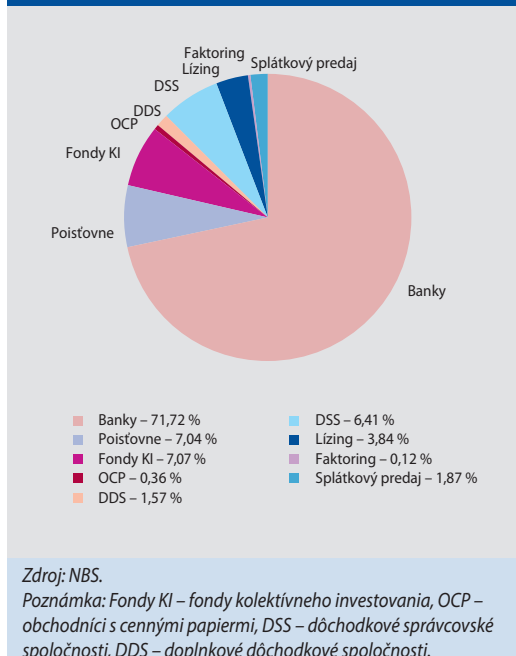
3 VÝVOJ NA FINANČNOM TRHU

Situácia v domácej ekonomike je do veľkej miery pod vplyvom externého prostredia, a z tohto dôvodu je vývoj v externom prostredí významný z pohľadu stability slovenského finančného sektora. Pozitívom preto bolo mierne zlepšenie výkonnosti ekonomík rozvinutých krajín, aj keď je potrebné konštatovať, že hlavný vplyv na uvedenom vývoji mali faktory ako zahájenie, resp. neskoršie rozširovanie kvantitatívneho uvoľňovania ECB, klesajúce ceny ropy a oslabenie kurzu eura. Situácia v externom prostredí však podlieha viacerým rizikám. V globálnom kontexte to je riziko ďalšieho spomalenia ekonomického rastu v rozvíjajúcich sa krajinách, predovšetkým v Číne. Toto riziko je navyše umocnené naakumulovanými nerovnováhami z predchádzajúcich rokov. V dôsledku vývoja v Číne a Grécku došlo k zvý-

šenej volatility na globálnych finančných trhoch, čím sa zvyšuje riziko náhleho a simultánneho poklesu cien rizikovejších aktív umocnené ešte klesajúcou trhovou likviditou na finančných trhoch. Vo fiškálnej oblasti sa napriek úsiliu o konsolidáciu verejných financií vo viacerých štátoch EÚ nedarí znižovať zadlženosť.

Výkonnosť slovenskej ekonomiky v roku 2015 vzrástla, avšak menila sa štruktúra jej rastu. Kým v predchádzajúcich rokoch bol hlavnou zložkou rastu čistý export, tak v poslednom období ho vystriedal domáci dopyt. Rast zamestnanosti a nárast reálnych miezd v kontexte nízkej inflácie boli zdrojmi silnejúcej spotreby domácností. Rast ekonomiky podporili aj investície, ktoré boli do veľkej miery ťahané verejným sektorom v snahe

Graf 11 Podiel jednotlivých finančných sektorov na aktívach finančného sektora k 31. 12. 2015

dočerpať eurofondy z končiaceho sa programového obdobia. Priaznivý vývoj v ekonomike sa tak premietol do zlepšenej finančnej situácie domácností a podnikov.

Bankový sektor je základným pilierom slovenského finančného sektora a v tomto kontexte možno pozitívne vnímať jeho dobrú pozíciu z pohľadu solventnosti, ziskovosti a dostupnosti zdrojov financovania. V medzinárodnom kontexte patrí domáci bankový sektor k nadpriemerným v uvedených oblastiach. Ziskovosť bankového sektora dosiahla ku koncu roka 2015 hodnotu 626 mil. €, čo zodpovedá medzročnému rastu na úrovni 12 %. Pod rast ziskovosti sa pozitívne podpísal pokles nákladov na kreditné riziko, rast neúrokových príjmov a zníženie sadzby bankového odvodu zo 4 % na 2 %. Negatívny vývoj zaznamenala najdôležitejšia zložka ziskovosti bánk, a to úrokové príjmy, na ktoré vplývalo pokračovanie klesajúceho trendu úrokových sadzieb. Úrokové príjmy klesali hlavne v prípade nefinančných spoločností a cenných papierov. Primeranosť vlastných zdrojov sa výrazne nehýbala a zotrvala na hodnote 17,4 %. Ukazovateľ finančnej páky presahuje úroveň 8 % a v medzinárodnom porovnaní krajín EÚ je výrazne nadpriemerný.

Z pohľadu úverovej aktivity naďalej pokračoval významný rast objemu úverov domácnostiam, ktorý bol však sprevádzaný postupne zvyšujúcim sa tempom rastu objemu podnikových úverov. Retailové úvery dosiahli ku koncu roka 2015 medziročný rast na úrovni 12,4 %, čo v medzinárodnom porovnaní výrazne prevyšuje priemer EÚ. Hlavným faktorom rastu boli úvery na nehnuteľnosti, ktorých medziročná dynamika bola vyše 13 %. Spotrebiteľské úvery si zachovali vysokú dynamiku rastu, avšak dochádza k jej postupnému spomaľovaniu z úrovne viac ako 20 % v marci 2015 na 16,2 % v decembri 2015. Hlavnými faktormi rastúceho dopytu je silnejúca konkurencia bánk a klesajúce sadzby a marže na nových úveroch. Na druhej strane sa sprísňovali úverové štandardy v dôsledku implementácie odporúčania NBS č. 1/2014 k rizikám spojeným s vývojom na trhu retailových úverov. Klesajúce sadzby majú vplyv na nárast miery refinancovania, ktorá však v priebehu roka poklesla na úroveň blízko 25 % nových úverov. Pokles zodpovedal najmä úbytku refinancovania s navýšením.

Medziročný rast podnikových úverov dosiahol 9 % v decembri 2015. Zlepšenie situácie v úverovaní podnikov bolo podnietené tak zo strany dopytu, ako aj ponuky. Pozitívny vplyv na ponukovej strane malo zmierňovanie úverových štandardov a stále klesajúca úroveň úrokových sadzieb. Dopyt po úveroch podporila dobrá makroekonomická situácia, v dôsledku ktorej výrazne rástli hlavne úvery podnikom v súkromnom vlastníctve. Zlepšenie situácie v podnikovom sektore dokumentuje takisto rast úverov malým a stredným podnikom alebo rast investičných úverov.

Objem investícií do cenných papierov v priebehu roka mierne rástol. Pod tento rast sa podpísali protichodné trendy, keď na jednej strane bola stagnácia objemu investícií do domácich štátnych dlhopisov, a na strane druhej bol pokles objemu investícií do dlhopisov zahraničných bánk vykompenzovaný rastom objemu dlhopisov emitovaných domácimi bankami a výrazným rastom zahraničných štátnych cenných papierov.

Kreditné riziko je naďalej najvýznamnejším rizikom slovenského bankového sektora. V tomto kontexte možno vnímať pozitívne klesajúci podiel zlyhaných úverov. V prípade domácností medziročne klesol podiel zlyhaných úverov

zo 4,3 % na 3,9 %, pričom na tomto poklese sa nepodílel len rast úverov, ako tomu bolo v predchádzajúcom období, ale klesal aj samotný objem zlyhaných úverov. Situácia v podnikovom sektore bola podobná, keď podiel zlyhaných úverov zaznamenal medziročný pokles z 8,6 % na 7,3 %.

Zisk poisťovní v roku 2015 poklesol o 20 % na takmer 130 mil. €. K tomuto poklesu prispel najmä pokles finančného výsledku a zhoršenie technického výsledku v životnom poistení. Technický výsledok v neživotnom poistení sa takmer nezmenil. Pretrvávajúce prostredie nízkych úrokových sadzieb je naďalej dominantným rizikom v poisťovníctve. Poisťovne majú stále väčší problém dosahovať investičné výnosy, ktoré budú kryť garantované výnosy v zmluvách životného poistenia. V portfóliách poisťovní postupne maturujú dlhopisy s vyšším výnosom a poisťovne ich nahrádzajú novými investíciami s nízkym výnosom, čo môže situáciu do budúcnosti ešte zhoršiť.

V sektore dôchodkových správcoských spoločností došlo k poklesu čistej hodnoty majetku na úrovni necelých 2 %. Za poklesom stál nárazový úbytok prostriedkov v dôsledku ďalšieho otvorenia systému, ktorého podstatnú časť vykompenzovali priebežné príspevky sporiteľov. V roku 2015 sa po prvýkrát mohli sporitelia uchádzať o výplatu dôchodkov z druhého piliera, avšak vplyv na NAV bol len marginálny. Z pohľadu základnej štruktúry aktív bol najvýznamnejšou zmenou rast akciovéj zložky v akciových dôchodkových fondoch. Kombinácia zvýšenej nervozity na globálnych finančných trhoch a aktuálnej štruktúry majetku dôchodkových fondov priniesla v roku 2015 zvýšenie volatility hodnôt dôchodkových jednotiek vo fondoch na najvyššiu úroveň od roku 2008. Najvyšší priemerný nominálny výnos dosiahli indexové fondy (7,5 %), nasledované akciovými a zmiešanými fondmi (2,8 %, resp. 2,7 %). Nominálne

zhodnotenie v dlhopisových fondoch dosiahlo 0,5 %.

Kumulácia prostriedkov v sektore doplnkového dôchodkového sporenia pokračovala aj v roku 2015, keď čistá hodnota aktív vzrástla medziročne o 5 %. Vo väčšine doplnkových dôchodkových fondov s vyváženou investičnou stratégiou, ktoré reprezentujú najväčšiu časť sektora, sa počas roka 2015 znížil podiel dlhových cenných papierov. Na druhej strane došlo k posilneniu akciovej zložky. Pri rastovo zameraných doplnkových dôchodkových fondoch bol vývoj na agregátnej úrovni opačný, teda vzrástli dlhopisové pozície na úkor tých akciových. Z pohľadu výkonnosti boli na tom najhoršie rastovo orientované príspevkové fondy, ktoré v priemere vykázali výnos -2,9 %. Vo vyvážených fondoch dosiahlo nominálne znehodnotenie úroveň -1,7 % a vo výplatných -0,2 %. Jedine konzervatívne fondy zaznamenali malú kladnú výkonnosť vo výške 0,4 %.

Rok 2015 bol už štvrtý v rade, keď kolektívne investovanie na Slovensku zaznamenalo nárast. V sektore pribudlo 669 mil. €, čo predstavuje medziročný rast vo výške 10,6 %. Dominantným faktorom určujúcim vývoj NAV boli kladné čisté predaje podielových listov, pričom na náraste sa v rovnakej miere podieľali tuzemské aj zahraničné podielové fondy. V prípade tuzemských fondov najviac prostriedkov smerovalo do kategórie zmiešaných. Objem spravovaných prostriedkov dlhopisových fondov sa naopak zredukoval. Kladné čisté predaje vykázali ešte kategórie podielových fondov alternatívnych investícií a realitné podielové fondy. Zdrojom nových investícií prichádzajúcich do tuzemských fondov boli v rozhodujúcej miere domácnosti. Z hľadiska nominálnej výkonnosti podielových fondov bol rok 2015 menej úspešný ako dva predošlé. Najlepšie na tom boli podielníci v akciových fondoch s výkonnosťou na úrovni 3,7 %. Najhorší výsledok dosiahli zmiešané podielové fondy, keď vykázali zápornú výkonnosť -1,7 %.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

Č A Š T B

AKTIVITY A ČINNOSTI NBS

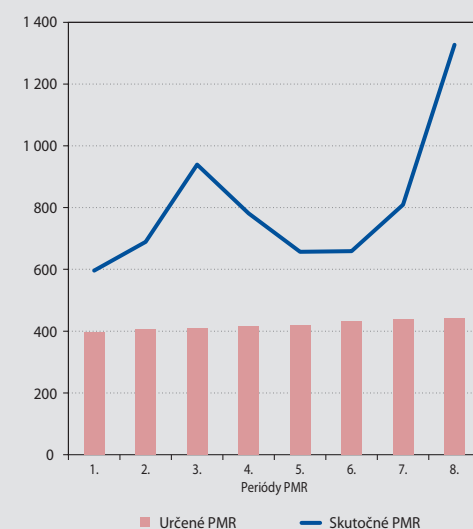
B

1 IMPLEMENTÁCIA MENOVEJ POLITIKY A SPRÁVA INVESTIČNÝCH AKTÍV

Národná banka Slovenska ako súčasť Eurosystému podlieha výkonu menovej politiky podľa rozhodnutí Rady guvernérov. Na základe indikatívneho kalendára výkonu menovopolitických operácií zabezpečuje ich realizáciu. Aby bol Eurosystém chránený pred vznikom možných strát z výkonu operácií menovej politiky, musia byť všetky operácie zabezpečené takým druhom zábezpeky, ktorá spĺňa stanovené kritériá akceptovateľnosti. Na úrovni Eurosystému existuje jednotný rámec akceptovateľných zábezpek platný pre všetky úverové operácie. Tým je zabezpečená transparentnosť, prevádzková účinnosť a nediskriminačný prístup k jednotlivým zmluvným stranám Eurosystému.

Podľa pravidiel Eurosystému sú všetky úverové inštitúcie pôsobiace v eurozóne povinné držať na účte v príslušnej národnej centrálnej banke povinné minimálne rezervy (PMR).

Graf 12 Vývoj povinných minimálnych rezerv v roku 2015 (mil. EUR)

Zdroj: NBS.

1.1 POVINNÉ MINIMÁLNE REZERVY

V roku 2015 predstavovali PMR 1 % zo základne na výpočet PMR.

Začiatkom roka 2015 podliehalo systému PMR v Slovenskej republike 28 úverových inštitúcií, z toho 13 bánk so sídlom na území SR (vrátane troch stavebných sporiteľní) a 15 pobočiek zahraničných úverových inštitúcií (vrátane úverových družstiev). K 30. 4. 2015 ukončila svoju činnosť na Slovensku Royal Bank of Scotland N.V., pobočka zahraničnej banky Bratislava, čím sa ich počet znížil na 27. Tento stav zotrval do konca roka 2015.

Úročenie nadbytočných rezerv zápornou sadzboou, ktoré začalo platiť od 11. 6. 2014, pokračovalo aj v roku 2015. Od začiatku roka 2015 do 8. 12. 2015 bola táto sadzba na úrovni -0,20 %, od 9. 12. 2015 poklesla na -0,30 %.

V roku 2014 bola dĺžka jednej periódy PMR 28 alebo 35 dní. V roku 2015 došlo k predĺženiu na 42, respektíve 49 dní, čím sa počet periód PMR v roku znížil z 12 na 8.

Priemerná výška určených PMR v roku 2015 bola 420,32 mil. €, čo predstavovalo oproti roku 2014 nárast približne o 7,8 %. V porovnaní s rokom 2014, keď skutočné rezervy boli vyššie ako určené PMR v priemere o 62,6 %, v roku 2015 boli v priemere vyššie až o 92,0 %. Najvyššie skutočné rezervy boli zaznamenané v 8. a v 3. perióde.

1.2 AKCEPTOVATEĽNÉ AKTÍVA

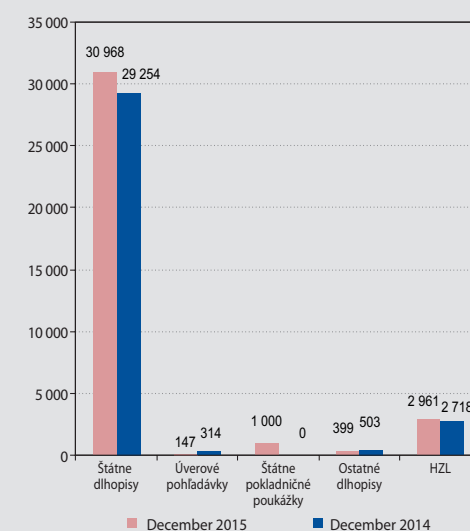
V roku 2015 boli zaznamenané viaceré významné zmeny v podmienkach akceptovateľnosti aktív, ktoré môžu byť použité ako zábezpeka v úverových operáciách Eurosystému. Išlo najmä o úpravu a spresnenie vymedzenia akceptovateľných typov kupónov, zmeny v aplikácii priorít ratingových hodnotení pri posudzovaní akceptovateľnosti aktív, rozšírenie zoznamu emitentov aktív o multilaterálne rozvojové banky a medzinárodné organizácie. Ďalej bol zavedený nový typ neobchodovateľných aktív tzv. DECC, ktorého podkladovými aktívami sú úverové pohľadávky spĺňajúce kritériá akceptovateľnosti pre použitie ako zábezpeky v úverových operáciách Eurosystému. Došlo aj

k viacerým úpravám kritérií akceptovateľnosti pre aktíva typu ABS. Aj napriek významnosti uvedených zmien na úrovni Eurosystému ako celku, nebol zaznamenaný výrazný dopad na akceptovateľné aktíva a realizáciu menovej politiky v SR.

Hodnota všetkých slovenských akceptovateľných aktív v roku 2015 bola v priemere vyššia o 7 % v porovnaní s rokom 2014, so zaznamenaným miernym nárastom ku koncu roka. Celková nominálna hodnota akceptovateľných aktív na konci roka 2015 predstavovala 35 474 mil. €, čo bolo v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka viac o 3 009,1 mil. €. Najväčšiu časť akceptovateľných aktív tvorili štátom emitované dlhopisy, s podielom takmer 90,1 %. Druhým najrozšírenejším typom akceptovateľných aktív boli hypotekárne záložné listy, ktoré mali podiel 8 %. Na rozdiel od roku 2014, boli na konci roka 2015 evidované v zozname akceptovateľných aktív aj štátne pokladničné poukážky.

Počas roku 2015 neboli zaznamenané výrazné zmeny ani v účasti slovenských bánk v operáciách menovej politiky Eurosystému. Toto obdobie bolo skôr charakteristické splatením dlhodobých refinančných operácií realizovaných v rokoch 2011 a 2012 a účasťou zmluvných strán v novom type menovopolitických operácií, v tzv. cieľných dlhodobějších refinančných operáciách – TLTRO. Hodnota použitých zábezpek na konci roka 2015 sa mierne zvýšila, o približne 6 % v porovnaní

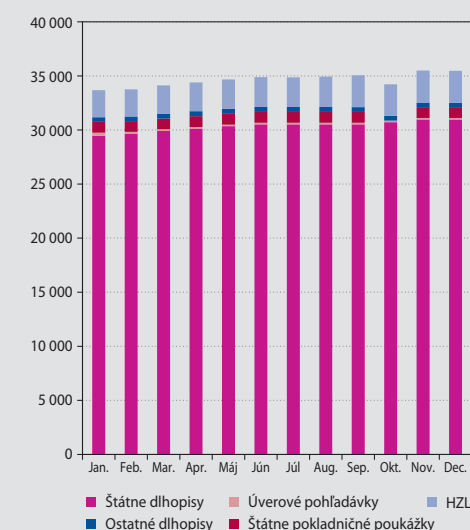
Graf 14 Porovnanie štruktúry slovenských akceptovateľných aktív za december 2014 a 2015 (mil. EUR)

Zdroj: NBS.

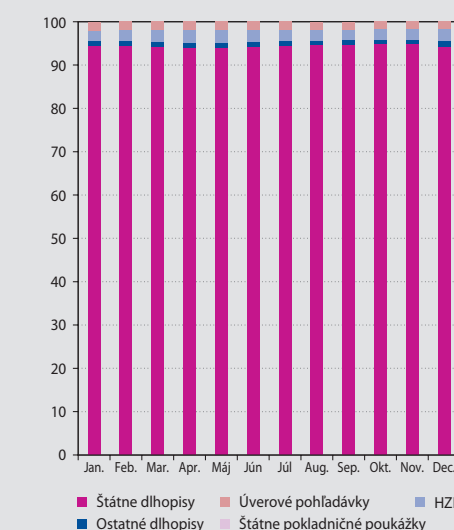
s koncom roka 2014 a priemerná medziročná zmena bola približne 5 %. Najvýznamnejším aktívom použitým ako zábezpeka v operáciách Eurosystému boli dlhové cenné papiere emitované vládami s podielom 94 %, ktorý bol na podobnej úrovni ako minulý rok. V roku 2015 došlo k výraznejším zmenám len pri použití akceptovateľných aktív z pohľadu krajiny emitenta. V porovnaní s rokom 2014, keď aktíva emitované na domácom trhu predstavovali 87 % z celkových použi-

Graf 13 Štruktúra slovenských akceptovateľných aktív v roku 2015 (mil. EUR)

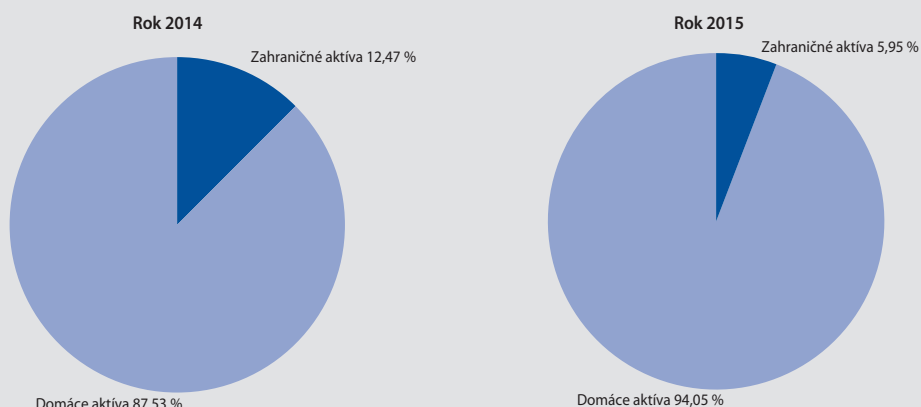

Zdroj: NBS.

Graf 15 Použitie akceptovateľných aktív v roku 2015 (%)

Zdroj: NBS.

Graf 16 Použitie akceptovateľných aktív (%)

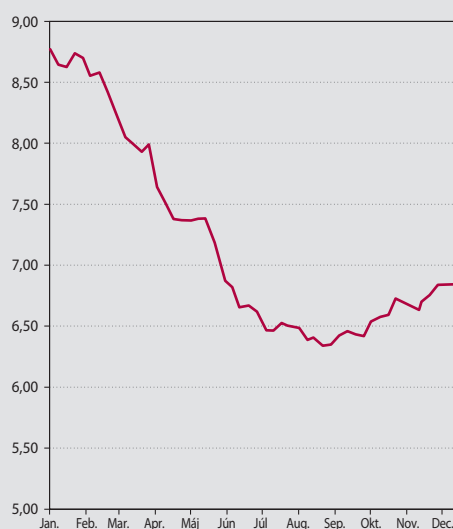
Zdroj: NBS.

tých zábezpek, v roku 2015 došlo k jeho zvýšeniu až na približne 94 %, čo predstavovalo nárast o 7 percentuálnych bodov. Slovenské zmluvné strany riadili svoje zábezpeky formou tzv. poolin- gového spôsobu združovania zábezpek.

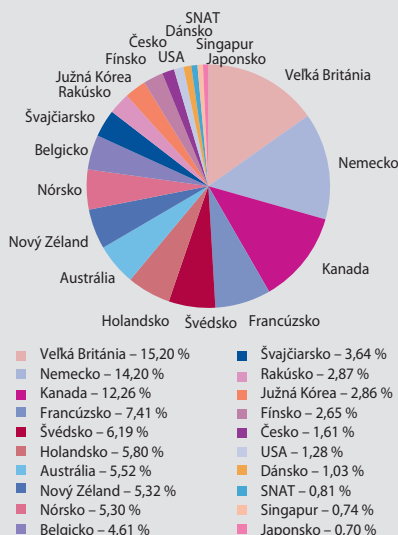
1.3 SPRÁVA INVESTIČNÝCH AKTÍV

Národná banka Slovenska spravuje investičné aktíva s cieľom zabezpečiť pozitívny prínos do hospodárskeho výsledku banky. Celková hodno-

ta investičných aktív v zodpovedajúcich výmen- ných kurzoch a nominálnych hodnotách cenných papierov dosiahla k 31. 12. 2015 6,8 mld. €. Pri správe aktív sa uplatňujú princípy investičnej stratégie NBS schválene v roku 2008 a modifikov- ane v roku 2014. V investičnom portfóliu deno- minovanom v eurách, ktoré predstavuje 82,3 % investičných aktív NBS, sa vykonáva štandardné riadenie úrokového rizika pomocou úrokových swapov a kontraktov futures. Výnosovosť tohto portfólia po zohľadnení nákladových úrokov a za- bezpečovacích operácií bola za rok 2015 0,16 %.

Graf 17 Investičné aktíva spravované NBS v roku 2015 (v mld. EUR)

Zdroj: NBS.

Graf 18 Investičné portfóliá NBS k 31. 12. 2015 – členenie investícií podľa krajiny emitenta

Zdroj: NBS.

2 FINANČNÁ STABILITA A DOHĽAD NAD FINANČNÝM TRHOM³

2.1 FINANČNÁ STABILITA

Počas roka 2015 prijala Banková rada NBS sedem rozhodnutí v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni k otázkam finančnej stability z pohľadu cyklického a štrukturálneho systémového rizika.

V štyroch prípadoch išlo o pravidelné štvrťročné rozhodnutia o určení miery proticyklického kapitálového vankúša, keď vzhľadom na príslušnú fázu ekonomického a finančného cyklu určila vo všetkých rozhodnutiach túto mieru na úrovni 0 %. Cieľom týchto rozhodnutí je prispievať k posilňovaniu odolnosti finančného systému a obmedzovaniu nárastu systémových rizík v záujme ochrany stability finančného systému ako celku.

Ďalšie tri rozhodnutia sa týkali problematiky lokálne systémovo významných bánk. Banková rada NBS určila celkovo päť lokálne systémovo významných bánk (Československá obchodná banka, a.s., Poštová banka, a.s., Slovenská sporiteľňa, a.s., Tatra banka, a.s. a Všeobecná úverová banka, a.s.). Pre tieto banky bude od 1. 1. 2016 do 1. 1. 2018 postupne zvyšovaná minimálna požiadavka na vlastné zdroje prostredníctvom kapitálového vankúša pre O-SII a kapitálového vankúša na krytie systémového rizika vo výške určenej rozhodnutiami NBS.

V priebehu roka 2015 boli tiež zverejnené štvrťročné komentáre, ktorých cieľom je pravidelne informovať o možných systémových rizikách v slovenskom finančnom sektore. V prípade identifikácie systémového rizika komentár slúži ako podklad k rozhodnutiam Bankovej rady NBS o aktivácii nástrojov politiky obozretnosti na makroúrovni v súlade so zákonom o bankách⁴ a nariadením CRR⁵.

1. marca 2015 nadobudli účinnosť niektoré časti odporúčania NBS č. 1/2014 k rizikám spojeným s vývojom na trhu retailových úverov, ktorého hlavným cieľom je zachovať stabilitu domáceho finančného sektora a predísť tvorbe rizík, ktoré by

mohli mať negatívny dopad na banky, ich klientov aj ekonomiku ako celok. Koniec roka 2015 bol zároveň termínom pre implementáciu ďalších častí odporúčania. Počas roka 2015 sa preto NBS venovala aj kontrole plnenia implementácie odporúčania zo strany jednotlivých bánk pôsobiacich v slovenskom bankovom sektore.

2.2 DOHĽAD NAD FINANČNÝM TRHOM

OBLASŤ BANKOVNÍCTVA

K 31. decembru 2015 pôsobilo na území SR 13 bánk a 14 pobočiek zahraničných bánk.

V rámci jednotného mechanizmu dohľadu (SSM, vzájomná spolupráca ECB a príslušných vnútroštátnych orgánov) sa banky (úverové inštitúcie) členia na

- významné – dohľad sa vykonáva na úrovni ECB (Tatra banka, a.s., Všeobecná úverová banka, a.s., Slovenská sporiteľňa, a.s., ďalej Československá obchodná banka, a.s. a ČSOB stavebná sporiteľňa, a.s. patriace do skupiny KBC Group a Sberbank Slovensko, a. s., ktorá patrí do skupiny Sberbank Europe AG) a
- menej významné (ostatné banky so sídlom na území SR) – priamy dohľad je naďalej vykonávaný NBS.

V rámci SSM prebrala ECB určité právomoci aj v oblasti povoľovacích konaní, pričom konania prebiehajú na základe spolupráce medzi ECB a NBS. ECB je zodpovedná za vydanie rozhodnutia vo vzťahu k významným bankám, ako aj menej významným bankám vo veci udelenia alebo odobratia povolenia a vo veci nadobúdania kvalifikovanej účasti. V oblasti posúdenia vhodnosti členov predstavenstva a dozorných rád bán vykonáva túto právomoc iba vo vzťahu k významným bankám.

Konanie vo veci, ktoré je v pôsobnosti ECB, začína pred NBS. V tomto prípade NBS posudzuje žiadosť v zmysle slovenského právneho poriadku a ECB posudzuje predmetnú žiadosť podľa príslušného práva únie. V roku 2015 bol počet

3 Podrobná Správa o činnosti útvaru dohľadu nad finančným trhom NBS za rok 2015 je zverejnená na webovom sídle NBS <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/publikacie-dohladu/sprava-o-cinnosti-udf>

4 Zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o bankách“).

5 Nariadenie EP a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (ďalej len „nariadenie CRR“).

začatých konaní spolu 108, z toho 82 konaní v pôsobnosti NBS a 26 konaní v pôsobnosti ECB.

V povoľovacích konaniach v pôsobnosti NBS v oblasti bankovníctva bolo vedených 94 povoľovacích konaní, z toho 12 bolo začatých v roku 2014, pričom 82 konaní nadobudlo v roku 2015 právoplatnosť. Väčšina rozhodnutí sa týkala najmä udelení predchádzajúcich súhlasov na zvolenie členov predstavenstva, dozornej rady, vedúcich zamestnancov a prokuristov.

V povoľovacích konaniach v pôsobnosti ECB bolo vedených 29 povoľovacích konaní, z toho 3 boli začaté v roku 2014, pričom 22 konaní nadobudlo v roku 2015 právoplatnosť. Uvedené rozhodnutia sa v prevažnej miere týkali posúdenia vhodnosti členov predstavenstva a dozorných rád bánk.

V roku 2015 neboli v oblasti bankovníctva začaté žiadne sankčné konania. Z dvoch konaní, ktoré boli začaté v roku 2014, bolo v roku 2015 jedno právoplatne ukončené.

NBS v roku 2015 prijala jedno oznámenie o zámere zriadiť pobočku zahraničnej banky – BNP Paribas Personal Finance S.A. a zaevidovala 14 zahraničných úverových inštitúcií, ktoré oznámili svoj zámer poskytovať cezhraničné bankové činnosti na území SR bez založenia pobočky. V roku 2015 ukončila svoju činnosť na území SR The Royal Bank of Scotland plc, pobočka zahraničnej banky.

V roku 2015 bolo v bankách a pobočkách zahraničných bánk uskutočnených 8 tematicky zameraných dohľadov na mieste. V rámci dohľadov bolo v roku 2015 posudzovaných 7 žiadostí na zmenu používania alebo zmenu vlastných modelov merania rizík pre účely výpočtu požiadaviek na vlastné zdroje pre kreditné riziko a 1 žiadosť na používanie vlastného modelu na výpočet kapitálovej požiadavky pre operačné riziko. Hlavnými témami a prioritami dohľadov na mieste boli kvalita systému riadenia rizík, ďalej systém poskytovania investičných služieb, platobné služby a komplexné hodnotenie úrovne ochrany bánk pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a financovaním terorizmu.

Procesy výkonu dohľadu na mieste významných inštitúcií, ktoré podliehajú dohľadu ECB, boli počas roka 2015 zosúladené s procesmi SSM. Dohľady vykonané v týchto bankách počas roka 2015 boli vykonané pracovníkmi NBS na základe poverenia ECB podľa procesov SSM.

V súvislosti s výkonom dohľadu na diaľku boli pravidelne spracovávané výkazy a hlásenia bánk a pobočiek zahraničných bánk, analýzy rizikového profilu jednotlivých bánk, práca v rámci spoločných dohľadových tímov ECB a v kolégiách dohľadov pre jednotlivé banky a komplexné ročné hodnotenie bánk zahŕňajúce hodnotenie rizikového profilu, systému primeranosti vnútorného kapitálu bánk a dostatočnosti vlastných zdrojov a likvidity. Následným procesom bolo spoločné hodnotenie rizikového profilu a dostatočnosti vlastných zdrojov bankových skupín, ktorých súčasťou sú banky slovenského bankového sektora. Výstupom tohto spoločného hodnotenia bolo prijatie spoločných rozhodnutí dohľadov (tzv. Joint decision). Na účel spoločného hodnotenia rizík a kapitálu bankových skupín boli tiež vypracované podrobné správy o rizikovom profile pre konsolidujúce orgány dohľadu za tie banky, ktoré sú dcérskymi spoločnosťami bánk so sídlom v EÚ.

V rámci bánk, ktoré podliehajú priamemu dohľadu ECB, boli vytvorené spoločné dohľadové tímy, ktoré začali vykonávať tzv. priebežný dohľad nad bankami. Pracovníci útvaru dohľadu nad finančným trhom (UDF) sú súčasťou týchto spoločných dohľadových tímov, kde zastrešujú hodnotenie bánk so sídlom v SR. Najdôležitejšou aktivitou spoločných dohľadových tímov v roku 2015 bolo vykonanie ročného hodnotenia bánk podľa procesov SSM. Výsledky ročného hodnotenia bánk boli zohľadnené v spoločných rozhodnutiach.

OBLASŤ POSKYTOVANIA PLATOBNÝCH SLUŽIEB

A VYDÁVANIE ELEKTRONICKÝCH PEŇAZÍ

Na slovenskom finančnom trhu k 31. decembru 2015 pôsobilo 10 platobných inštitúcií, z ktorých je na základe udeleného povolenia na poskytovanie platobných služieb 7 platobných inštitúcií oprávnených poskytovať platobné služby bez obmedzenia rozsahu a 3 platobné inštitúcie oprávnené poskytovať platobné služby v rozsahu obmedzenom. V roku 2015 začala na základe

udeleného povolenia pôsobiť jedna inštitúcia elektronických peňazí.

V oblasti poskytovania platobných služieb bolo v roku 2015 vydaných 22 rozhodnutí, z ktorých 21 nadobudlo právoplatnosť.

V oblasti vydávania elektronických peňazí boli v roku 2015 vydané 3 rozhodnutia.

V roku 2015 boli na základe oznámenia orgánu dohľadu členského štátu zaregistrovaní 7 agenti zahraničných platobných inštitúcií poskytujúcich platobné služby na území SR na cezhraničnej báze. Na základe oznámenia orgánu dohľadu členského štátu o zámere zapísať inú osobu, prostredníctvom ktorej bude zahraničná inštitúcia elektronických peňazí ponúkať alebo spätne vymieňať elektronické peniaze na území SR, zaregistrovala NBS 4 agentov platobných služieb a jednu inú osobu (distribútora pre zahraničnú inštitúciu elektronických peňazí), ktorá môže ponúkať alebo spätne vymieňať elektronické peniaze na území SR.

V roku 2015 bol ukončený jeden komplexný dohľad na mieste v platobnej inštitúcii, začatý v roku 2014, ďalej bol vykonaný 1 komplexný dohľad na mieste v platobnej inštitúcii a začatý 1 komplexný dohľad na mieste v inštitúcii elektronických peňazí. Dohľady boli zamerané najmä na preverenie a hodnotenie systému poskytovania platobných služieb a vydávania elektronických peňazí, dodržiavania podmienok na ich podnikanie, vnútorného kontrolného systému a vnútornej kontroly, vybraných rizík a systému riadenia rizík, systému ochrany pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrany pred financovaním terorizmu a plnenia povinností v tejto oblasti a preverenie dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov.

DEVÍZOVÁ OBLASŤ

K 31. decembru 2015 bolo na území SR 1 146 devízových miest s udelenou devízovou licenciou. Počas roka nadobudlo právoplatnosť 11 rozhodnutí, z ktorých 10 bolo vydaných v roku 2015 a jedno rozhodnutie bolo vydané v roku 2014.

V roku 2015 bolo v devízovej oblasti začatých 8 sankčných konaní o uložení pokuty. Dve konania

začaté v roku 2014 boli v sledovanom období právoplatne ukončené.

Výkon dohľadu bol zameraný na kontrolu dodržiavania devízového zákona⁶.

OBLASŤ NEBANKOVÝCH VERITEĽOV

Nová právna úprava v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov a iných úverov a pôžičiek spotrebiteľom zmenila podmienky na vykonávanie tejto činnosti tak, že veritelia a iní veritelia môžu poskytovať spotrebiteľské úvery na základe povolenia udeleného NBS. Zmena sa dotkla aj tých veriteľov a iných veriteľov, ktorí vykonávali svoju podnikateľskú činnosť na základe registrácie v registri veriteľov vedenom NBS podľa dovtedy účinných predpisov. Ak chceli takíto veritelia a iní veritelia poskytovať spotrebiteľské úvery aj po 31. auguste 2015, boli povinní doručiť NBS žiadosť o udelenie povolenia do 31. mája 2015. Tým veriteľom, ktorí v tejto lehote žiadosť NBS nedoručili, od 1. septembra 2015 právo podnikať v tejto oblasti zaniklo. NBS v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch pôvodne vedený register veriteľov prestala zverejňovať na svojom webovom sídle k 1. septembru 2015.

V roku 2015 bolo v oblasti nebankových veriteľov vydaných spolu 33 rozhodnutí, z ktorých počas roka nadobudlo 30 právoplatnosť. Najdôležitejšie boli rozhodnutia o udelení povolenia na poskytovanie spotrebiteľských úverov bez obmedzenia rozsahu pre 23 veriteľov.

OBLASŤ POISŤOVNÍCTVA

V oblasti poisťovníctva pôsobilo k 31. decembru 2015 na slovenskom finančnom trhu 16 poisťovní so sídlom na území SR a 24 pobočiek poisťovní a zaistovní so sídlom v inom členskom štáte EÚ.

UDF viedol v oblasti poisťovníctva v roku 2015 spolu 23 povoľovacích konaní, z toho 3 boli začaté ešte v roku 2014 a vydaných bolo 23 rozhodnutí, ktoré sa týkali najmä zmien (rozšírenia) povolení na vykonávanie poisťovacej činnosti, vykonávania finančného sprostredkovania pre finančné inštitúcie v súlade s osobitnými predpismi a predchádzajúcich súhlasov, napr. na nadobudnutie kvalifikovanej účasti na poisťovni, na voľbu osôb navrhovaných za členov predsta-

⁶ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 202/1995 Z. z. Devízový zákon a zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „devízový zákon“).

venstva a za prokuristov a na predčasné splatenie úveru.

Významnými rozhodnutiami boli najmä rozhodnutia UDF o schválení prevodu časti poistného kmeňa spoločnosti MetLife Amslico poisťovňa, a.s. a zlúčenie spoločnosti so spoločnosťou METLIFE EUROPE LIMITED, spoločnosť s ručením obmedzeným.

V roku 2015 boli do zoznamu aktuárov zapísaní piati aktuári.

K záveru roka 2015 UDF v súlade s ustanovením § 192 ods. 4 zákona o poisťovníctve⁷ vydal všetkým 16 poisťovníam so sídlom na území SR osvedčenie o rozsahu poisťovacej činnosti/osvedčenie o rozsahu poisťovacej činnosti a zaistovacej činnosti, čím došlo k zosúladeniu poisťovacej činnosti a zaistovacej činnosti poisťovní so sídlom na území SR s prílohou č. 1 zákona o poisťovníctve.

V oblasti poisťovacej činnosti vykonávané poisťovníami a zaistovňami so sídlom v inom členskom štáte EÚ a poisťovníami so sídlom na území SR bolo v roku 2015 vydaných spolu 49 oznámení.

V oblasti poisťovníctva viedol UDF v roku 2015 spolu 6 konaní o uložení sankcie, z toho 3 konania boli začaté v roku 2015. UDF v roku 2015 vydal 3 prvostupňové rozhodnutia o uložení sankcie, z ktorých 2 nadobudli právoplatnosť v roku 2015. Voči trom prvostupňovým rozhodnutiam boli podané rozklady a boli postúpené Bankovej rade NBS na druhostupňové konanie.

Pri dohľade na diaľku bolo preverované plnenie si pravidelných informačných povinností zo strany poisťovní a Slovenskej kancelárie poisťovateľov, pričom v roku 2015 boli NBS predložené aj údaje o činnosti pobočiek poisťovní z iných členských štátov na území SR.

V roku 2015 bol ukončený jeden komplexný a 14 tematických dohľadov na mieste. Predmetom vykonaných tematických dohľadov na mieste bola najmä kontrola dodržiavania zákona o poisťovníctve a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov súvisiacich s vykoná-

vaním investičného životného poistenia, preverenie likvidácie poistných udalostí, preverenie správy poistných zmlúv a preverenie procesu vybavovania sťažností. V priebehu roka 2015 boli otvorené ďalšie dva tematické dohľady na mieste zamerané na používanie čiastočného vnútorného modelu, ktoré k 31. decembru 2015 ešte neboli ukončené.

Počas roka 2015 bola spracovaná analýza expozícií poisťovní voči krajinám EÚ s nepriaznivým hospodárskym vývojom a Rusku, rozšírená o krajiny, ktoré taktiež v minulosti zasiahla dlhová kríza. Na základe analýzy bolo zistené, že expozícia voči týmto krajinám a ich emitentom cenných papierov tvorí len zanedbateľný podiel na celkových aktívach poisťovní a v prípade ich poklesu by výrazným spôsobom neohrozila záujmy ich klientov.

V súlade so smernicou Solventnosť II⁸ NBS pokračovala aj v roku 2015 v spolupráci s príslušnými domovskými dohľadmi v predaplikačnom procese k používaniu vnútorných modelov na riadenie rizík poisťovní. Predvalidačný proces v roku 2015 prebiehal v 3 poisťovniach a bol zameraný na predbežné hodnotenia jednotlivých čiastočných vnútorných modelov dohliadaných subjektov, ktoré plánujú požiadať o používanie vnútorného modelu na výpočet kapitálovej požiadavky na solventnosť.

V súvislosti s novou reguláciou poisťovníctva účinnou od 1. januára 2016 bol vykonaný dohľad na diaľku zameraný na zistenie stavu pripravenosti poisťovní na Solventnosť II. Na základe informácií predložených poisťovníami možno konštatovať, že poisťovne sa intenzívne pripravovali na implementáciu požiadaviek novej právnej regulácie.

OBLASŤ DŮCHODKOVÉHO SPORENIA

V oblasti dôchodkového sporenia pôsobilo v roku 2015 na slovenskom finančnom trhu 6 dôchodkových správcofských spoločností, ktoré spolu spravujú 20 dôchodkových fondov a 4 doplnkové dôchodkové spoločnosti, ktoré spolu spravujú 17 doplnkových dôchodkových fondov. Činnosť depozitára v zmysle zákona o starobnom dôchodkovom sporení⁹ a zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení¹⁰ v roku 2015 vykonávali 4 bankové subjekty.

7 Zákon č. 39/2015 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poisťovníctve“).

8 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES z 25. novembra 2009 o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II) (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 335, 17.12.2009) (ďalej len „smernica Solventnosť II“).

9 Zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o starobnom dôchodkovom sporení“).

10 Zákon č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o doplnkovom dôchodkovom sporení“).

Na základe zákona o starobnom dôchodkovom sporení bolo možné zo systému starobného dôchodkového sporenia vystúpiť alebo aj doň vstúpiť, a to od 15. marca do 15. júna 2015.

UDF vydal v roku 2015 pre oblasť starobného dôchodkového sporenia spolu 34 rozhodnutí a pre oblasť doplnkového dôchodkového sporenia spolu 38 rozhodnutí. Všetky rozhodnutia nadobudli právoplatnosť v roku 2015.

K činnostiam dohľadu na diaľku v oblasti dôchodkového sporenia patrila najmä kontrola plnenia si informačných povinností dôchodkových správckových spoločností, doplnkových dôchodkových spoločností a depozitárov dôchodkových fondov voči NBS. Osobitný dôraz sa kládol na nezávislé overovanie správnosti oceňovania finančných nástrojov nachádzajúcich sa v majetku dôchodkových fondov a na súlad nadobúdania finančných nástrojov do majetku jednotlivých dôchodkových fondov s ustanoveniami zákona o starobnom dôchodkovom sporení a zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení.

V oblasti starobného dôchodkového sporenia bolo v roku 2015 ukončených 8 tematických dohľadov na mieste v dôchodkových správckových spoločnostiach, z toho 2 tematické dohľady na mieste, ktoré boli začaté ešte v decembri 2014, boli zamerané na preverenie pripravenosti dohliadaných subjektov na výplatu dôchodkov starobného dôchodkového sporenia. Ďalších šesť tematických dohľadov na mieste bolo zameraných na preverenie pravidiel používania ratingu pre aktíva spravovaných dôchodkových fondov, ako aj na preverenie postupov a metód používaných spoločnosťami pri oceňovaní majetku v dôchodkových fondoch.

V treťom štvrtroku 2015 bol začatý tematický dohľad na mieste v bankovom subjekte zameraný na výkon činnosti depozitára v oblasti starobného dôchodkového sporenia a kolektívneho investovania.

OBLASŤ FINANČNÉHO SPROSTREDKOVANIA A FINANČNÉHO PORADENSTVA

K 31. decembru 2015 bolo v registri finančných agentov a poradcov REGFAP, ktorý vedie NBS podľa § 13 zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve¹¹ zaregistrovaných

34 400 subjektov. V priebehu roka 2015 bolo zapísaných 49 nových subjektov a zrušených bolo 71 zápisov samostatného finančného agenta alebo finančného poradcu. Z iných členských štátov EÚ bolo zaregistrovaných 210 finančných sprostredkovateľov v sektore poistenia a zaistenia, ktorí sú na území SR oprávnení vykonávať činnosť na základe práva na slobodné poskytovanie služieb bez zriadenia organizačnej zložky. NBS v roku 2015 elektronicky prijala a spracovala 6 668 návrhov na zápis, zmeny a zrušenie zápisov v REGFAP a zároveň poskytovala súčinnosť a informácie orgánom verejnej správy a iným oprávneným osobám preukazovaním zápisov, týkajúcich sa podriadených subjektov v REGFAP.

V oblasti finančného sprostredkovania a finančného poradenstva UDF viedol spolu 101 konaní o uložení sankcie, pričom vydal 76 rozhodnutí o uložení sankcie a 21 rozhodnutí o zastavení konania. Z uvedeného počtu 83 rozhodnutí nadobudlo právoplatnosť ešte v roku 2015. Voči dvom prvostupňovým rozhodnutiam boli podané rozklady a nebolo o nich právoplatne rozhodnuté.

Pri dohľade na diaľku bolo v oblasti finančného sprostredkovania a finančného poradenstva preverované a vyhodnocované plnenie si informačných povinností jednotlivých subjektov a v súčinnosti s príslušnými registrovými súdmi aj kontrolované plnenie povinnosti dohliadaných subjektov v lehote do 3 mesiacov odo dňa udelenia povolenia na výkon činnosti samostatného finančného agenta a finančného poradcu podať návrh na zápis finančného sprostredkovania alebo finančného poradenstva do obchodného registra. V niektorých prípadoch boli zistené porušenia zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve s následkom zániku povolenia.

V roku 2015 bolo vykonaných 6 dohľadov na mieste u samostatných finančných agentov právnických osôb, z toho v 1. štvrtroku 2015 bol ukončený 1 komplexný dohľad na mieste začatý v roku 2014, ďalej boli vykonané 3 tematické a 2 komplexné dohľady, z ktorých 1 nebol k 31. decembru 2015 formálne ukončený.

OBLASŤ TRHU CENNÝCH PAPIEROV

Ku koncu roka 2015 pôsobilo na slovenskom finančnom trhu 14 obchodníkov s cennými papier-

¹¹ Zákon č. 186/2009 Z. z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve“).

mi. V priebehu roka jeden obchodník s cennými papiermi vrátil povolenie a jednému obchodníkovi s cennými papiermi bolo udelené povolenie na poskytovanie investičných služieb.

V oblasti obchodníkov s cennými papiermi UDF v roku 2015 vydal 18 rôznych rozhodnutí, ktoré sa týkali najmä zmien povolení na poskytovanie investičných služieb, ako aj predchádzajúcich súhlasov, napr. na voľbu osôb za členov predstavenstva a na zmenu sídla obchodníka s cennými papiermi. UDF v roku 2015 prijal 100 oznámení zahraničných obchodníkov s cennými papiermi poskytovať cezhraničné investičné činnosti na území SR.

V oblasti verejnej ponuky cenných papierov v roku 2015 UDF schválil 36 prospektov a 11 dodatkov k prospektu cenných papierov, 3 dodatky k prospektu investičného certifikátu a 6 prospektov investičného certifikátu, ktoré nemajú povahu prospektu cenného papiera podľa prospektovej smernice¹². Zároveň UDF prijal 74 oznámení o schválení prospektu, resp. dodatku k prospektu cenného papiera od iných členských štátov EÚ a 4 oznámenia zaslal.

V rámci povoľovacej činnosti týkajúcej sa činnosti emitentov akcií, ktoré sa obchodujú na regulovanom trhu BCPB, a.s. UDF vydal v roku 2015 3 rozhodnutia o schválení návrhov ponúk na prevzatie a o udelenie súhlasu na uplatnenie práva výkupu.

V rámci povoľovacej činnosti týkajúcej sa centrálnych depozitárov cenných papierov UDF v roku 2015 vydal 14 rozhodnutí. Rozhodnutia UDF sa týkali najmä predchádzajúcich súhlasov na voľbu členov dozornej rady a členov predstavenstva, zmien prevádzkového poriadku CDCP SR, a.s., ako aj schválenia návrhu Prevádzkového poriadku NCDPCP, a.s. Schválenie Prevádzkového poriadku NCDPCP, a.s. bolo jednou z podmienok pre začatie vykonávania činnosti centrálného depozitára cenných papierov spoločnosťou NCDPCP, a.s., uložených rozhodnutím NBS. NCDPCP, a.s. k 31. decembru 2015 nezačal vykonávať činnosť centrálného depozitára cenných papierov.

V rámci povoľovacej činnosti vo vzťahu k BCPB, a.s. vydal v roku 2015 UDF 5 rozhodnutí o udelení predchádzajúceho súhlasu na voľbu čle-

nov predstavenstva a členov dozornej rady BCPB, a.s.

V oblasti trhu cenných papierov UDF viedol 13 konaní o uložení sankcie. UDF v roku 2015 vydal 3 rozhodnutia o uložení sankcie a 4 konania o uložení sankcie zastavil. V roku 2015 nadobudlo právoplatnosť spolu 7 prvostupňových rozhodnutí. Voči jednému prvostupňovému rozhodnutiu bol podaný rozklad, ktorý bol postúpený Bankovej rade NBS na druhostupňové konanie, pričom o ňom nebolo v roku 2015 ešte právoplatne rozhodnuté.

K 31. decembru 2015 bolo predmetom dohľadu na diaľku 14 tuzemských obchodníkov s cennými papiermi a 4 obchodníci s cennými papiermi pôsobiaci v SR prostredníctvom svojej pobočky podľa smernice MiFID¹³. Predmetom dohľadu na diaľku bola aj BCPB, a.s., CDCP SR, a.s. a plnenie si informačných povinností voči NBS zo strany 78 emitentov cenných papierov prijatých na obchodovanie na regulovanom trhu BCPB, a.s., prostredníctvom CERL, ktorú vedie NBS. Ich počet sa k 31. decembru 2015 znížil na 67. NBS v priebehu roka 2015 preverovala šesť emitentov vo veci vyhlásenia povinnej ponuky na prevzatie.

V oblasti trhu cenných papierov boli v roku 2015 ukončené 2 komplexné dohľady na mieste, z toho jeden komplexný dohľad bol začatý ešte v roku 2014. Ďalej bolo vykonaných 14 tematických dohľadov na mieste u 14 obchodníkov s cennými papiermi, ktoré boli zamerané na preverenie opatrení prijatých spoločnosťami na zabezpečenie primeranej ochrany sťažovateľov/spotrebiteľov a ostatných klientov spoločnosti a spôsobu implementácie metodického usmernenia k vybavovaniu sťažností pre obchodníkov s cennými papiermi a správcké spoločnosti podľa požiadaviek ESMA¹⁴ do vnútorných predpisov a politík spoločnosti. V druhom polroku 2015 bol u dvoch obchodníkov s cennými papiermi začatý jeden komplexný a jeden tematický dohľad na mieste zameraný na posúdenie poskytovania investičných služieb, investičných činností a vedľajších služieb klientom.

OBLASŤ KOLEKTÍVNEHO INVESTOVANIA

V roku 2015 pôsobilo na slovenskom finančnom trhu v oblasti kolektívneho investovania 7 správckých spoločností, z toho 1 správcká spo-

¹² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/71/ES zo 4. novembra 2003 o prospekte, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov alebo pri ich prijatí na obchodovanie, a o zmene a doplnení smernice 2001/34/ES (ďalej len „prospektová smernica“).

¹³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/39/ES z 21. apríla 2004 o trhoch s finančnými nástrojmi, o zmene a doplnení smerníc Rady 85/611/EHS a 93/6/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/12/ES a o zrušení smernice Rady 93/22/EHS (ďalej len „smernica „MiFID““).

¹⁴ Metodické usmernenie Útvaru dohľadu nad finančným trhom NBS č. 2/2014 z 30. septembra 2014 k vybavovaniu sťažností pre obchodníkov s cennými papiermi a správcké spoločnosti podľa požiadaviek Európskeho orgánu dohľadu (Európsky orgán pre cenné papiere a trhy) (ďalej len „metodické usmernenie k vybavovaniu sťažností pre OCP a SS“).

ločnosť vrátila na konci roka 2015 povolenie na spravovanie štandardných podielových fondov a európskych štandardných podielových fondov.

V rámci povoľovacej činnosti UDF vydal v roku 2015 spolu 108 rozhodnutí, a to najmä 4 povolenia na vytvorenie alebo spravovanie podielového fondu, z toho 2 povolenia na vytvorenie štandardného podielového fondu, 1 povolenie na vytvorenie verejného špeciálneho podielového fondu cenných papierov a 1 povolenie na spravovanie špeciálneho podielového fondu kvalifikovaných investorov, 96 predchádzajúcich súhlasov, z toho najmä 63 predchádzajúcich súhlasov na zmenu štatútu podielového fondu a 24 predchádzajúcich súhlasov na voľbu osôb navrhovaných za členov predstavenstva alebo dozornej rady správcovskej spoločnosti, 2 povolenia zahraničnej správcovskej spoločnosti na distribúciu cenných papierov ňou spravovaných zahraničných alternatívnych investičných fondov verejnou ponukou neprofesionálnym investorom.

V roku 2015 bolo prijatých 38 oznámení európskeho fondu o zámere verejne ponúkať svoje cenné papiere na území SR. Zároveň bolo prijatých 39 oznámení zahraničných správcovských spoločností o zámere uvádzať podielové listy alebo akcie európskych alternatívnych investičných fondov na území SR.

V tejto oblasti vydal UDF v roku 2015 jedno rozhodnutie o uložení sankcie – pokuty, ktoré zároveň v roku 2015 nadobudlo právoplatnosť.

V roku 2015 bolo predmetom dohľadu na diaľku 7 tuzemských správcovských spoločností, ktoré spolu spravovali 66 štandardných podielových fondov (z toho 6 štandardných podielových fondov, ktoré boli vytvorené podľa zákona o kolektívnom investovaní je spravovaných zahraničnou správcovskou spoločnosťou) a 22 alternatívnych investičných fondov a 5 bankových subjektov vykonávajúcich činnosť depozitára v zmysle zákona o kolektívnom investovaní¹⁵.

V oblasti kolektívneho investovania boli v roku 2015 ukončené dva komplexné dohľady na mieste v dvoch správcovských spoločnostiach, z toho jeden bol začatý v roku 2014. V roku 2015 bolo ukončených 6 tematických dohľadov na

mieste, ktoré boli zamerané na preverenie prijatých opatrení spoločnosťami na zabezpečenie primeranej ochrany sťažovateľov/spotrebiteľov a ostatných klientov spoločnosti a spôsobu implementácie metodického usmernenia k vybavovaniu sťažností pre OCP a SS do vnútorných predpisov a politik spoločnosti.

V treťom štvrtroku 2015 bol začatý tematický dohľad na mieste v bankovom subjekte zameraný na výkon činnosti depozitára v oblasti kolektívneho investovania a starobného dôchodkového sporenia.

2.3 REGULÁCIA FINANČNÉHO TRHU

OBLASŤ BANKOVNÍCTVA

NBS v spolupráci s MF SR pripravila novelu zákona o riešení krízových situácií na finančnom trhu¹⁶, ktorým sa do slovenského právneho poriadku zaviedol nový rámec prevencie a riešenia budúcich krízových situácií na finančnom trhu. Novelou tohto zákona sa zabezpečuje transpozícia smernice BRRD¹⁷.

Ďalej NBS v spolupráci s MF SR pripravila zákon o úveroch na bývanie¹⁸, ktorým sa implementovala smernica o úveroch na bývanie¹⁹ a vytvoril sa právny rámec na efektívnejšie fungovanie trhu úverov na bývanie v rámci harmonizovaného vnútorného trhu Spoločenstva. Týmto zákonom sa ustanovili podmienky pre poskytovanie úverov na bývanie, pre poskytovanie ostatných služieb, postupy a informácie pred uzatvorením zmluvy o úvere na bývanie, náležitosti zmluvy o úvere na bývanie a ďalšie podrobnosti spojené s poskytovaním úverov na bývanie.

V kontexte implementácie novej jednotnej celeurópskej bankovej regulácie vo forme nariadenia CRR a smernice CRD IV²⁰ pokračovala aj v roku 2015 príprava ďalších právnych predpisov, najmä opatrení NBS.

NBS pripravila opatrenie o ďalších druhoch rizík, o podrobnostiach o systéme riadenia rizík banky a pobočky zahraničnej banky a ktorým sa ustanovuje čo sa rozumie náhlou a neočakávanou zmenou úrokových mier na trhu.

Problematika riešenia rizika spojeného so zaťažením aktív sa odrazila v príprave opatrenia,

15 Zákon č. 203/2011 Z. z. o kolektívnom investovaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o kolektívnom investovaní“).

16 Zákon č. 437/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 371/2014 Z. z. o riešení krízových situácií na finančnom trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „novela zákona o riešení krízových situácií na finančnom trhu“).

17 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 (ďalej len „smernica BRRD“).

18 Zákon č. 90/2016 Z. z. o úveroch na bývanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o úveroch na bývanie“).

19 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/17/EÚ zo 4. februára 2014 o zmluvách o úvere pre spotrebiteľov týkajúcich sa nehnuteľností určených na bývanie a o zmene smerníc 2008/48/ES a 2013/36/EÚ a nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 (ďalej len „smernica o úveroch na bývanie“).

20 Smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohlade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (ďalej len „smernica CRD IV“).

ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie o uverejňovaní informácií bankami a pobočkami zahraničných bánk. V súlade s usmernením EBA²¹ bola do opatrenia doplnená nová položka na zverejnenie finančného ukazovateľa, a to údaje o zaťažených a nezaťažených aktívach.

OBLASŤ POSKYTOVANIA PLATOBNÝCH SLUŽIEB

A VYDÁVANIE ELEKTRONICKÝCH PEŇAZÍ

V roku 2015 bola pripravená a schválená novela zákona o platobných službách²², ktorá nadobudla účinnosť 1. januára 2016. Cieľom novely bola transpozícia smernice PAD²³.

Touto novelou zákona sa zabezpečuje najmä zvýšenie informovanosti spotrebiteľa, a to poskytnutím dokumentu s informáciami o poplatkoch pred uzatvorením zmluvy o platobnom účte, zvýšenie transparentnosti na základe porovnávania poplatkov prostredníctvom webovej stránky NBS, ako aj zjednodušenie presunu platobných účtov. Taktiež došlo k úpravám tzv. základného bankového produktu, ktorý zohľadňuje nízkoprájmové skupiny obyvateľstva.

OBLASŤ NEBANKOVÝCH VERITEĽOV

V priebehu roka 2015 bol dvakrát novelizovaný zákon o spotrebiteľských úveroch²⁴, a to aj v súvislosti s prijatím zákona o úveroch na bývanie. Ďalej v tejto oblasti NBS pripravila opatrenie o predkladaní výkazu veriteľom poskytujúcim spotrebiteľské úvery v obmedzenom rozsahu, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch. Opatrenie sa viaže na kontrolu plnenia povinnosti podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, v súlade s ktorým v prípade povolenia na obmedzené poskytovanie spotrebiteľských úverov veriteľ nesmie prekročiť počas 12 kalendárnych mesiacov od začiatku poskytovania spotrebiteľských úverov hranicu objemu poskytnutých spotrebiteľských úverov určenú na 10 000 €.

OBLASŤ POISŤOVNÍCTVA

Nový zákon o poisťovníctve, ktorým sa implementovali nové regulátorne požiadavky pre subjekty poisťného trhu vyplývajúce zo smernice Solventnosti II, nadobudol účinnosť 1. januára 2016. Hlavným cieľom novej regulácie založenej na riziko-orientovanom prístupe je poskytnúť väčšiu ochranu poisteným a príjmom poisťného plnenia za súčasnej podpory stability trhu, a to vyššou kvalitou ohodnocovania rizík a efektívnou aloká-

ciou kapitálu. Štruktúra Solventnosti II je založená na troch pilieroch. Prvý pilier stanovuje kapitálové požiadavky poisťovní a zaistovní vzhľadom na riziká (poisťné, kreditné, trhové a operačné), ktorým sú poisťovne a zaistovne vystavené. Druhý pilier stanovuje požiadavky na systém správy riadenia poisťovne a zaistovne (governance) a metódy dohľadu. Tretí pilier definuje požiadavky na výkazníctvo a zverejňovanie informácií.

NBS na základe splnomocňovacích ustanovení zákona vydala v roku 2015 dvanásť opatrení, ktoré nadobudli účinnosť 1. januára 2016.

V nadväznosti na novú reguláciu vyplývajúcu z režimu Solventnosti II NBS vydala odporúčanie, ktorým sa preberajú usmernenia EIOPA pre režim Solventnosti II.

OBLASŤ DÔCHODKOVÉHO SPORENIA

NBS v oblasti dôchodkového sporenia pripravila v rámci svojej legislatívnej kompetencie päť opatrení, vydanie ktorých vyplynulo zo zmien primárnej legislatívy pre tento sektor. Nové všeobecne záväzné právne predpisy reflektovali na novelizačné zmeny zákona o dôchodkovom sporení a zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení, na pripravovaný prechod na nový informačný systém Štatistický zberový portál (IS ŠZP) a tiež na aplikačnú prax.

UDF v priebehu roka 2015 úzko spolupracoval aj s MPSVaR SR v oblasti sekundárnej legislatívy upravujúcej vzor ponukového listu, ktorý poskytuje sporiteľovi informácie o ponuke dôchodku z druhého piliera.

Regulačná činnosť NBS spočívala aj v príprave a zverejnení stanoviska, a to v záujme zabezpečenia jednotného prístupu a následného postupu pri realizácii prevodu peňažných prostriedkov z inštitúcií zahraničných dôchodkových schém a zachovaní doplnkových dôchodkových práv slovenských občanov pracujúcich a prispievajúcich si v zahraničí.

OBLASŤ FINANČNÉHO SPROSTREDKOVANIA A FINANČNÉHO PORADENSTVA

NBS počas roka 2015 úzko spolupracovala s MF SR na príprave rozsiahlej novely zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve s predpokladanou účinnosťou od 1. januára 2016. Legislatívny proces k pripravovanej novele záko-

²¹ Usmernenie EBA z 27. júna 2014 č. EBA/GL/2014/03 o zverejňovaní zaťažených a nezaťažených aktív.

²² Zákon č. 405/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 492/2009 z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „novela zákona o platobných službách“).

²³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/92/EÚ z 23. júla 2014 o porovnateľnosti poplatkov za platobné účty, o presune platobných účtov a o prístupe k platobným účtom so základnými funkciami (ďalej len „smernica PAD“).

²⁴ Zákon č. 35/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „novela zákona o spotrebiteľských úveroch“). Zákon č. 117/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

na bol po medzirezortnom pripomienkovom konaní v lete 2015 pozastavený. Dňa 1. januára 2016 nadobudla účinnosť krátka novela zákona, ktorej predmetom bola zmena vedúceho zamestnanca finančného agenta, resp. finančného poradcu na odborného garanta.

OBLASŤ TRHU CENNÝCH PAPIEROV

V oblasti trhu cenných papierov NBS aktívne spolupracovala s MF SR pri implementácii novej smernice o transparentnosti²⁵, ktorá bola implementovaná do zákona o burze cenných papierov²⁶ a tiež na príprave návrhu zákona, ktorým sa novelizoval zákon o cenných papieroch²⁷ s cieľom zlepšiť právny rámec pre vydávanie investičných certifikátov a zjednodušiť prechod na úplný členský princíp poskytovania služieb centrálného depozitára cenných papierov. Vydaním novej zákona o cenných papieroch bola splnená jedna z úloh Koncepcie rozvoja kapitálového trhu.

V priebehu roka NBS pripravila pre oblasť trhu cenných papierov niekoľko opatrení, ktorými sa novelizovali už existujúce opatrenia týkajúce sa najmä výkazníctva obchodníkov s cennými papiermi.

Začiatkom roka 2015 bola vydaná novela opatrenia o predkladaní výkazov pre tých obchodníkov s cennými papiermi, ktorí nie sú bankami, a to za účelom zabezpečenia kontinuity štruktúry databáz a údajov predkladaných NBS prostredníctvom bilančných výkazov.

V rámci regulačnej činnosti UDF taktiež zverejnil na webovom sídle NBS²⁸ odporúčanie k definíciám finančných nástrojov podľa § 5 ods. 1 písm. f) a g) zákona o cenných papieroch, ktorým preberá príslušné usmernenie vydané ESMA²⁹.

OBLASŤ KOLEKTÍVNEHO INVESTOVANIA

NBS v roku 2015 spolupracovala s MF SR na príprave novej zákona o kolektívnom investovaní, ktorej cieľom bola predovšetkým transpozícia smernice UCITS V³⁰. V kontexte úloh vyplývajúcich z Koncepcie rozvoja kapitálového trhu predmetná novela zároveň umožňuje využívanie nových foriem kolektívneho investovania a súvisiacich činností, najmä zavedením fondov s premenlivým základným imanom s právnou subjektivitou, známych pod skratkou SICAV.

NBS pre subjekty kolektívneho investovania vydala novelu opatrenia o rizikách a systéme riadenia rizík, meraní rizík a výpočte celkového rizika a rizika protistrany, ktorej cieľom bolo implementovanie ustanovení aktualizovaného usmernenia ESMA o fondoch obchodovaných na burze a iných otázkach súvisiacich s UCITS³¹.

Pre správcov alternatívnych investičných fondov (AIF) v prvom polroku 2015 NBS vydala opatrenie o predkladaní informácií správcami AIF na účely dohľadu a monitorovanie systémového rizika, ako aj s ním súvisiace metodické usmernenie pre túto oblasť.

2.4 RIEŠENIE KRÍZOVÝCH SITUÁCIÍ

Na účely plnenia kľúčových úloh v rámci režimu riešenia krízových situácií s účinnosťou od januára 2015 začala vykonávať svoju činnosť Rada pre riešenie krízových situácií (Rezolučná rada). Reálne vykonávanie úloh potrebných na odborné a organizačné zabezpečenie výkonu jej pôsobností a právomocí zabezpečuje oddelenie riešenia krízových situácií odboru regulácie NBS (OKS).

V roku 2015 OKS zabezpečilo prípravu všetkých interných predpisov pre Rezolučnú radu a v spolupráci s Fondom ochrany vkladov vytvorilo procesy pre výber príspevkov bánk do Národného fondu pre riešenie krízových situácií. Pracovníci OKS aktívne spolupracovali s MF SR na príprave noviel zákona o riešení krízových situácií, ktorými sa okrem iného spresnili ustanovenia o konaniach pred Rezolučnou radou a transpozícií novej smernice o ochrane vkladov. Intenzívne prebiehala aj spolupráca s Jednotnou radou pre riešenie krízových situácií (Jednotná rada) v Bruseli. Spolu so zástupcami ostatných krajín eurozóny OKS participovalo na príprave metódik a spoločných postupov Jednotnej rady, ako aj dvoch pilotných interných rezolučných tímov pre bankové skupiny podnikajúce v SR.

2.5 OCHRANA FINANČNÉHO SPOTREBITEĽA

NBS sa s účinnosťou od 1. januára 2015 stala orgánom ochrany spotrebiteľa pre slovenský finančný trh. Pred týmto dátumom NBS už vyko-

25 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/50/EÚ z 22. októbra 2013, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/109/ES o harmonizácii požiadaviek na transparentnosť v súvislosti s informáciami o emitentoch, ktorých cenné papiere sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/71/ES o prospekte, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov alebo ich prijatí na obchodovanie a smernica Komisie 2007/14/ES, ktorou sa stanovujú podrobné pravidlá implementácie určitých ustanovení smernice 2004/109/ES (ďalej len „novela smernice o transparentnosti“).

26 Zákon č. 388/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov (ďalej len „novela zákona o burze cenných papierov“).

27 Zákon č. 117/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „novela zákona o cenných papieroch“).

28 http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/legislativa/detail-dokumentu/_c1edef39-1834-4966-9190-ba90418589c3

29 Usmernenie ESMA zo 6. mája 2015 č. ESMA/2015/675 k používaniu definície podľa Prílohy I oddiel C bod 6 a bod 7 smernice 2004/39/EC.

30 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/91/EÚ z 23. júla 2014, ktorou sa mení smernica 2009/65/ES o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP), pokiaľ ide o funkcie depozitára, politiky odmeňovania a sankcie (ďalej len „smernica UCITS V“).

31 Usmernenie ESMA z 1. augusta 2014 č. ESMA/2014/937SK o fondoch obchodovaných na burze a iných otázkach súvisiacich s UCITS pre príslušné orgány a správcovské spoločnosti UCITS.

návala činnosť jednotného kontaktného miesta pre podania spotrebiteľov a iných klientov, ktorí sa sťažovali na porušenie svojich práv dohliadaným subjektom. Téma ochrany spotrebiteľa je aktuálne vnímaná ako dôležitá téma, jednak na národnej ako aj európskej úrovni. Zámerom NBS je prispievať k tomu, aby nedochádzalo k porušovaniu spotrebiteľských práv, aby k náprave dochádzalo čo najskôr a neopakovali sa praktiky, ktoré v minulosti viedli k výraznej nespokojnosti spotrebiteľov. V tejto súvislosti je osobitnou výzvou ochrana spotrebiteľa v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov nebankovým spôsobom, ktorú NBS prevzala v priebehu roka 2015.

S ohľadom na to, že počas roka 2015 došlo k viacerým významným legislatívnym zmenám v ochrane spotrebiteľa, je možné považovať metodickú činnosť za jeden z kľúčových nástrojov pri výkone tejto pôsobnosti. Vydané bolo stanovisko k použitiu Občianskeho zákonníka v spotrebiteľských obchodných vzťahoch³², ktoré sa vyjadrovalo k aplikácii nového pravidla týkajúceho sa prakticky všetkých dohliadaných subjektov, keď od apríla 2015 bolo potrebné aj pri právnych vzťahoch upravených Obchodným zákonníkom, akým je napríklad úver alebo bežný účet, prednostne uplatniť Občiansky zákonník. V oblasti ochrany spotrebiteľa boli v roku 2015 vydané ešte ďalšie dve metodické usmernenia – k označovaniu a propagácii poisťných produktov a k poskytovaniu oceňovacích tabuliek pri uzatváraní poisťnej zmluvy a stanovisko k aplikácii § 9a zákona o ochrane spotrebiteľa. V priebehu roka boli tiež začaté dve verejné konzultácie – k jednostranným zmenám zmlúv o finančných službách a k skúmaniu zdravotného stavu poisteného pri poistení osôb.

V priebehu roka nenadobudlo právoplatnosť žiadne sankčné rozhodnutie v oblasti ochrany spotrebiteľa, avšak bolo začatých niekoľko sankčných konaní, pričom ako nástroj predbežnej ochrany kolektívnych práv spotrebiteľov bolo využité aj vydávanie predbežných opatrení.

Zo skutočnosti, že rok 2015 bol prvým rokom keď bol vykonávaný dohľad na ochranu finančných spotrebiteľov, veľká časť zisťovaní smerovala k tomu, aby sa získal prehľad o stave plnenia povinností dohliadaných subjektov a o trhovej

praxi v oblasti spotrebiteľskej regulácie. Vzhľadom k tomu, že novelizáciou zákona o dohľade nad finančným trhom³³ došlo od začiatku roka 2015 k rozšíreniu nástrojov a právomocí dohľadu v oblasti ochrany spotrebiteľov, bolo potrebné pripraviť tiež vnútorné procesy a postupy pre výkon dohľadu. Príkladom je úplne nová právomoc – výkon dohľadu na mieste nepriamo alebo pod utajenou identitou, s ktorou UDF nemal doteraz skúsenosť. V oblasti bankovníctva sa dohľad zamerával na preverenie segmentu spotrebiteľských úverov, najmä na to, či spotrebiteľské formulárové zmluvy obsahujú neprijateľné podmienky, či majú všetky zákonmi požadované náležitosti, či sú spotrebiteľom poskytnuté v písomnej podobe všetky povinné predzmluvné informácie a či sa pri propagácii týchto produktov nepoužívajú klamlivé alebo zavádzajúce informácie. Dohľad sa tiež zaoberal preverovaním zákonnosti uplatňovania a spôsobu informovania o poplatkoch pri platobných službách, najmä v súvislosti s platbami v cudzej mene. V oblasti poisťovníctva boli hodnotené postupy poisťovní pri likvidácii poisťných udalostí a predaj poistenia previazaného na bankové produkty – bankopoistenie. V súvislosti s novelou zákona o spotrebiteľských úveroch, na základe ktorej mali spoločnosti, ktoré chceli naďalej ponúkať spotrebiteľské úvery nebankovým spôsobom, požiadať o vydanie povolenia na výkon tejto činnosti, sa dohľad v oblasti ochrany spotrebiteľa pripravoval na realizáciu kontroly skutočností, ktoré deklarovali žiadatelia v povoľovacích konaniach. V oblasti ochrany spotrebiteľa bola pozornosť sústredená aj na výkon finančného sprostredkovania, najmä na to, či nedochádza k agresívnym obchodným praktikám, zamlčovaniu podstatných skutočností alebo zavádzaniu spotrebiteľa.

V roku 2015 bolo začatých 18 dohľadov na diaľku a 6 tzv. plošných zisťovaní. Začatých bolo spolu deväť tematicky zameraných dohľadov ma mieste, z toho šesť v nebankových spoločnostiach zameraných na uzatváranie zmlúv o spotrebiteľských úveroch. Vo všetkých prípadoch boli dohľady na mieste začaté kontrolným nákupom pod utajenou identitou. Celkovo bolo vykonaných 42 kontrolných nákupov finančných produktov pod utajenou identitou (tzv. mystery shopping), z toho v 20 prípadoch došlo aj k uzatvoreniu zmluvy o finančnej službe.

V roku 2015 bolo NBS doručených 1 645 podaní finančných spotrebiteľov, čo bolo o 167 podaní

³² Stanovisko Útvaru dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska z 21. apríla 2015 č. 1/2015 k použitiu Občianskeho zákonníka v spotrebiteľských obchodných vzťahoch.

³³ Zákon č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dohľade nad finančným trhom“).

viac oproti roku 2014 (nárast o 10 %). Takmer jednu pätinu doručených podaní predstavovali opodstatnené podania, tzn. podania, pri ktorých bolo konštatované, že finančná inštitúcia porušila práva spotrebiteľa. Prevzatie dohľadu nad spotrebiteľskými úvermi poskytovaných veriteľmi nebankovým spôsobom sa odrazilo aj na počte prijatých podaní. Za rok 2015 dostala NBS 209 takýchto podaní. Tým sa spotrebiteľský úver zaradil na druhé miesto najviac namietaných produktov, pričom na prvom mieste sa dlhodobo držia podania týkajúce sa povinného zmluvného poistenia. Námietky finančných

spotrebiteľov v oblasti bankovníctva sa týkali predovšetkým hypotekárnych úverov, úverov na bývanie, ale aj spotrebiteľských úverov poskytovaných bankami. Počet podaní týkajúcich sa finančného sprostredkovania sa počas rokov 2010 až 2015 výrazne nemení, ale stále sú predmetom týchto podaní spôsob, rozsah a kvalita poskytovania informácií finančnému spotrebiteľovi pred poskytnutím finančnej služby. Podania klientov dohliadaných subjektov boli aj v roku 2015 zdrojom informácií, ktoré NBS využila pri výkone dohľadu na mieste a na diaľku v konkrétnych spoločnostiach.

3 EMISNÁ ČINNOSŤ A PEŇAŽNÝ OBEH

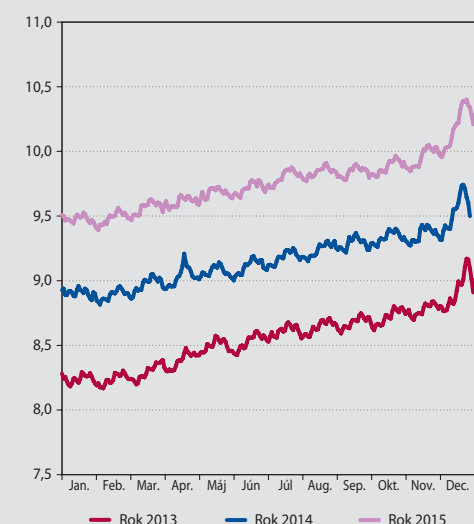
3.1 VÝVOJ KUMULOVANEJ ČISTEJ EMISIE V OBEHU

Celková hodnota kumulovanej čistej emisie³⁴ (ďalej len emisia) k 31. decembru 2015 dosiahla 10,2 mld. €, z čoho emisia eurobankoviek predstavovala 10,1 mld. €. V medzioročnom porovnaní vzrástla emisia eurovej hotovosti o 7,5 % (o 711,5 mil. €), čo predstavuje po niekoľkoročnom poklese opätovné zrýchlenie medzioročného tempa jej rastu.³⁵ Hodnota položky „obeživo“,

zodpovedajúca podielu NBS na eurobankovkách vydaných Eurosystémom, k 31. 12. 2015 predstavovala približne 10,9 mld. €.³⁶ Rozdiel medzi hodnotou emisie eurobankoviek emitovaných v SR a hodnotou „obeživa“ predstavoval 879 mil. €.

Vývoj dennej emisie v roku 2015 bol v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi rovnaký, s ročným posunom hodnoty približne o 0,4 až 0,8 mld. €. Maximálna hodnota emisie v roku 2015 bola už tradične dosiahnutá v predvianočnom období 23. decembra (10,4 mld. €).

Graf 19 Denný vývoj emisie eurovej hotovosti (mld. EUR)

Zdroj: NBS.

Kým pri hodnote emisie takmer celú emisiu predstavovali eurobankovky (98,5 %), pri množstve emitovaných eurových peňazí bol pomer opačný, eurobankovky predstavovali iba 20 % z celkového počtu a zvyšok (80 %) tvorili euromince (vrátane zberateľských euromincí).

Kumulovanú čistú emisiu k 31. 12. 2015 tvorilo takmer 149 mil. kusov eurobankoviek a približne 604 mil. kusov euromincí vrátane zberateľských euromincí. Najviac emitovanou bola 50 € bankovka, ktorej podiel predstavoval takmer 24 % z celkového množstva emitovaných eurobankoviek. Jej podiel sa však každým rokom znižuje. Najviac emitovanými euromincami boli tradične euromince dvoch najnižších nominálnych hodnôt. Ich spoločný podiel na celkovom množstve emitovaných euromincí tvoril viac ako polovicu emitovaných euromincí (59 %) a tento podiel sa

³⁴ Po vstupe do eurozóny sa v obehu v SR vyskytujú aj eurobankovky a euromince emitované inými členskými bankami eurozóny, preto NBS nemá evidenciu o reálnej hodnote a množstve peňazí v obehu. NBS eviduje len eurobankovky a mince, ktoré sama vydala a prijala z obehu. Rozdiel medzi hodnotou (množstvom) vydaných eurobankoviek a euromincí do obehu a prijatých z obehu od 1. 1. 2009 do konkrétného dátumu predstavuje kumulovaná čistá emisía.

³⁵ V roku 2014 bol rast o 6,6 %, v roku 2013 bol rast o 7,5 %, v roku 2012 o 12,7 %, v roku 2011 o 21,6 % a v roku 2010 o 30,8 %.

³⁶ Hodnota obeživa v celej eurozóne k 31. 12. 2015 bola 1 083 mld. €, náš podiel na tejto hodnote bol podľa kľúča 1,0095 % približne 10,9 mld. €.

Tabuľka 6 Štruktúra kumulovanej čistej emisie eurobankoviek a euromincí

Nominálna hodnota	Kumulovaná čistá emisia				Štruktúra v %	
	Stav k 31. 12. 2015		Rozdiel oproti 31. 12. 2014		Stav k 31. 12. 2015	
	kusy	€	kusy	€	kusy	€
500 €	8 331 659	4 165 829 500,00	964 650	482 325 000,00	1,11	40,80
200 €	337 555	67 511 000,00	-92 572	-18 514 400,00	0,04	0,66
100 €	30 180 407	3 018 040 700,00	3 478 647	347 864 700,00	4,01	29,56
50 €	35 666 851	1 783 342 550,00	-2 975 957	-148 797 850,00	4,74	17,47
20 € ¹⁾	32 526 836	650 536 720,00	-146 931	-2 938 620,00	4,32	6,37
10 € ¹⁾	32 599 485	325 994 850,00	4 138 697	41 386 970,00	4,33	3,19
5 € ¹⁾	9 344 031	46 720 155,00	-124 887	-624 435,00	1,24	0,46
Bankovky spolu	148 986 824	10 057 975 475,00	5 241 647	700 701 365,00	19,79	98,51
2 €	45 435 741	90 871 482,00	4 427 390	8 854 780,00	6,04	0,89
1 €	20 975 299	20 975 299,00	72 444	72 444,00	2,79	0,20
50 centov	26 241 693	13 120 846,50	336 103	168 051,50	3,49	0,13
20 centov	33 214 433	6 642 886,60	121 384	24 276,80	4,41	0,07
10 centov	53 326 380	5 332 638,00	3 347 230	334 723,00	7,09	0,05
5 centov	69 825 618	3 491 280,90	5 100 634	255 031,70	9,28	0,03
2 centy	151 994 293	3 039 885,86	12 193 301	243 866,02	20,19	0,03
1 cent	202 314 461	2 023 144,61	23 528 345	235 283,45	26,88	0,02
Mince spolu	603 327 918	145 497 463,47	49 126 831	10 188 456,47	80,17	1,42
Zberateľské mince	335 950	6 880 390,00	22 488	562 000,00	0,04	0,07
Peniaze spolu	752 650 692	10 210 353 328,47	54 390 966	711 451 821,47	100,00	100,00

Zdroj: NBS.

1) Za obidve série bankovky spolu (ES1 + ES2).

každý rok zvyšuje. Z hľadiska hodnoty však ich podiel nie je až taký podstatný (3,5 %).

V roku 2015 pripadlo v priemere na obyvateľa SR³⁷ 27 eurobankoviek v hodnote približne 1 772 € a 106 euromincí (vrátane zberateľských euromincí) v hodnote 26 €. Priemerná hodnota kumulovanej čistej emisie eurovej hotovosti na obyvateľa bola 1 798 €.

Najpočetnejšou eurobankovkou bola 50 € bankovka v počte približne 7 kusov na obyvateľa. Z euromincí boli najviac zastúpené v obehu euromince dvoch najnižších nominálnych hodnôt, na jedného obyvateľa pripadlo v priemere 27 kusov 2-centových, resp. 35 kusov 1-centových mincí.

EMISIA EUROBANKOVIEK DRUHEJ SÉRIE (ES2)

Dňa 25. novembra 2015 bola na základe rozhodnutia ECB zahájená emisia tretej eurobankovky

zo série Európa, 20 € bankovka. Za obdobie od 25. novembra do 31. decembra 2015 dosiahla čistá kumulovaná emisia 20 € bankovky novej série 4,0 mil. kusov.

SLOVENSKÉ KORUNY

K 31. decembru 2015 zostalo v obehu 18,9 mil. kusov slovenských korunových bankoviek (z toho najviac 20 Sk bankoviek 10,1 mil. kusov) a viac ako 933 tis. kusov slovenských korunových pamätných mincí. Hodnota zatiaľ nevrátených slovenských bankoviek a slovenských pamätných mincí dosiahla približne 2,96 mld. Sk (98,3 mil. €). V obehu zostalo už iba približne 1,5 % z hodnoty slovenských bankoviek v obehu k 31. 12. 2007.

Z nevrátených slovenských korún pripadli na 1 obyvateľa približne 4 kusy bankoviek v hodnote 129 Sk. Celková hodnota zostávajúcich slovenských korunových bankoviek a pamätných mincí

37 Počet obyvateľov SR k 30. 9. 2015 bol 5 424 058, zdroj ŠÚ SR. Priemerné ukazovatele sú vypočítané z priemernej emisie, ktorá v roku 2015 dosiahla hodnotu 9,75 mld. €.

na obyvateľa predstavovala 546 Sk. Najpočetnejšou zostávajúcou korunovou bankovkou v obehu na 1 obyvateľa bola 20 Sk bankovka v počte takmer 2 kusy na obyvateľa.

3.2 VÝROBA EUROBANKOVIEK A EUROMINCÍ

NBS v roku 2015 zabezpečila pre Eurosystém výrobu a dodanie 45,82 mil. kusov eurobankoviek druhej série v nominálnej hodnote 10 €. Ich výroba bola realizovaná v holandskej ceninovej tlačiarňi Joh Enschedé en Zonen. Okrem uvedených bankoviek mala byť podľa alokácie na rok 2015 realizovaná aj tlač 23,48 mil. kusov 50 € bankoviek druhej série vo francúzskej ceninovej tlačiarňi Oberthur Technologies. Tlač týchto bankoviek bola presunutá na prvý polrok 2016.

Okrem eurobankoviek, NBS zabezpečila výrobu a dodanie 23 111 tis. kusov euromincí v nominálnej hodnote 1 cent, 12 564 tis. kusov euromincí v nominálnej hodnote 2 centy a 7 350 tis. kusov euromincí v nominálnej hodnote 2 eurá. V roku 2015 bola zabezpečená tiež výroba a dodanie dvoch pamätných euromincí v nominálnej hodnote 2 eurá. Prvou bola pamätná dvojeurová minca k 30. výročiu vlajky Európskej únie, ktorá bola emitovaná 24. septembra 2015 v počte 1 milión kusov. Druhú pamätnú euromincu vydala NBS v rovnakom množstve pri príležitosti 200. výročia narodenia Ľudovíta Štúra 23. októbra 2015.

Razbu všetkých euromincí realizovala Mincovňa Kremnica, š.p., ktorá zabezpečila aj výrobu a adjustáciu 25 tisíc kusov euromincí z každej nominálnej hodnoty s letopočtom razby 2015,

určených do štyroch ročníkových súborov slovenských euromincí.

V súlade s emisným plánom pamätných a zberateľských euromincí vydala NBS v roku 2015 tri rôzne zberateľské euromince z drahých kovov, z ktorých dve boli vyrazené zo striebra a jedna zo zlata. V rámci predstihových dodávok dodala mincovňa do zásob NBS v októbri 2015 tiež 8 800 kusov strieborných zberateľských euromincí v nominálnej hodnote 10 eur s tematikou 150. výročia narodenia Ladislava Nádaši-Jégého, ktorých emisia bola 19. januára 2016 a 8 300 kusov strieborných zberateľských euromincí v nominálnej hodnote 20 eur s tematikou Pamiatková rezervácia Banská Bystrica, ktorých emisia bola 30. marca 2016. Predaj numizmatického materiálu realizovala NBS prostredníctvom domácich a zahraničných zmluvných partnerov.

3.3 SPRACOVANIE EUROBANKOVIEK A EUROMINCÍ

V roku 2015 NBS vydala do obehu prostredníctvom bánk a čiastočne aj verejnosti viac ako 351,7 mil. kusov eurobankoviek a z obehu prijala 346,4 mil. kusov eurobankoviek.

Počas roka NBS spracovala viac ako 347,2 mil. kusov eurobankoviek (368 mil. kusov v roku 2014) v zmysle jednotných postupov stanovených ECB pre všetky národné banky eurozóny. Prijaté množstvo eurobankoviek bolo približne 2,4-krát vyššie v porovnaní s priemerným množstvom emitovaných bankoviek. V praxi to znamená, že v priemere každých 5 mesiacov sa skontrolujú všetky eurobankovky emitované NBS, čím sa za-

Tabuľka 7 Zberateľské mince emitované NBS v roku 2015

Nominálna hodnota	Udalosť, ktorú minca pripomína	Počet (ks)		Oznámenie NBS o vydaní euromincí
		spolu	z toho proof	
10 € ¹⁾	Svetové prírodné dedičstvo – Karpatiské bukové pralesy	9 500	6 200	č. 369/2014 Z. z.
10 € ¹⁾	Ľudovít Štúr – 200. výročie narodenia	9 200	6 100	č. 195/2015 Z. z.
100 € ²⁾	Svetové prírodné dedičstvo – Karpatiské bukové pralesy	4 100	4 100	č. 258/2015 Z. z.

Zdroj: NBS.

1) Strieborná zberateľská minca.

2) Zlatá zberateľská minca.

bezpečuje primeraná čistota peňazí v obehu, čo smeruje k zabezpečeniu integrity eura a dôvery verejnosti v eurobankovky. Spokojnosť s kvalitou eurobankoviek obiehajúcich na našom území potvrdil aj prieskum verejnej mienky, ktorý sa vykonáva v krajinách eurozóny. Z výsledkov prieskumu možno konštatovať, že z celkového počtu zaslaných odpovedí približne 93 % vyjadrilo spokojnosť s kvalitou obiehajúcich eurobankoviek.

Najčastejšie spracovávanou bola eurobankovka v nominálnej hodnote 50 €, ktorá je aj najviac používanou eurobankovkou v obehu a najviac sa bankovkami tejto nominálnej hodnoty plnia bankomaty.

Pri spracovaní eurobankoviek sa vytriedilo ako neupotrebitelných a aj sa zničilo 43,8 mil. kusov eurobankoviek. V porovnaní s rokom 2014 sa počet zničených neupotrebitelných bankoviek znížil približne o 15 %.³⁸ Nižšie množstvo vytriedených eurobankoviek sa premietlo i v poklese miery vytriedenia eurobankoviek, ktorá medziročne klesla v priemere o 1,4 percentuálneho bodu na 12,6 % (pred rokom 14,0 %). V porovnaní s ostatnými centrálnymi bankami eurozóny patrí Národná banka Slovenska k centrálnym bankám s nižšou mierou vytriedovania eurobankoviek (priemerná miera vytriedovania eurobankoviek v eurozóne za rok 2015 bola 15,8 %).

V roku 2015 bolo vydaných do obehu viac ako 338 mil. kusov euromincí a z obehu bolo prijatých viac ako 289 mil. kusov euromincí. Prijaté mince boli spracované na automatických mincových linkách, pričom sa skontrolovala ich pravosť a upotrebitelnosť. Vzhľadom na vyššiu životnosť euromincí sa pri spracovaní 289,4 mil. kusov vytriedilo ako neupotrebitelných približne 454 tis. kusov euromincí. Z hľadiska štruktúry spracovávaných euromincí neboli medzi euromincami jednotlivých nominálnych hodnôt výrazné rozdiely.

Okrem NBS spracovávajú a opätovne vydávajú do obehu eurobankovky a euromince aj banky, resp. ďalší spracovatelia eurových peňazí, ktorým NBS udelila súhlas na ich spracovanie. Činnosť týchto spracovateľov eurovej hotovosti podlieha pravidelnej kontrole NBS.

3.4 FALZIFIKÁTY BANKVIEK A MINCÍ ZADRŽANÉ NA ÚZEMÍ SR

V roku 2015 bolo na území Slovenskej republiky zadržaných spolu 4 854 falzifikátov bankoviek a mincí, čo je približne o štvrtinu menej v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Zo všetkých zadržaných falzifikátov tvorili až 98 % falzifikáty eurových platidiel.

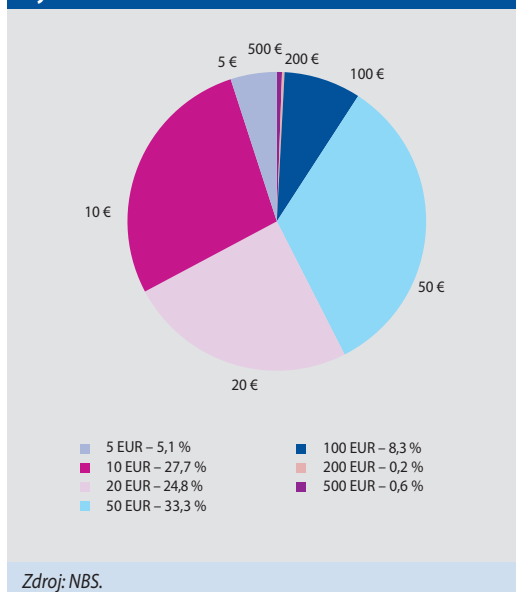
Z celkového počtu zadržaných falzifikátov bolo 3 029 bankoviek a 1 825 mincí. Až 82,3 % falzifikátov bolo zadržaných v obehu bankami, poľkami zahraničných bánk, nebankovými subjektmi a bezpečnostnými službami (v roku 2014 to bolo 76,3 %). Významný prípad bol zaznamenaný v júni 2015, v rámci ktorého odhalili orgány činné v trestnom konaní v Nitrianskom kraji pred uvedením do peňažného obehu spolu 666 falzifikátov bankoviek nominálnej hodnoty 50 €.

Najviac falzifikátov zadržali v Bratislavskom kraji (31,1 %) a v Nitrianskom kraji (23,4 %). Najmenej s podielom 2,8 % bolo zadržaných v Trenčianskom kraji. Obchodné banky pôsobiace na slovenskom trhu zadržali spolu 41,3 %, bezpečnostné služby 16,5 %, NBS a polícia zhodne 18,3 % a zvyšok nebankové subjekty.

V roku 2015 mierne stúpla kvalita vyhotovenia zadržaných falzifikátov, najmä falzifikátov eurobankoviek a euromincí. Počet zadržaných fal-

³⁸ Ročná zmena množstva vytriedených a zničených eurobankoviek priamo súvisí s uvádzaním eurobankoviek druhej série do obehu.

Graf 20 Štruktúra eurobankoviek spracovaných v NBS v roku 2015

Tabuľka 8 Vývoj počtu zadržaných falzifikátov v SR (kusy)

Rok	EUR	SKK	Ostatné	Spolu
2011	7 888	15	64	7 967
2012	4 451	22	65	4 538
2013	35 202 ¹⁾	19	67	35 288
2014	6 190	21	214	6 425
2015	4 749	11	94	4 854

Zdroj: NBS.

1) Orgány činné v trestnom konaní odhalili pred uvedením do peňažného obehu 26 735 kusov falzifikátov mincí nominálnej hodnoty 2 €.

zifikátov v obehu, ako aj technická úroveň ich vyhotovenia, však nepredstavovali vážnejšie riziko pre bezpečnosť a plynulosť hotovostného peňažného obehu v Slovenskej republike.

FALZIFIKÁTY EUR

V roku 2015 bolo zadržaných spolu 4 749 kusov falzifikátov eurových platidiel v celkovej nominálnej hodnote 171 939,50 €.

Vývoj počtu zadržaných falzifikátov eurobankoviek v SR je dlhodobu stabilný, štatistiku ovplyvňujú väčšinou samostatné prípady (1 – 2-krát do roka), v rámci ktorých polícia zadrží pred uvedením do obehu väčšie množstvo falzifikátov eurobankoviek. Počet zadržaných falzifikátov euromincí posledné roky postupne mierne klesá.

Slovensko sa v roku 2015 podieľalo iba 0,25 % na celkovom množstve zadržaných falzifikátov eurových platidiel. Dlhodobu si Slovensko tento podiel udržiava pod 1 %.

Z celkového počtu zadržaných falzifikátov v SR bolo 2 924 falzifikátov eurových bankoviek.

V porovnaní s predošlým rokom to predstavuje pokles približne o 15 %. Kvalita zadržaných falzifikátov je prevažne dobrá. Napriek uvedenej skutočnosti sa môžu falzifikáty odhaliť aj bez použitia technických pomôcok, ak sa prijímaniu peňazí venuje dostatočná pozornosť.

Štruktúra falzifikátov je za posledné roky podobná. Minulý rok najviac falšovali nominálne hodnoty 50 € (60,6 %) a 20 € (18,9 %). Podobný trend je aj v celej eurozóne.

Tri stredné nominálne hodnoty 20 €, 50 € a 100 € tvorili spolu 91,9 % zo zadržaných falzifikátov eurobankoviek (podiel týchto nominálnych hodnôt na celkovej emisii eurobankoviek v Slovenskej republike bol 66 %). V roku 2014 bol tento podiel len 59 %. V celej eurozóne sa podiel troch stredných nominálnych hodnôt dlhodobu pohybuje nad 90 % zo zadržaných falzifikátov eurobankoviek.

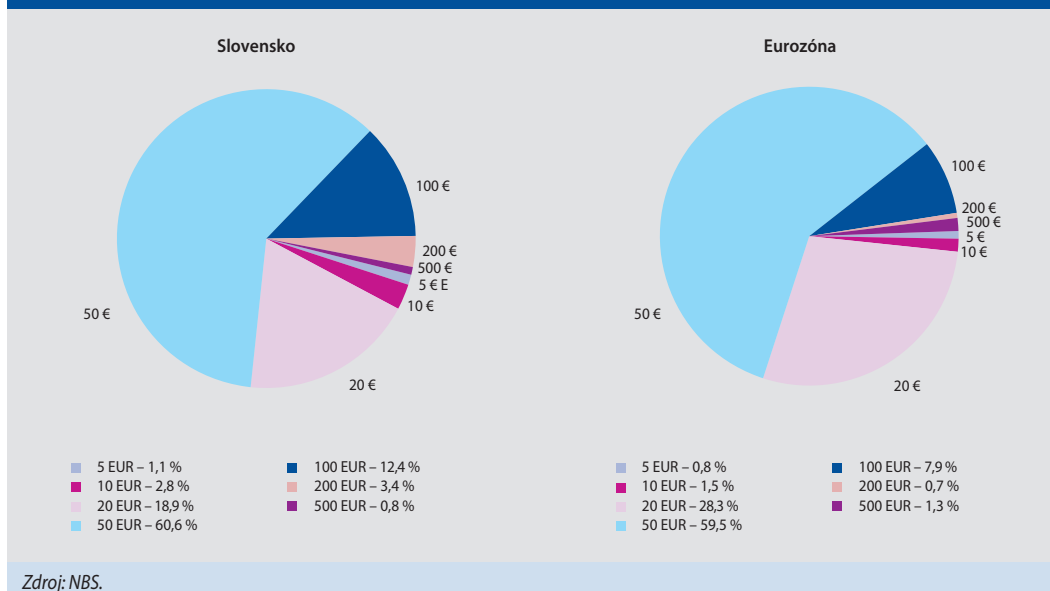
V hodnotenom roku bolo zadržaných spolu 1 825 falzifikátov euromincí, čo je o jednu tretinu menej v porovnaní s rokom 2014. Z hľadiska kvality vyhotovenia falzifikátov euromincí ide v pre-

Tabuľka 9 Počet falzifikátov eur v SR (kusy)

Rok	Nominálna hodnota falzifikátov eurobankoviek a euromincí										Spolu
	0,50 €	1 €	2 €	5 €	10 €	20 €	50 €	100 €	200 €	500 €	
2011	348	239	1 041	29	31	425	495	4 103	91	1 086	7 888
2012	476	245	2 286	16	28	400	359	289	254	98	4 451
2013	580	247	31 660	9	59	412	481	1 341	123	290	35 202
2014	463	224	2 037	22	39	405	1 037	604	73	1 286	6 190
2015	411	189	1 225	31	83	553	1 771	362	99	25	4 749

Zdroj: NBS.

Graf 21 Štruktúra zadržaných falzifikátov eurobankoviek (%)

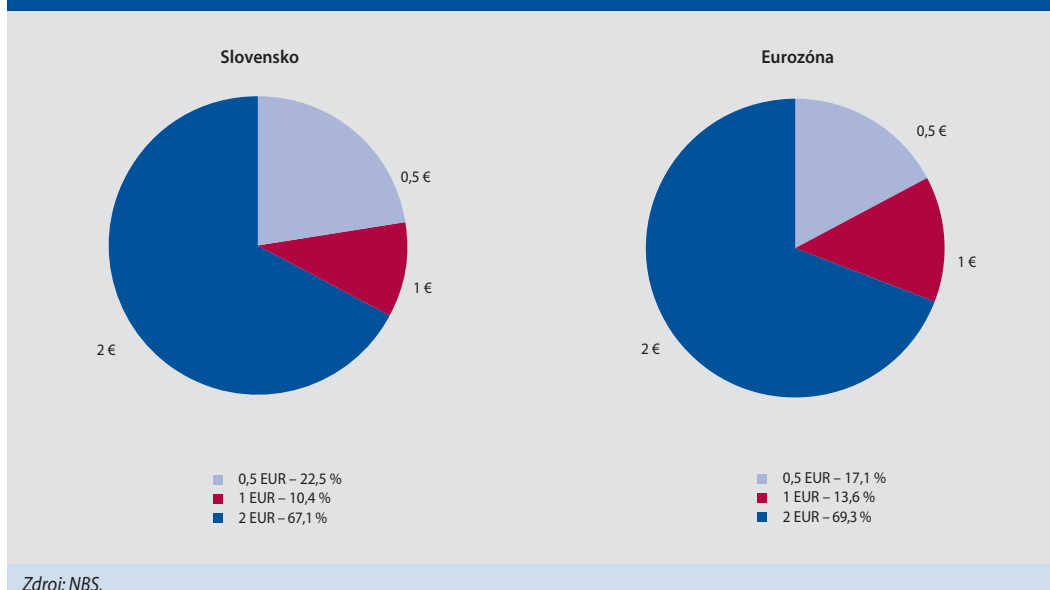

važnej miere o falzifikáty s veľmi dobrou technickou úrovňou vyhotovenia. Skoro polovicu zo všetkých falzifikátov eurových mincí zadržala NBS. Viac ako dve tretiny zo všetkých zadržaných falzifikátov mincí tvorili falzifikáty nominálnej hodnoty 2 €. Falzifikáty 50 centov sa v posledných rokoch falšujú vo väčšom množstve, ako falzifikáty 1 € mince.

FALZIFIKÁTY SLOVENSKÝCH KORÚN

Zavedením eura do hotovostného peňažného obehu sa výrazne znížil výskyt falzifikátov slovenských korún. V roku 2015 bolo zadržaných len 11 kusov falzifikátov (v roku 2014 bolo zadržaných 21 kusov). Aj keď je možnosť výmeny slovenských bankoviek za eurovú hotovosť časovo neobmedzená, možno očakávať, že výskyt

Graf 22 Štruktúra zadržaných falzifikátov euromincí (%)

falzifikátov slovenských korún bude naďalej len ojedinelý.

FALZIFIKÁTY OSTATNÝCH CUDZÍCH MIEN

V roku 2015 bol v porovnaní s predchádzajúcim rokom zaznamenaný pokles počtu zadržaných falzifikátov ostatných cudzích mien. Z nich bolo

najviac zadržaných amerických dolárov (43 kusov). Podobne ako v predošlých rokoch bola najviac falšovanou bankovkou 100 USD, ktorá tvorila 91 % zo zadržaných falzifikátov. Na území Slovenskej republiky boli ešte zadržané falzifikáty CHF (41 kusov), GBP (4 kusy), HUF (4 kusy) a PLN (2 kusy).

4 PLATOBNÉ SLUŽBY A PLATOBNÉ SYSTÉMY

4.1 PLATOBNÉ SLUŽBY

Oblasť platobných služieb a platobných systémov upravuje predovšetkým zákon č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o platobných službách“), ktorým bola transponovaná smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/64/ES o platobných službách.

Súčasťou slovenského právneho poriadku v oblasti platobných služieb sú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES):

- nariadenie č. 924/2009 o cezhraničných platbách v Spoločenstve, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 2560/2001,
- nariadenie č. 260/2012, ktorým sa ustanovujú technické a obchodné požiadavky na úhrady a inkasá v eurách a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 924/2009,
- nariadenie 2015/847 o údajoch sprevádzajúcich prevody finančných prostriedkov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1781/2006 a
- nariadenie 2015/751 o výmenných poplatkoch za platobné transakcie viazané na kartu,

ako aj opatrenie NBS č. 8/2009, ktorým sa ustanovuje štruktúra bankového spojenia, štruktúra medzinárodného bankového čísla účtu a podrobnosti o vydávaní prevodníka identifikačných kódov a opatrenie NBS č. 6/2013 o identifikátore príjemcu inkasa a registri identifikátorov príjemcov inkás.

V roku 2015 NBS v súlade so zákonom o platobných službách schválila návrh Slovenskej bankovej asociácie neplatiť v roku 2015 príspevok na činnosť Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie zriadeného podľa zákona

o platobných službách na mimosúdne riešenie sporov, a to vzhľadom na výsledky hospodárenia tohto súdu a dostatok finančných prostriedkov na činnosť Komory pre rozhodovanie spotrebiteľských sporov z poskytovania platobných služieb.

4.2 PLATOBNÉ SYSTÉMY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

4.2.1 PLATOBNÝ SYSTÉM TARGET2 A TARGET2-SK

Národná banka Slovenska prevádzkuje od vstupu do eurozóny komponent systému TARGET2 ako platobný systém TARGET2-SK. Rok 2015 možno z pohľadu prevádzky platobného systému TARGET2-SK hodnotiť ako úspešný a bezproblémový. Počas roku 2015 neboli v systéme TARGET2 zaznamenané žiadne výrazné incidenty, ktoré by zásadne ohrozili systém a jeho účastníkov. V tomto období nedošlo ani k problémom, ktoré by ohrozili plynulé spracovanie platieb alebo narušili samotnú prevádzku systému TARGET2 v NBS.

Okrem dennej prevádzky systému, konzultačnej podpory a pomoci účastníkom, ako aj pravidelného testovania procedúr pre obnovu činnosti, sa NBS podieľala na koordinácii vývoja, zmien, testovania a nasadzovania nových verzií programového vybavenia platformy SSP, na ktorej sa systém TARGET2 prevádzkuje. Novými verziami programového vybavenia sa do platformy SSP implementujú nové funkčnosti a zmeny, ktoré Eurosystém schváli na základe požiadaviek užívateľov systému, a tiež sa nimi odstraňujú identifikované chyby v predchádzajúcej verzii.

Aj v roku 2015 NBS pokračovala v organizovaní pravidelných pracovných stretnutí so zástupcami

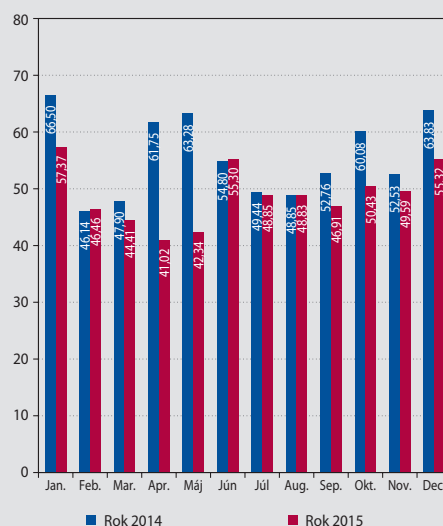
účastníkov TARGET2-SK. Tieto stretnutia slúžia na konzultáciu návrhov a zahrnutie pripravovaných zmien do systému TARGET2, koordináciu testovania nových verzií platformy SSP s účastníkmi, hodnotenie bežnej prevádzky a sprostredkovanie ďalších relevantných informácií poskytnutých účastníkom TARGET2-SK zo strany NBS.

V roku 2015 bolo Európskou centrálnou bankou prijaté usmernenie ECB (EÚ) 2015/930 z 2. apríla 2015, ktorým sa zmenilo usmernenie ECB/2012/27 o TARGET2 (ECB/2015/15). Na základe tohto usmernenia NBS prijala a zverejnila rozhodnutie NBS č. 7/2015 z 9. júna 2015 o podmienkach otvorenia a vedenia PM účtu v TARGET2-SK a rozhodnutie NBS č. 8/2015 z 9. júna 2015 o podmienkach otvorenia a vedenia účelového peňažného účtu v TARGET2-SK. Zároveň bolo na základe tohto usmernenia prijaté rozhodnutie NBS č. 9/2015 z 9. júna 2015, ktorým sa novelizovalo rozhodnutie č. 4/2010 o postupoch vyrovnania pre pridružené systémy TARGET2-SK v znení neskorších predpisov.

4.2.2 PLATBY REALIZOVANÉ PROSTREDNÍCTVOM TARGET2-SK

V roku 2015 bolo do platobného systému TARGET2-SK zapojených 33 účastníkov, z toho bolo 30 priamych účastníkov a 3 pridružené systémy (SIPS, Centrálny depozitár cenných papierov SR, a.s., First Data Slovakia, s.r.o.). V porovnaní s ro-

Graf 24 Porovnanie hodnoty platieb spracovaných v TARGET2-SK v rokoch 2014 a 2015 (mld. EUR)

Zdroj: NBS.

kom 2014 nedošlo k zmene počtu účastníkov, keďže jeden priamy účastník vstúpil do platobného systému TARGET2-SK a jeden z neho vystúpil.

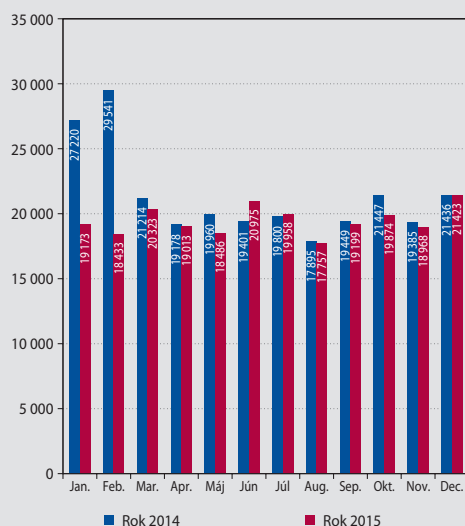
V roku 2015 sa prostredníctvom platobného systému TARGET2-SK uskutočnilo vyše 233 tis. transakcií v celkovej hodnote vyše 586 mld. €. Oproti roku 2014 došlo k poklesu počtu uskutočnených transakcií o 8,7 % (vyše 22 tis. transakcií) a k poklesu hodnoty spracovaných transakcií oproti predchádzajúcemu roku o 12,1 % (81 mld. €).

V roku 2015 mal TARGET2-SK 256 prevádzkových dní. Denne sa v systéme spracovalo v priemere 912 platobných transakcií v celkovej hodnote takmer 2 292 mil. €.

Podiel počtu klientskych a medzibankových platieb spracovaných v roku 2015 bol v pomere 71:29, v prospech klientskych platieb. Z hľadiska hodnoty spracovaných platieb bol podiel klientskych a medzibankových platieb v nezmenenom pomere 7:93, teda výrazne v prospech medzibankových platieb.

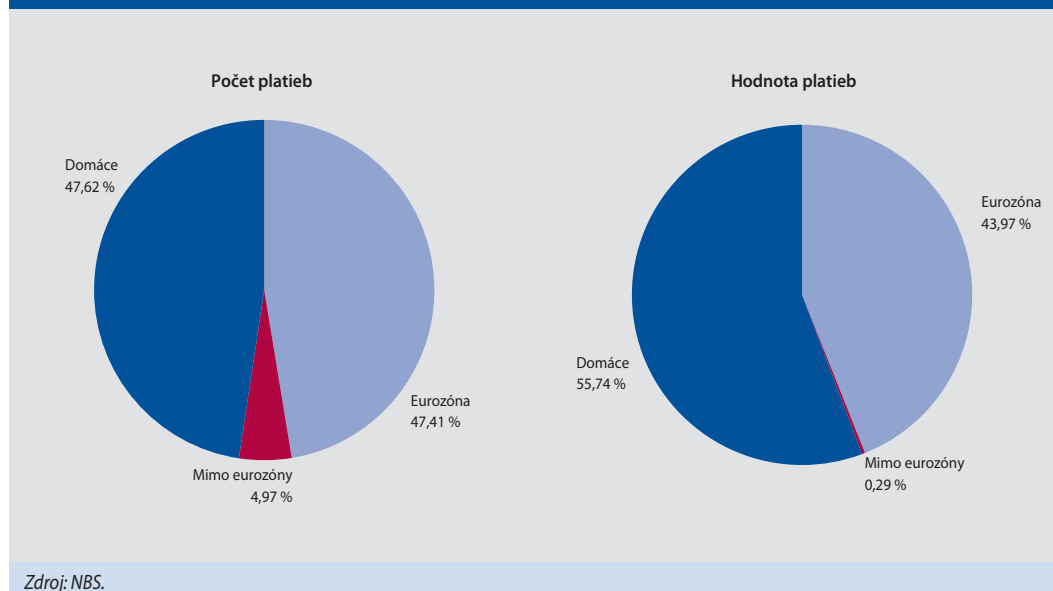
V roku 2015 bolo do systému TARGET2 zapojených 24 krajín Európskej únie. Z hľadiska štruktúry smerovania platieb bolo 47,62 % všetkých platieb domácich, 47,41 % smerovalo príjem-

Graf 23 Porovnanie počtu platieb spracovaných v TARGET2-SK v rokoch 2014 a 2015

Zdroj: NBS.

Graf 25 Štruktúra smerovania platieb zaslaných účastníkmi TARGET2-SK v roku 2015

com do eurozóny a 4,97 % smerovalo mimo eurozóny. Ukazovateľ hodnoty zaslaných platieb v pomere 56:44 vyznieva v prospech domácich platieb.

4.2.3 PLATOBNÝ SYSTÉM SIPS

Retailový platobný systém SIPS v priebehu roka 2015 kontinuálne zabezpečoval spracovanie a klíring klientskych platieb v eurách. Išlo predovšetkým o domáce, ako aj cezhraničné SEPA úhrady a SEPA inkasá v medzinárodnom formáte XML. Spracovanie cezhraničných SEPA úhrad a SEPA inkás bolo zabezpečené prostredníctvom cezhraničného paneurópskeho klíringového domu – systému STEP2, ktorého je NBS priamym účastníkom.

Spracovanie a klíring platieb v platobnom systéme SIPS prebiehal v roku 2015 rovnakým spôsobom ako v predchádzajúcich rokoch, každý prevádzkový deň v niekoľkých klíringových cykloch. Od 1. januára 2015 bol v platobnom systéme SIPS zavedený nový klíringový cyklus, ktorý účastníkom platobného systému SIPS umožnil posilať domáce a cezhraničné SEPA úhrady do aktuálneho prevádzkového dňa až do 15.00 h, t. j. o 2,5 hodiny dlhšie ako predtým. Záväzky a pohľadávky účastníkov SIPS z výsledkov jednotlivých klíringových cyklov boli finančne vyrovnávané v platobnom systéme TARGET2-SK,

ktorého je platobný systém SIPS pridruženým systémom. Počas roku 2015 neboli v prevádzke zaznamenané závažné incidenty, ktoré by významným spôsobom ohrozili spracovanie a klíring platieb alebo narušili prevádzku platobného systému SIPS.

Na základe požiadavky bankového sektora a v súlade s rozhodnutím Bankovej rady NBS bola v priebehu roka realizovaná kompletná príprava na rozšírenie ponúkaných služieb platobného systému SIPS o možnosť spracovania cezhraničných SEPA inkás typu B2B (z anglického business to business). V rámci SEPA platobných nástrojov ide o špeciálny typ inkasa určený pre vzájomné inkasovanie medzi podnikmi. Po úspešnom otestovaní rozšírenej funkčnosti platobného systému SIPS, ktoré prebehlo koncom roka, bude táto nová služba pre účastníkov platobného systému SIPS prístupná od 1. januára 2016.

V rámci prípravy na zavedenie cezhraničných SEPA inkás typu B2B, NBS taktiež prijala a zverejnila rozhodnutie NBS č. 18/2015, ktorým sa novelizovalo rozhodnutie NBS č. 7/2012 o pravidlách platobného systému SIPS v znení neskorších predpisov.

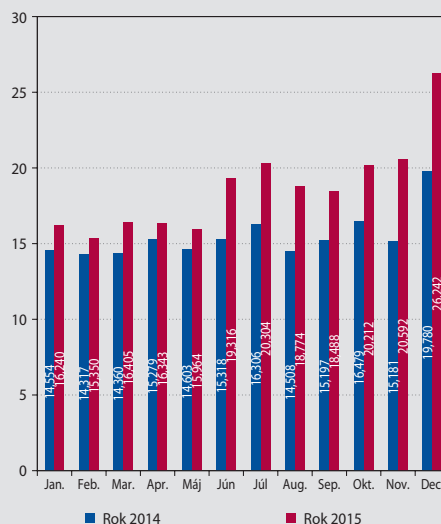
Národná banka Slovenska v roku 2015 pokračovala v spravovaní registra identifikátorov príjem-

Graf 26 Porovnanie počtu transakcií uskutočnených v SIPS v rokoch 2014 a 2015 (mil.)

Zdroj: NBS.

Graf 27 Porovnanie hodnoty transakcií uskutočnených v SIPS v rokoch 2014 a 2015 (mld. EUR)

Zdroj: NBS.

cov inkás (tzv. register CID-ov), ktorý prevzala od Slovenskej bankovej asociácie v roku 2013. CID slúži na jednoznačnú identifikáciu príjemcu SEPA inkasa, ktorým môže byť fyzická alebo právnická osoba. Ku koncu roka 2015 NBS evidovala takmer 390 aktívnych príjemcov inkás.

4.2.4 PLATBY REALIZOVANÉ PROSTREDNÍCTVOM SIPS

V roku 2015 bolo do platobného systému SIPS zapojených 25 priamych účastníkov. Počet účastníkov SIPS oproti predchádzajúcemu roku ostal nezmenený.

Cez platobný systém SIPS bolo v roku 2015 realizovaných 205 738 tis. transakcií v celkovej hodnote 224 228,97 mil. €. V počte transakcií išlo o nárast o 6,33 % oproti predchádzajúcemu roku (v roku 2014 bolo 193 491 tis. transakcií) a v hodnote spracovaných platieb nárast o 20,63 % (v roku 2014 bola hodnota platieb spracovaných prostredníctvom SIPS 185 881 mil. €).

Podiel počtu domácich a cezhraničných transakcií uskutočnených prostredníctvom SIPS bol v roku 2015 približne 94 : 6. V hodnote transakcií bol podiel domácich transakcií k cezhraničným transakciám na úrovni 77 : 23.

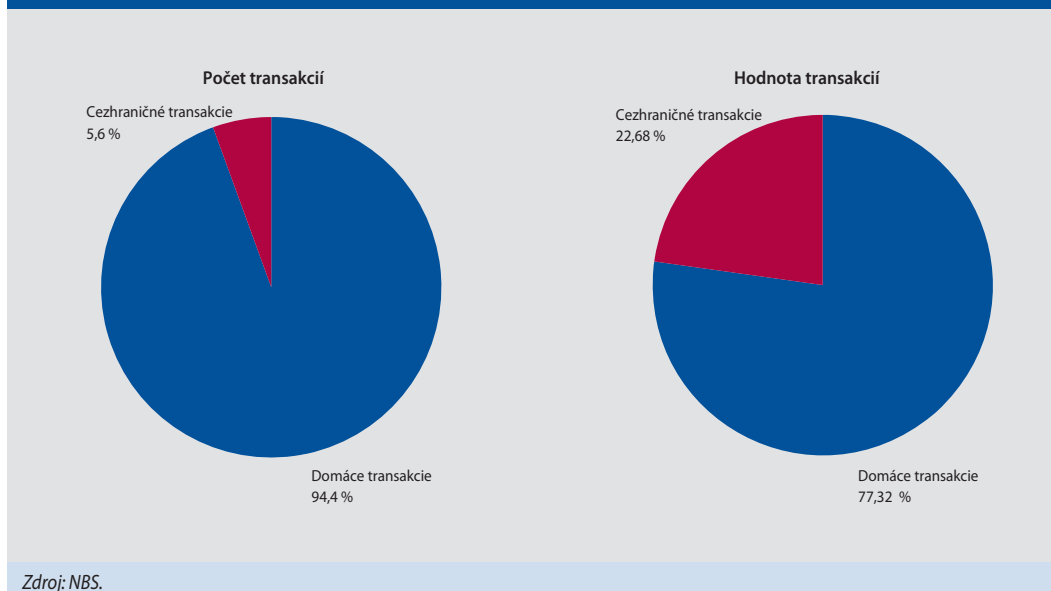
4.2.5 PLATOBNÉ KARTY³⁹

Ku koncu roka 2015 bolo na Slovensku v obehu 5 304 377 bankových platobných kariet, čo predstavovalo oproti predchádzajúcemu roku celkový nárast o 5,3 %. Rastové krivky boli zaznamenané aj v počte a hodnote transakcií uskutočnených prostredníctvom platobných kariet. V počte uskutočnených transakcií išlo o nárast o 15,7 % (počet vzrástol z 317,36 mil. v roku 2014 na 367,02 mil. uskutočnených v roku 2015). V hodnote transakcií bolo v roku 2015 prevedených 20 381,1 mil. €. Táto hodnota predstavovala nárast oproti predchádzajúcemu roku o necelých 8 %.

BEZKONTAKTNÉ BANKOVÉ PLATOBNÉ KARTY

Pokiaľ ide o bezkontaktné bankové platobné karty, Slovensko patrí ku krajinám s ich najrozšírenejším používaním. Svedčí o tom aj ich nárast vo všetkých kategóriách, t. j. v ich celkovom počte, počte a hodnote transakcií týmito kartami, ako aj v hodnote prevedených prostriedkov. V uplynulom roku počet bezkontaktných platobných kariet narástol o 23 % (z počtu 3,2 mil. na takmer 4 mil.). V počte transakcií uskutočnených bezkontaktnými bankovými platobnými kartami bol zaznamenaný výrazný nárast, a to o 99,4 %, čo v hodnotovom vyjadrení znamená nárast z poč-

³⁹ Údaje poskytnuté bankami a pobočkami zahraničných bánk.

Graf 28 Podiel domácich a cezhraničných transakcií v SIPS v roku 2015

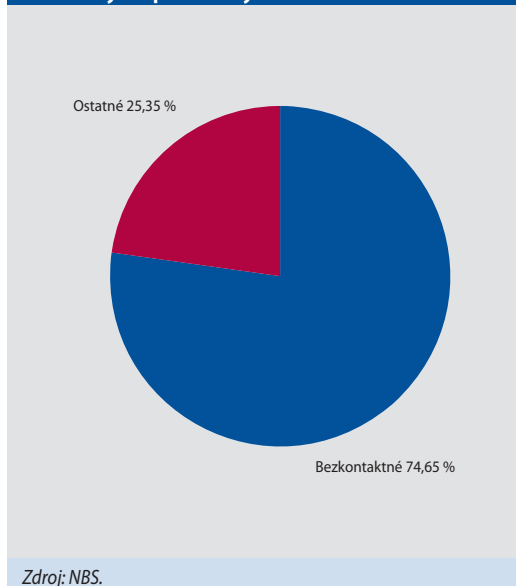
tu 50,52 mil. na 100,75 mil. transakcií. A pokiaľ ide o hodnotu prevedených prostriedkov bezkontaktnými kartami, táto zaznamenala nárast až o 105,8 % (čo predstavovalo výšku 1 338,8 mil. € proti 650,64 mil. € v roku 2014).

Podiel bezkontaktných bankových platobných kariet v roku 2015 bol v rámci celkového počtu bankových platobných kariet 74,7 %, čo Sloven-

sko radí k najvyspelejším krajinám v rámci EÚ v danej oblasti.

BANKOMATY A POS TERMINÁLY

V počte bankomatov bol v roku 2015 zaznamenaný mierny nárast (počet sa zvýšil o 30 na 2 738). Taktiež v počte platobných terminálov bolo mierne navýšenie, o 2 782 platobných terminálov (na 49 604 terminálov). K výraznému nárastu došlo v počte platobných terminálov s možnosťou uskutočňovania bezkontaktných platieb, a to v medzročnom vyjadrení až o 44 % (z 26 680 platobných terminálov na 38 424).

Graf 29 Podiel bezkontaktných bankových platobných kariet na celkovom počte bankových platobných kariet v roku 2015

4.3 SPOLUPRÁCA S MEDZINÁRODNÝMI FINANČNÝMI INŠTITÚCIAMI V OBLASTI PLATOBNÉHO STYKU

EUROSISTÉM, TARGET2 SECURITIES

V roku 2015 pokračovali práce na projekte T2S v zmysle Programového plánu. Tvorcom T2S sa darilo včas odstraňovať chyby odhalené pri testovaní. Eurosystem odsúhlasil oprávnenosť účasti jednotlivých CSD prvej vlny v T2S na základe zhodnotenia ich pripravenosti. Eurosystem odsúhlasil tiež viaceré návrhy na zmenu, ktoré vyplynuli z testovacích aktivít. V priebehu roku 2015 sa podarila úspešná migrácia prvej vlny do T2S, keď 22. 6. 2015 migrovali do T2S

depozitáre Grécka, Rumunska, Malty a Švajčiarska. Taliansky depozitár odložil svoju migráciu na 31. 8. 2015.

Zároveň sa dosiahol značný progres vo vzťahu k definovaniu a v procese zosúladzovania národných trhov s harmonizačnými štandardami. Po publikovaní CSD Regulácie (CSDR) pokračuje spolupráca na príprave technických štandardov.

Národná banka Slovenska, Centrálny depozitár cenných papierov SR, ako aj celá banková komunita na Slovensku sa pripravujú na migráciu vo štvrtej migračnej vlne, ktorá je naplánovaná na február 2017.

Eurosystém pokračoval aj v roku 2015 v publikovaní T2S OnLine, kde je možné získať aktuálne informácie o T2S v anglickom jazyku.⁴⁰

5 ŠTATISTIKA

Národná banka Slovenska metodicky pripravuje, zbiera, zostavuje a zverejňuje širokú škálu štatistík, ktoré slúžia na zabezpečenie výkonu jednotnej menovej politiky eurozóny, stability finančného systému Slovenskej republiky, iných činností Európskeho systému centrálnych bánk (ESCB), Európskeho výboru pre systémové riziká (ESRB), Eurostatu, BIS a iných medzinárodných inštitúcií. Údajová základňa je tvorená údajmi finančných aj nefinančných subjektov. Tieto štatistiky využívajú okrem interných používateľov NBS aj účastníci finančných trhov, subjekty verejnej správy, médiá a v neposlednom rade aj široká verejnosť.

Od januára 2015 NBS spustila prevádzku nového informačného systému Štatistický zberový portál (IS ŽZP) na niektorých vybraných výkazoch. Súčasne sa začalo s hromadným projektovaním všetkých zvyšných výkazov a kontrol do IS ŽZP tak, aby boli pripravené pre paralelný zber, ktorý sa v spolupráci s vykazujúcimi subjektmi uskutočnil počas mesiacov november a december. Počas roku 2015 prebiehali aj ďalšie práce na rozširovaní už vytvoreného dátového modelu o údaje pre výstupy, ktoré sa overili v rámci paralelnej prevádzky.

5.1 MENOVÁ A FINANČNÁ ŠTATISTIKA

Rok 2015 predstavoval v rámci finančného sektora za oblasť menovej a finančnej štatistiky viacero zmien. Na začiatku roka to bol prechod na vykazovanie podľa nových požiadaviek Európskeho systému národných účtov (ESA 2010), významnou zmenou bola príprava na výkazníctvo

v štruktúre dátového modelu a v novom informačnom systéme zberu dát. Tieto skutočnosti viedli k vydaniu štyroch nových opatrení NBS, ktorými sa doplnil už existujúci právny rámec predkladania výkazov za úverové inštitúcie, podielové fondy, ostatných finančných sprostredkovateľov (lízingové spoločnosti, faktoringové spoločnosti a spoločnosti splátkového financovania) a platobné inštitúcie.

V rámci operatívnych činností ECB/ESCB medzi prioritné patrilo zapracovanie nových požiadaviek za individuálne údaje bilančnej a úrokovej štatistiky bánk, ako aj historických časových radov, vykazovanie údajovej základne pre výkon opatrenia ECB k cieľným dlhodobším refinančným operáciám. V rámci spolupráce štatistického výboru a jednotného mechanizmu dohľadu (STC/SSM) sa zabezpečoval zber údajov na výpočet ročných poplatkov za dohľad pre ECB.

V oblasti štatistiky cenných papierov sa činnosti sústredili na zvyšovanie kvality údajov v databázach cenných papierov Európskej centrálnej banky. Centralizovaná databáza cenných papierov (CSDB) prešla v roku 2015 dvomi významnými aktualizáciami, ktoré v sebe okrem technických vylepšení zameraných na zvýšenie výkonnosti databázy, zahrnovali aj nasadenie modulu obsahujúceho denné informácie o ratingu cenných papierov a emitentov z kategórie akceptovateľných aktív. V databáze držby cenných papierov (SHSDB) sa zdokonalil rámec pre riadenie kvality údajov vykazovaných za jednotlivé sektory a bol spustený analytický systém pre držbu cenných papierov národnými bankami a významnými bankovými skupinami.

⁴⁰ <http://www.ecb.europa.eu/paym/t2s/about/t2sonline/html/index.en.html>

Zintenzívnilo sa využívanie údajovej základne na úrovni agregovaných výstupov, ako aj individuálnych údajov užívateľmi z oblasti finančnej stability, bankových operácií a platobných systémov. Novým užívateľom údajov je bankový dohľad ECB.

5.2 ŠTATISTIKA ŠTVRŤROČNÝCH FINANČNÝCH ÚČTOV

Hlavným účelom zostavenia štvrťročných finančných účtov (QFA) je zaznamenávanie všetkých finančných tokov v ekonomike, t. j. v akom objeme a forme nefinančné korporácie, finančné inštitúcie, verejná správa a domácnosti poskytujú alebo si nárokovujú finančné prostriedky. Popri finančných transakciách poskytujú finančné účty aj informáciu o stave majetku a dlhu jednotlivých sektorov.

Po predchádzajúcom roku, keď vrcholili práce na implementácii revidovaného systému národných účtov ESA 2010 do štatistiky finančných účtov, sa v roku 2015 rozšíril požadovaný set údajov o podrobnejšie zasielanie informácií za vybrané ekonomické nástroje (dlhové cenné papiere, kótované akcie a podielové listy). Údaje v rozšírenej štruktúre boli do ECB po prvýkrát odoslané v mesiaci október 2015, vrátane spätných časových radov za obdobie od roku 2013. V roku 2015 prešla zmenou aj webová stránka NBS za štatistiku finančných účtov. Nakoľko pokračuje trend zbierania údajov a zostavovania štatistik z individuálnych záznamov (tzv. mikro-údaje), pokročili aj práce na databáze cenných papierov a začalo sa s prípravou databázy za nefinančné spoločnosti.

Nadalej sa zostavovala aj štatistika vládnych financií (GFS), ktorá slúži ECB ako podklad pre zostavenie „The Annual Public Finance Report“ predkladaný Rade guvernérov ECB a následne Európskej komisii a Rade ECOFINu.

V roku 2015 pokračovala spolupráca Národnej banky Slovenska pri zostavovaní QFA a GFS so Štatistickým úradom SR (ktorý je zodpovedný za údaje sektora verejnej správy a taktiež za ročné finančné účty za celú ekonomiku) a Ministerstvom financií SR.

5.3 ŠTATISTIKA POISTOVNÍ, KAPITÁLOVÉHO TRHU A DÔCHODKOVÉHO SPORENIA

Údaje od subjektov poistného trhu, kapitálového trhu a trhu dôchodkového sporenia slúžili na výkon dohľadu, ako aj na štatistické účely pre národné i nadnárodné inštitúcie, pričom sa zabezpečila ich kvalita z hľadiska včasnosti, presnosti a vzájomnej porovnateľnosti. Ku koncu roka NBS evidovala 219 vykazujúcich subjektov – 41 subjektov poistného trhu, 131 subjektov kapitálového trhu a 47 subjektov trhu dôchodkového sporenia.

Oblasť štatistiky poisťovní bola aj v tomto roku ovplyvnená prípravou zavedenia smernice Solventnosť II, ktorej úlohou je harmonizácia požiadaviek dohľadu ohľadom zverejňovania informácií, ich transparentnosť a konzistencia v rámci Európskej únie s termínom zavedenia v roku 2016. V rámci dvoch prípravných etáp bolo úspešne otestované predkladanie a spracovanie vybraných údajov prostredníctvom nového informačného systému NBS a následne ich transmisia do EIOPA. Do platnosti vstúpilo Nariadenie ECB č. 1374/2014, ktorého cieľom je harmonizácia zberu štatistických údajov za subjekty poistného trhu v rámci Európskej únie. S cieľom minimalizovať budúcu záťaž poisťovacích korporácií spojenú s vykazovaním pre účely dohľadu (smernica Solventnosť II) a účely štatistiky (nariadenie ECB), ECB analyzovala rozsah prekrytia jednotlivých požiadaviek a identifikovala požiadavky nariadenia nad rámec smernice ako tzv. „add-ons“. Všetky požiadavky boli na národnej úrovni zohľadnené pri príprave nových opatrení NBS s účinnosťou od roku 2016.

V oblasti kapitálového trhu bol zákonom č. 361/2015 Z. z. novelizovaný zákon č. 203/2011 Z. z. o kolektívnom investovaní. Cieľom novely je umožniť využívanie nových foriem kolektívneho investovania a súvisiacich činností. Doposiaľ právna úprava počítala pri správe tuzemských fondov len s podielovými fondmi bez právnej subjektivity. Súčasná právna úprava kolektívneho investovania tak bude rozšírená o nové formy, ktorými sú investičné fondy s premenlivým základným imaním – fondy s právnou

subjektivitou akciovej spoločnosti. Úpravu legislatívy komplikovala skutočnosť, že investičný fond s premenlivým základným imaním je fond s právnou subjektivitou vo forme obchodnej spoločnosti, ktorá má vlastné orgány riadenia, pričom bude môcť vykonávať činnosť samostatne (samosprávny fond), ale aj ako fond spravovaný správcovskou spoločnosťou. Investičné fondy s premenlivým základným imaním sú v EÚ známe pod skratkou SICAV (Société d'investissement á Capital Variable), transpozícia smernice č. 2014/91/EU, ktorou sa novelizuje smernica 2009/65/EU o podnikoch kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (UCITS V smernica). Možnosť vytvárať tuzemské fondy SICAV tak rozšíri možnosti podnikania slovenských finančných inštitúcií, najmä správcovských spoločností, a podporí ich konkurencieschopnosť v prostredí jednotného trhu finančných služieb v rámci EÚ.

V oblasti dôchodkového sporenia vzhľadom na záujem ESCB, Európskeho výboru pre systémové riziká a Európskej komisie ako používateľov údajov o penzijných fondoch, bol začatý proces, slúžiaci ako vstup pre stanovenie požiadaviek na vykazovanie, s cieľom prípravy nariadenia ECB pre penzijné fondy. Úlohou nariadenia bude získavanie zodpovedajúcich štvrťročných údajov od roku 2019.

5.4 ŠTATISTIKA NEBANKOVÝCH SUBJEKTOV

Štatistika nebankových subjektov zabezpečuje a zodpovedá za zber a spracovanie štatistického výkazníctva od právnických osôb s výnimkou bánk a pobočiek zahraničných bánk, vychádzajúc z potrieb zostavovania platobnej bilancie, medzinárodnej investičnej pozície, štatistiky priamych zahraničných investícií a z potrieb ŠÚ SR.

Povinnosť predkladania hlásení je upravená v ustanoveniach § 8 zákona NR SR č. 202/1995 Z.z. Devízový zákon a zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, v znení zákona č. 602/2003 Z. z.

Štruktúra, rozsah, obsah, členenie, termíny, forma, spôsob, postup a miesto predkladania je

ustanovená Opatrením Národnej banky Slovenska č. 264/2015 Z. z. z 5. októbra 2015 o predkladaní hlásení podľa Devízového zákona. Zber hlásení sa realizuje s mesačnou, štvrťročnou a ročnou periodicitou. Dôvodom na zmenu opatrenia bolo aj zavedenie nového informačného systému Štatistický zberový portál, ako aj harmonizácia a zapracovanie zmien, ktoré vyplývajú z požiadaviek medzinárodných inštitúcií, predovšetkým ECB a OECD, ktoré sa týkajú zostavovania platobnej bilancie, medzinárodnej investičnej pozície a štatistiky priamych zahraničných investícií.

V roku 2015 pokračoval zber a spracovanie štvrťročného hlásenia už cez nový systém IS ŠZP.

5.5 ŠTATISTIKA PLATOBNEJ BILANCIE

Štatistika platobnej bilancie poskytuje údaje o stavoch a všetkých ekonomických transakciách Slovenskej republiky so zahraničím, pričom pokrýva oblasť platobnej bilancie, medzinárodnej investičnej pozície, devízových rezerv, hrubého zahraničného dlhu a priamych zahraničných investícií.

V roku 2015 boli vypracované a zverejnené spätné časové rady platobnej bilancie a medzinárodnej investičnej pozície (2004 – 2013), ako aj zahraničného dlhu (2008 – 2013) v novej metodike šiesteho vydania Manuálu Medzinárodného menového fondu k platobnej bilancii a investičnej pozícii voči zahraničiu (BPM6). Zároveň došlo k rozšíreniu prezentácie údajov za oblasť platobnej bilancie na webovom sídle NBS, vrátane zverejňovania časových radov pre analytické účely.

V priebehu roka bolo novelizované opatrenie NBS upravujúce predkladanie výkazov poisťovcami spoločnosťami, dôchodcovskými správcovskými spoločnosťami a doplnkovými dôchodkovými spoločnosťami. V novele boli premietnuté nové požiadavky ECB a iných medzinárodných inštitúcií, ako aj požiadavky vyplývajúce zo zavedenia dátového modelu v rámci IS ŠZP.

V rámci automatizácie procesov v oblasti štatistiky cenných papierov bol s využitím technológie „business intelligence“ vypracovaný a dokončený technologický modul kombinujúci vstupné údaje od jednotlivých respondentov s údajmi dostupnými v CSDB.

6 EKONOMICKÝ VÝSKUM

Výsledky ekonomického výskumu NBS prinášajú odpovede na náročnejšie ekonomické, menové alebo finančné otázky, ktoré vyžadujú komplexnejšie, často technicky náročnejšie riešenia alebo použitie neštandardných prístupov. Výskum v NBS má prevažne aplikovaný charakter. Napriek tomu, že výskumnej činnosti sa venujú najmä zamestnanci samostatného odboru, viaceré výstupy vznikajú v spolupráci s odborníkmi z iných útvarov banky či iných domácich a zahraničných inštitúcií a akademie. To prispieva k väčšiemu prepojeniu výskumu so skutočnými problémami z praxe.

Konkrétne výskumné úlohy sú prienikom strednodobého tematického zamerania výskumu schváleného Bankovou radou NBS a aktuálnych potrieb NBS. Odborný dohľad nad výskumom zabezpečuje nezávislý výskumný výbor zložený z domácich a zahraničných odborníkov.

Dôležitým faktorom napredovania v oblasti výskumu je spolupráca na medzinárodných výskumných projektoch. Najčastejšími partnermi sú prirodzene odborníci z centrálnych bánk krajín EÚ zapojených do Európskeho systému centrálnych bánk. Spolupráca prebieha najmä v tematicky zameraných pracovných skupinách, resp. sieťach výskumného charakteru. V roku 2015 sa NBS zapojila do spolupráce v troch sieťach.

Činnosť výskumnej siete HFCN (Household Finance and Consumption Network) sa v roku 2015 orientovala hlavne na spracovanie údajov z novej vlny prieskumu medzi domácnosťami. Nové zistenia týkajúce sa finančnej situácie a výdavkov domácností v krajinách eurozóny sa stali obsahom viacerých publikácií. Hlavné výsledky prieskumu na vzorke slovenských domácností boli publikované v príležitostnej štúdii NBS. Anonymizované údaje z prieskumu boli poskytnuté prvým externým výskumníkom.

Podobne, ako v prípade HFCN, aj v rámci WDN (Wage Dynamics Network) – siete zameranej na skúmanie pružnosti trhu práce, sa jej členovia ve-

novali hlavne spracovaniu údajov z realizovaného prieskumu. Výsledky prieskumu medzi podnikmi ponúkli zaujímavé zistenia o tvorbe miezd a cien, ako aj o ich prístupoch k zamestnávaniu v období po globálnej ekonomickej kríze.

Spolupráca v rámci CompNetu (Competitiveness Research Network) – siete zameranej na konkurencieschopnosť sa týkala hlavne prípravy, zdokonaľovania a prvých aplikácií databázy ukazovateľov konkurencieschopnosti, ktorá vychádza z individuálnych podnikových údajov. Spolupráca v rámci CompNetu sa stala podnetom aj pre niektoré publikácie NBS zverejnené v roku 2015.

Ďalšou dôležitou formou medzinárodnej spolupráce je účasť na medzinárodných konferenciách a seminároch. Zástupcovia NBS prezentovali v roku 2015 svoje práce na viacerých vedeckých konferenciách doma i v zahraničí.

Dlhodobú tradíciu má organizovanie seminárov, na ktorých sa prezentujú hlavne výsledky domáceho výskumu. V roku 2015 NBS zorganizovala alebo spoluorganizovala viac ako 34 takýchto seminárov. Deväť malo diskusný charakter a preberali sa na nich aktuálne ekonomické problémy širšieho zamerania. Sedem z nich sa uskutočnilo v rámci série Bratislavských ekonomických seminárov (Bratislava Economic Seminars), ktoré organizuje NBS v spolupráci s Katedrou hospodárskej politiky na Ekonomickej univerzite v Bratislave a Centrom pre ekonómiu a financie pri Fakulte matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského v Bratislave. Tieto semináre predstavujú dôležitý kanál na prilákanie zahraničných odborníkov a oboznámenie sa s ich prácou.

Výskum prispieva do odbornej diskusie najmä prostredníctvom svojich odborných publikácií. Rozsiahlejšie výstupy sú zverejňované vo forme recenzovaných výskumných štúdií, diskusných štúdií alebo odborných analýz NBS.⁴¹ V roku 2015 bolo publikovaných spolu 10 štúdií a viacero analytických komentárov. Venovali sa z veľkej

⁴¹ Oficiálne publikácie výskumu sú v plnom znení dostupné na internetovej stránke <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/publikacie-vyskumu>

časti prístupom k ekonomickému modelovaniu, zastúpené boli však aj ďalšie výskumné témy ako trh práce a reálna ekonomika, alebo menová politika a inflácia.

Výsledky výskumu v oblasti ekonomického modelovania sa týkali predovšetkým odhadovania vývoja ekonomických ukazovateľov. Jedným z výsledkov v tejto oblasti je návrh nového testu umožňujúceho zvolenie štatisticky správneho predikčného intervalu odhadovaných veličín. Tematicky nadväzujúca štúdia prezentuje nový test umožňujúci overiť presnosť predikčných metód a modelov. Aplikácia testu na vybrané predikcie hlavných ukazovateľov ekonomiky USA naznačuje, že analytici nie sú schopní prognózovať kľúčové makroekonomické, ale ani finančné ukazovatele presnejšie ako jednoduché štatistické metódy. Spoločný medzinárodný výskum v oblasti modelovania HDP nepriniesol návrh konkrétneho modelu pre všetky krajiny strednej a východnej Európy, ale odporúča použitie viacerých krátkodobých modelov súčasne. Štvrtá štúdia na tému predikcií preverila kvalitu doteraz používaného prístupu v NBS a odporučila pre odhady HDP používať aj tzv. faktorové modely.

Výskum v oblasti finančnej situácie domácností viedol k zaujímavým zisteniam týkajúcich sa vzťahu medzi zadlženosťou slovenských domácností a ich čistým bohatstvom. Zatiaľ čo nehypotekárny dlh má výrazne negatívny dopad na čisté bohatstvo domácností, vplyv hypotekárneho úveru je neutrálny. Pritom domácnosti žijúce vo väčších mestách a v rozvinutejších regiónoch Slovenska sú síce bohatšie, ale aj viac zadlžené. Výsledky novej vlny zisťovania ukázali, že zadlženosť slovenských domácností sa zvýšila a čisté bohatstvo domácností sa znížilo. Nové údaje zároveň naznačujú, že rozdelenie bohatstva sa pritom zmenilo v prospech najbohatších domácností.

Analýza nových podnikových údajov o trhu práce a tvorbe cien v období po globálnej ekonomickej kríze potvrdzuje viaceré zistenia identifikované na makro úrovni (stagnáciu zamestnanosti, zvýšenie miezd a výrazné rozdiely v zotavení

medzi jednotlivými sektormi). Nepružnosť miezd a kolektívne vyjednávanie identifikuje ako hlavné faktory pozorovaného vývoja zamestnanosti a miezd. Pritom veľké podniky a podniky so zahraničným vlastníctvom čelili menšiemu počtu bariér pre úpravu nákladov práce. Nadnárodný výskum v oblasti konkurencieschopnosti nefinančných podnikov zase ukázal, že rozdelenie produktivity medzi podnikmi má dôležitý vplyv na vývoj zahraničného obchodu celej krajiny. Podniky schopné vyviešť svoju produkciu sú produktívnejšie, pritom produktivita rastie so skúsenosťami podnikov.

Analýza približovania sa slovenskej ekonomiky k priemeru EÚ naznačila, že Slovensko bolo po roku 2008 schopné zachovať si pozitívny trend vývoja v oblasti konkurencieschopnosti. Dôležitú úlohu v tom zohrali necenové faktory. Výskum v tejto oblasti zároveň upozornil na hrozbu dlhodobého zastavenia dobiehania výkonnosti a životnej úrovne vyspelejších krajín v súvislosti so zaostávaním Slovenska v inštitucionálnej konkurencieschopnosti.

Výskum NBS v oblasti menovej politiky sa v roku 2015 zamerail na prehodnotenie platnosti kľúčových monetárnych faktov. Na vzorke 43 krajín za celé obdobie od druhej svetovej vojny ukázal, že dlhodobý vzťah medzi rastom peňažných agregátov a infláciou významne zoslabol. Naopak, vzťah medzi nadmerným rastom úverov a vznikom finančných kríz výrazne zosilnel.

Výsledky spoločných medzinárodných projektov, na ktorých NBS spolupracuje, sú často publikované ako výskumné alebo príležitostné štúdie ECB a iných zahraničných inštitúcií. V roku 2015 sa výskumníci NBS stali spoluautormi dvoch výskumných štúdií ECB, výskumnej štúdie Magyar Nemzeti Bank a štúdie Oesterreichische Nationalbank.⁴²

Najzaujímavejšie výsledky výskumu NBS sa zverejňujú v odborných časopisoch. Popri viacerých článkoch v domácich odborných časopisoch boli v roku 2015 niektoré výsledky výskumu NBS z predchádzajúcich rokov zverejnené aj v zahraničných recenzovaných časopisoch.⁴³

⁴² ECB Working paper 1764: *Assessing European competitiveness: the new CompNet microbased database*, ECB Working paper 1788: *Assessing European firms' exports and productivity distributions: the CompNet trade module*, MNB Working Paper 1/2015: *Explaining Bond and Equity Premium Puzzles Jointly in a DSGE Model*.

⁴³ *Journal of Time Series Analysis*, *Applied Economic Letters*, alebo *Czech Journal of Economics and Finance*.

7 EURÓPSKE ZÁLEŽITOSTI A MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

7.1 EURÓPSKE ZÁLEŽITOSTI

EUROSYSTEM A JEDNOTNÝ MECHANIZMUS DOHLADU

Eurosystem tvorí ECB a národné centrálné banky členských štátov EÚ, ktoré prijali spoločnú menu euro. Guvernér NBS je z titulu svojej funkcie členom Rady guvernérov ECB, najvyššieho rozhodovacieho orgánu zodpovedného najmä za výkon menovej politiky krajín eurozóny, ale tiež za oblasť dohľadu (SSM – Single Supervisory Mechanism) nad úverovými inštitúciami zúčastnených členských štátov EÚ. Guvernér NBS je zároveň aj členom Generálnej rady ECB, dočasného rozhodovacieho orgánu, ktorý bude existovať dovtedy, kým všetky členské štáty EÚ neprijmú spoločnú menu. Rozhodovacie orgány ECB sa pri výkone svojich úloh obracajú na výbory Eurosystemu/ESCB/SSM, ktoré sú zriadené pre všetky základné oblasti pôsobnosti centrálnych bánk. Na práci výborov a ich pracovných skupín sa počas roka 2015 priamo podieľalo viac ako 80 zástupcov NBS. Práca útvarov NBS na úlohách Eurosystemu, ako aj dohľadu bánk v rámci SSM, predstavuje významnú časť aktivít centrálnej banky.

EURÓPSKA ÚNIA

Členovia delegácie NBS sa v apríli 2015 zúčastnili na neformálnom zasadnutí Rady ECOFIN v Rige. Hlavnými témami rokovaní boli ekonomická situácia v krajinách EÚ, finančná stabilita, štrukturálne reformy, podpora investícií v EÚ a únia kapitálových trhov.

V septembri sa členovia delegácie NBS zúčastnili na neformálnom zasadnutí Rady ECOFIN v Luxemburgu. Rokovalo sa najmä o otázkach týkajúcich sa prehlbovania hospodárskej a menovej únie a financovania jednotného fondu riešenia krízových situácií.

7.2 SPOLUPRÁCA NBS S MEDZINÁRODNÝMI INŠTITÚCIAMI

MEDZINÁRODNÝ MENOVÝ FOND (MMF) A SVETOVÁ BANKA (SB)

Hlavnými udalosťami brettonwoodských inštitúcií boli v roku 2015 aprílové jarné zasadnutia

MMF a SB vo Washingtone a výročné zasadnutia MMF a SB v Lime. Počas jarných zasadnutí boli prezentované World Economic Outlook (WEO) a Global Financial Stability Report (GFSR), delegáti rokovali o aktuálnych otázkach medzinárodného menového systému a aktuálnej situácii v reforme členských kvót a riadenia MMF. Počas výročných zasadnutí MMF a SB Rada guvernérov MMF pre-rokovala výročnú správu MMF, finančné výkazy MMF a zmeny v interných dokumentoch MMF.

V máji 2015 sa uskutočnili konzultácie s MMF v rámci tzv. staff visit MMF. V októbri 2015 sa v SR uskutočnila pravidelná misia MMF v rámci konzultácií podľa čl. IV Dohody o MMF. V záverečnej správe MMF sa uvádza, že: rast hospodárstva SR sa zrýchľuje v dôsledku silného domáceho dopytu; správne nasmerované fiškálne nástroje pomôžu znížiť stále vysokú mieru nezamestnanosti a regionálne disparity; citlivá aplikácia makroprudenčných politík môže pomôcť vyhnúť sa potenciálnym rizikám vyplývajúcim z rýchleho rastu úverov domácnostiam.

V roku 2015 sa angažovanosť SR voči MMF zmenila nasledovne: k 31. decembru 2015 poskytla SR zdroje prostredníctvom Finančného transakčného plánu vo výške 102,5 mil. SDR a prostredníctvom bilaterálnej pôžičkovej dohody medzi SR a MMF z roku 2010 vo výške 4,9 mil. SDR.

ORGANIZÁCIA PRE HOSPODÁRSKU SPOLUPRÁCU A ROZVOJ (OECD)

V roku 2015 sa zástupcovia NBS pravidelne zúčastňovali na zasadnutiach výborov a pracovných skupín OECD v Paríži, ako aj zasadnutí Koordinačného výboru OECD pre pôsobenie SR v OECD na MZV a EZ SR.

EURÓPSKA BANKA PRE OBNOVU A ROZVOJ (EBOR)

V máji 2015 sa v gruzínskom Tbilisi stretla na svojom 24. výročnom zasadnutí Rada guvernérov EBOR, pričom delegáciu za SR viedol guvernér NBS. Na zasadnutí bola schválená realokácia zo všeobecných rezerv, kde boli vyčlenené prostriedky vo výške 130 mil. € do Špeciálneho

akcionárskeho fondu EBOR (SSF). Na výročnom zasadnutí bol tiež schválený Strategický a kapitálový rámec (SCF) na obdobie 2016 – 2020, ktorý v širšom zmysle definuje smerovanie EBOR do budúcnosti.

BANKA PRE MEDZINÁRODNÉ ZÚČTOVANIE (BIS)

Guvernér reprezentuje NBS na pravidelných zasadnutiach guvernérov BIS. V roku 2015 sa konalo šesť zasadnutí guvernérov BIS, počas ktorých sa diskutovalo o nasledovných témach: finančné trhy a úloha centrálnych bánk, finančná inklúzia a vzdelávanie – výzvy pre centrálné banky, centrálny klíring – trendy a súčasné otázky, vplyv technologických inovácií na rast produktivity, ekonomické nerovnosti verzus menová politika.

Guvernér NBS sa zúčastnil na 85. valnom zhromaždení akcionárov BIS v Bazileji. Hlavnými bodmi programu valného zhromaždenia BIS boli schválenie výsledkov hospodárenia a rozdelenie zisku a dividend.

7.3 MEDZINÁRODNÁ ČINNOSŤ NBS V OBLASTI DOHĽADU

EURÓPSKY VÝBOR PRE SYSTÉMOVÉ RIZIKÁ (ESRB)

Generálna rada ESRB prerokovala v roku 2015 na svojich zasadaniach okrem vývoja faktorov a intenzity systémových rizík aj viaceré ďalšie oblasti, ktoré možno rozdeliť na tri okruhy.

Z analytickej oblasti možno spomenúť spoločnú metodiku na identifikáciu potenciálnych systémových rizík pre finančnú stabilitu, plynúcich z prepojenosti podnikového a bankového sektora, otázku trhovej likvidity, vplyv prostredia nízkych úrokových sadzieb na finančnú stabilitu, aktuálne systémové riziká v poisťovníctve a v neposlednom rade rezidenčný a komerčný trh nehnuteľností a ich vzťah k finančnej stabilite a opatrenia na zmiernenie súvisiacich rizík.

Druhým okruhom boli otázky politiky obozretnosti na makroúrovni, konkrétne použitie ukazovateľa finančnej páky (leverage ratio), cezhraničné efekty makroprudenciálnej politiky a reciprocity jej rozhodnutí a určovanie miery proticyklického kapitálového vankúša v členských štátoch EÚ aj v krajinách mimo EÚ.

Ďalšou dôležitou diskutovanou oblasťou bola príprava scenárov pre stresové testovanie EBA a EIOPA.

EURÓPSKY ORGÁN PRE BANKOVNÍCTVO (EBA)

NBS v roku 2015 ako člen EBA zabezpečovala plnenie jednotlivých úloh vyplývajúcich z rozhodnutí Rady EBA. NBS pokračovala v spolupráci s EBA v rámci výborov a pracovných skupín, najmä pri tvorbe technických a regulačných predpisov vyplývajúcich z ustanovení prijatej európskej legislatívy – nariadenia CRR a smernice CRD IV. NBS sa aktívne podieľala na práci vo všetkých kompetenčných úrovniach od pracovných skupín až po najvyššie schvaľovacie stupne. NBS sa ďalej podieľala na tvorbe technických a regulačných predpisov, týkajúcich sa nových požiadaviek kladených na zdokonalenú sústavu dohľadu nad bankami a investičnými spoločnosťami, implementáciu niektorých špecifických článkov nariadenia CRR, ako aj na usmerňovaní a výklade dvoch základných právnych predpisov v oblasti bankovej regulácie – nariadenia CRR a smernice CRD IV, a to formou tzv. „Q & A“.

SKUPINA ORGÁNOV DOHĽADU PRE STREDNÚ A VÝCHODNÚ EURÓPU (BSCEE GROUP)

Dňa 24. 6. 2015 sa v Bratislave uskutočnilo IV. stretnutie zástupcov dohľadov krajín strednej a východnej Európy na najvyššej úrovni, ktorý organizoval Bazilejský výbor pre bankový dohľad (BCBS) – Inštitút finančnej stability (FSI) v spolupráci so Skupinou orgánov dohľadu pre strednú a východnú Európu (BSCEE Group) a NBS. Na konferencii, ktorú otvoril guvernér NBS, boli prerokované témy, ktoré sa týkali oblasti bankového dohľadu, celkovej schopnosti absorbovania strát – požiadavky podľa Bazileja III, revidovania kapitálových požiadaviek podľa Bazileja, úrokovej sadzby bankovej knihy, uplatňovania makroprudenciálnych vankúšov v globálnom prostredí, bezpečnosti platobných systémov a počítačovej kriminality.

Následne dňa 25. 6. 2015 NBS, ako predsedajúca krajina skupiny BSCEE na rok 2015, hostila Výročnú konferenciu skupiny BSCEE. Konferenciu otvoril predseda skupiny, člen Bankovej rady NBS a výkonný riaditeľ UDF. Skupina BSCEE združuje zástupcov bankových dohľadov krajín strednej a východnej Európy, ktorej účelom je zlepšenie

spolupráce, výmena informácií a skúseností jednotlivých členských krajín.

EURÓPSKY ORGÁN PRE POISTOVNÍCTVO A DÔCHODKOVÉ POISTENIE ZAMESTNANCOV (EIOPA)

Rok 2015 bol kľúčovým pre EIOPA, a to najmä preto, že sa dokončila implementácia smernice Solventnosť II do národnej legislatívy. Výsledkom bol nový zákon o poisťovníctve, ktorý nadobudol účinnosť 1. 1. 2016. Zákon upúšťa od detailne definovaných zákonných požiadaviek a prináša režim založený na princípoch, ktoré sú ďalej špecifikované v technických nariadeniach. Nástup nového režimu si vyžiadala i zmenu podzákonných právnych noriem, najmä opatrení, ktoré boli viazané na predchádzajúci zákon o poisťovníctve z roku 2008.

Vo februári 2015 sa uskutočnila v NBS kontrolná návšteva (on-site visit) EIOPA, v rámci ktorej sa preverovala pripravenosť národného regulátora na nový režim regulácie Solventnosť II a audit fungovania dohľadu v poisťovníctve. EIOPA pozitívne hodnotila výkon dohľadu nad poisťným trhom zo strany NBS. Výsledkom bola záverečná správa, ktorej súčasťou bolo 39 odporúčaní týkajúcich sa najmä personálno-technického zabezpečenia.

Na decembrovom zasadnutí Rady orgánov dohľadu bola riaditeľka odboru regulácie UDF zvolená za členku Riadiacej rady EIOPA, ako jedna spomedzi jej šiestich zástupcov. Úlohou tohto orgánu je strategické riadenie inštitúcie dovnútra a príprava zasadnutí Rady orgánov dohľadu.

NBS sa v roku 2015 aktívne zapojila aj do vzájomného hodnotenia Peer review v rámci EIOPA. Výsledkom uvedených aktivít boli hodnotiace správy, ktoré majú za cieľ zvyšovanie kvality poskytovaných služieb dohliadanými subjektmi, kvalitnejší výkon dohľadu alebo lepšiu vzájomnú informovanosť.

V oblasti dôchodkového sporenia EIOPA pokračovala v prácach na projekte rozvoja jednotného trhu EÚ v osobných dôchodkových produktoch (Personal Pension Products).

EURÓPSKY ORGÁN PRE CENNÉ PAPIERE A TRHY (ESMA)

Začiatkom roka 2015 sa po podpise zmlúv o delegovaní príslušnými národnými orgánmi dohľadu

a ESMA oficiálne spustili práce na delegovaných IT projektoch TRACE a FIRDS. Cieľom projektu TRACE, do ktorého sa od začiatku zapojila aj NBS, je vytvorenie jednotného centrálného prístupu k údajom v archívoch obchodných údajov predložených príslušnými subjektmi trhu, v súlade s nariadením EMIR, pre všetky zapojené národné orgány dohľadu. Cieľom projektu FIRDS, do ktorého sa NBS zapojila dodatočne, je zabezpečiť centrálnu na úrovni ESMA zber, úschovu, spracovanie a zverejnenie referenčných údajov o finančných nástrojoch z obchodných miest vrátane vykonávania príslušných výpočtov súvisiacich s transparentnosťou v súlade so smernicou MiFID II⁴⁴ a nariadením MiFIR⁴⁵.

Jednou z hlavných úloh ESMA v roku 2015 bola príprava technických predpisov na základe splnomocňovacích ustanovení v smernici MiFID II a v nariadení MiFIR. Na príprave 30 regulačných a 11 implementačných technických predpisov pracovali viaceré pracovné skupiny a jednotlivé finálne návrhy týchto technických predpisov boli spolu so záverečnými správami zverejnené a predložené EK.

Ďalšou významnou regulačnou oblasťou pre ESMA bola taktiež problematika realizácie nariadenia EMIR, vrátane príslušných regulačných technických predpisov a implementačných technických predpisov, ako aj otázky spoločného prístupu a praktík dohľadu pri uplatňovaní tohto nariadenia.

Rada orgánov dohľadu schválila dva mandáty hodnotení preverujúcich jednotnosť prístupov a postupov národných orgánov dohľadu pri jeho výkone, a to dohľadacej praxe vo vzťahu k subjektom s povolením na poskytovanie investičných služieb, týkajúcej sa pravidiel vhodnosti podľa smernice MiFID a tiež Peer review schvaľovacieho procesu prospektu cenného papiera. Predmetom uvedených, ešte prebiehajúcich hodnotení, je aj dohľadacia činnosť UDF.

V súvislosti s procesom vytvorenia Únie kapitálového trhu (Capital Market Union) a schválením strategického „Plánu práce ESMA na zbližovanie dohľadov“ Rada orgánov dohľadu ESMA na rokovaní v novembri 2015 schválila premenovanie Review Panel na Supervisory Convergence Standing Committee.

44 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorou sa mení smernica 2002/92/ES a smernica 2011/61/EÚ (ďalej len „smernica MiFID II“).

45 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 600/2014 z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 648/2012 (ďalej len „nariadenie MiFIR“).

7.4 ZAHRANIČNÁ TECHNICKÁ POMOC

Prijímateľom bilaterálnej technickej pomoci NBS bola v roku 2015 Národná banka Bieloruska, a to v oblasti dohľadu nad finančným trhom, peňažného obehu a pamätných mincí.

V rámci programu TAIEX sa zástupcovia Čiernej Hory zúčastnili študijnej cesty do Bratislavy zamerananej na opatrenia na zamedzenie prania špinavých peňazí.

8 KOMUNIKÁCIA

NBS sa usiluje o rozvoj, modernizáciu a skvalitňovanie svojich komunikačných nástrojov tak, aby mohla čo najlepšie odpovedať na dopyt po informáciách, čo najadresnejšie osloviť konkrétne cieľové skupiny a takto, s dôrazom na otvorenosť a transparentnosť, udržiavať vysokú dôveryhodnosť v očiach slovenskej verejnosti. Informácie, správy a analýzy zverejňované centrálnou bankou sú dôležitým zdrojom informácií pre ekonómov, výskumné a vzdelávacie inštitúcie a médiá.

Základom komunikácie NBS je podieľanie sa na spoločných komunikačných postupoch v rámci Eurosystému. Ide predovšetkým o pravidelné informovanie o menovom vývoji v eurozóne a poskytovanie informácií o menovopolitických rozhodnutiach a jednotnom mechanizme dohľadu. NBS tiež informovala o aktuálnom vývoji slovenskej ekonomiky, európskej ekonomiky, o stave bankovníctva a ostatných sektorov finančného trhu, ako aj ich vplyve na finančnú stabilitu Slovenska.

Ďalšími témami, o ktorých počas roka 2015 NBS intenzívne informovala verejnosť, boli: emisia novej bankovky 20 € zo série Európa a jej uvedenie do obehu⁴⁶, ochrana spotrebiteľa na finančnom trhu, licenčný proces veriteľov a dohľad nad veriteľmi (nebankovými spoločnosťami).

NBS komunikuje s verejnosťou aj prostredníctvom priamej elektronickej komunikácie. V roku 2015 odpovedala na 3 604 otázok, ohlasov a podnetov verejnosti a médií, ktoré sa týkali informácií vyplývajúcich z činnosti jej jednotlivých odborných útvarov. NBS tiež vybavila 48 žiadostí o informácie v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám.

PUBLIKÁCIE NBS

NBS pravidelne zverejňuje informácie a analýzy z oblasti jej hlavných činností v odborných publikáciách: Výročná správa, Správa o finančnej stabilite, Analýza slovenského finančného sektora, Mesačný bulletin NBS, Strednodobá predikcia a Štatistický bulletin. V roku 2015 NBS začala publikovať ako samostatné správy Správu o medzinárodnej ekonomike a Správu o ekonomike SR, ktoré boli v minulosti začlenené do jej mesačného bulletinu ako prílohy.⁴⁷

V roku 2015 NBS pokračovala vo zverejňovaní Analytických komentárov na vybrané témy a Rýchlych komentárov zameraných na vybrané makroekonomické ukazovatele, ktorých prínosom je predovšetkým ich aktuálnosť. Spolu bolo v roku 2015 publikovaných 12 Analytických komentárov a 141 Rýchlych komentárov. Zároveň sa skvalitňovala makroekonomická databáza, ktorá ponúka verejnosti rozsiahle množstvo ekonomických údajov, prehľadne štrukturovaných vo forme časových radov. K diskutovaným ekonomickým otázkam NBS zverejňuje analýzy a výskumné štúdie.⁴⁸ V zmysle zásad systému multilingválnej komunikácie Eurosystému/ESCB sa NBS podieľala na príprave slovenských mutácií oficiálnych publikácií ECB.⁴⁹

Všetky oficiálne publikácie vydáva NBS len v elektronickej forme. V záujme poskytnúť čo najľahší prístup k informáciám NBS zverejňuje kľúčové publikácie aj vo formáte ePub a na svojich informačných materiáloch používa QR kódy.

Významnú úlohu v oblasti komunikácie naďalej plnil odborný bankový časopis BIATEC, ktorý vytvára platformu na prezentáciu poznatkov v oblasti bankovníctva, financií a ekonomie. Au-

46 Viac v kapitole 3 Emisná činnosť a peňažný obeh.

47 <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/publikacie-nbs>

48 <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/publikacie-vyskumu>

49 <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/publikacie-ecb>

torským a čitateľským zázemím prepája Národnú banku Slovenska s bankovým a finančným sektorom, akademickou a vzdelávacou sférou. BIATEC je v plnom znení zverejňovaný na webovom sídle NBS⁵⁰. V roku 2015 vyšlo 10 čísel v slovenskom jazyku s anglickým zhrnutím.

WEB

Začiatkom roka boli sprístupnené samostatné podstránky Rady pre riešenie krízových situácií a boli vytvorené podstránky pre odbor ochrany finančných spotrebiteľov. Výraznou zmenou je kompletne prepracovaná štruktúra podstránok útvaru dohľadu nad finančným trhom vrátane samostatného modulu pre vyhľadávanie národnej legislatívy i práva Európskej únie. Pre používateľov, ktorí na webové stránky NBS prístupujú cez mobilné zariadenia, boli stránky upravené do responzívneho dizajnu. Návštevnosť webového sídla NBS mala aj v roku 2015 stúpajúcu tendenciu s denným priemerom vyše 22 000 používateľov.

PREDNÁŠKY, VÝSTAVY A SÚŤAŽE

NBS počas roka 2015 zorganizovala prednášky pre základné, stredné a vysoké školy (zo SR i zo zahraničia). Nosnou témou prednášok boli úlohy centrálnej banky v Eurosystéme. V septembri sa prednášková činnosť rozšírila o workshopy k zvýšeniu finančnej gramotnosti. NBS v roku 2015 navštívilo viac ako 2 850 študentov. Dlhodobú tradíciu má organizovanie výskumných seminárov, na ktorých domáci i zahraniční autori prezentujú výsledky svojho výskumu.

Prednáškovú činnosť vhodne dopĺňa výstava Od slovenskej koruny k euru, ktorá je inštalovaná v ústredí NBS a je určená pre cieľovú skupinu žiakov a študentov stredných škôl. Výstava poskytuje informácie o integrácii Slovenska do eurozóny, životnom cykle bankoviek a mincí, prečo je potrebné poznať ochranné prvky našej meny. V roku 2015 výstavu navštívilo viac ako 2 000 žiakov a študentov.

V máji 2015 sa uskutočnilo finálové kolo 4. ročníka vzdelávacej súťaže Eurosystému pre študentov stredných škôl eurozóny – *Generácia Euro*. Národní víťazi z Gymnázia Grösslingová Bratislava sa v sídle ECB vo Frankfurt nad Mohanom stretli s prezidentom ECB Mariom Draghim a guvernérom NBS Jozefom Makú-

chom. V tomto ročníku súťaže sa zopakoval vysoký záujem stredných škôl v SR (druhý najvyšší spomedzi zúčastnených krajín) o zvyšovanie vedomostí študentov z oblasti centrálneho bankovníctva. V októbri 2015 sa začal už 5. ročník tejto súťaže. Novinkou ročníka 2015/2016 sú vzdelávacie videá NBS na odborné témy, ktoré výrazne zefektívňujú prácu študentov a učiteľov v súťaži.⁵¹

V roku 2015 bola po tretíkrát vyhlásená súťaž o cenu guvernéra NBS pre študentov vysokých škôl za najlepšiu dizertačnú alebo diplomovú prácu z oblasti ekonómie.

DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ

Dňa 26. septembra 2015 NBS privítala rekordný počet takmer 5 000 návštevníkov. Nosnými témami Dňa otvorených dverí (DOD) boli zavedenie novej bankovky 20 € a jej ochranné prvky a ochrana finančného spotrebiteľa. Počas DOD viceguvernér NBS Ján Tóth odovzdal cenu výhercovi online súťaže Spoznaj novu bankovku 20 €.

ARCHÍV

Archív NBS⁵² je špecializovaným verejným archívom, ktorý poskytuje služby nielen organizačným útvarom banky, ale aj historikom, ekonómom, architektom, študentom a poskytuje informácie pre úrady verejnej správy a samo-správy. V archíve NBS je v súčasnosti uložených 199 fondov a zbierok, ktoré obsahujú dokumenty väčšiny finančných inštitúcií, ktoré pôsobili na Slovensku od roku 1842 až do vzniku Národnej banky Slovenska.

Archív sa zapája do medzinárodnej spolupráce s archívami z celej Európy a pracovníci archívu NBS na pravidelných zasadnutiach Európskej asociácie pre finančnú a bankovú históriu (EABH), ako aj Information Management Services Division ECB, získavajú skúsenosti pri hľadaní riešení rôznych výziev, ktoré aktuálne vznikajú pri správe registratúry a archívu. Na výročnej konferencii EABH pod názvom *Inflation. Money. Output* vystúpili pracovníci oddelenia správy archívu NBS so štúdiou venovanou vývoju a činnosti prvého ústavu na Slovensku zameraného na hospodársky výskum.

V roku 2015 bolo v archíve 17 bádateľských návštev, archív vybavil 47 písomných externých a 77

⁵⁰ <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/biatec-odborny-bankovy-casopis>

⁵¹ www.generaciaeuro.sk

⁵² <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/archiv-nbs/vyuzitie-archivu-verejnostou>

interných žiadostí o informácie a rešerše. Externé žiadosti boli zamerané predovšetkým na získanie informácií o nehnuteľnostiach, pričom bádatelia sa zaujímali najmä o technické plány a nákresy stavieb, o údaje o úveroch, či o údaje o osobnostiach z dokumentov uložených v archíve.

DOKUMENTAČNÉ STREDISKO

Dokumentačné stredisko⁵³ v roku 2015 zabezpečovalo, rovnako ako po minulé roky, knižničné a informačné činnosti, poskytovalo dokumentačné, rešeršné a konzultačné služby najmä z oblasti centrálneho a komerčného bankovníctva, finančného dohľadu a menovej politiky pre zamestnancov NBS, štáťstov a odbornú verejnosť.

Koncom roka 2015 dokumentačné stredisko implementovalo nový knižnično-informačný systém Advanced Rapid Library (ARL). Je určený pre automatickú správu katalógov a zbierok knižnice v sieťovom prostredí a umožňuje spracovávať nielen bibliografické informácie, ale podporuje aj prácu s multimediálnymi, obrazovými a zvukovými dokumentmi.

Pracovníci dokumentačného strediska sa zúčastnili na zasadnutí knižníc a archívov ESCB vo Frankfurtu a v rámci spoločnej témy Implementing Successful Change in Information Management Services prezentovali výsledky implementácie nového knižnično-informačného systému v NBS.

MÚZEUM MINCÍ A MEDAILÍ

Múzeum mincí a medailí Kremnica⁵⁴ patrí medzi najstaršie múzejné inštitúcie na Slovensku. V roku 2015 oslávilo 125. výročie svojho založenia a vyprofilovalo sa na jedinečné špecializované numizmatické múzeum na Slovensku.

Súčasťou väčšiny výstavných podujatí boli vzdelávacie programy a tvorivé dielne pre rôzne cieľové skupiny. Múzeum v jednotlivých expozíciách počas celého roka ponúkalo edukačné programy pre školské skupiny na rôzne témy z oblasti dejín peňazí, baníctva a mincovníctva na Slovensku, regionálnej výchovy, a samozrejme programy venované výročiu založenia múzea.

Od 25. 3. do 26. 6. 2015 bola v galérii múzea prístupná výstava *Coronatus Posonii... Bratislavské korunovačné medaily a žetóny (1563 – 1830)*. Výstava predstavila takmer 150 exponátov, ktoré sa viažu k bratislavským korunováciám: vzácne reprezentačné medaily a žetóny, ktoré sa rozhadzovali medzi účastníkov týchto slávností. Exponáty pochádzali zo zbierok Maďarského národného múzea v Budapešti, SNM – Historického múzea v Bratislave, NBS – Múzea mincí a medailí Kremnica, Múzea mesta Bratislava, Historického múzea v Budapešti a Maďarskej numizmatickej spoločnosti. Výstavu si prišlo pozrieť viac ako 1 600 návštevníkov.

V apríli Múzeum mincí a medailí hostilo kolokvium účastníkov Národného projektu Múzeá tretej generácie na tému múzejnej pedagogiky, ktorá tvorí dôležitú súčasť múzejnej praxe.

Milovníkom hudby múzeum ponúklo jarný koncert v Kostole sv. Kataríny. Výročiu múzea bola venovaná aj májová Noc múzeí, ktorá sa uskutočnila v numizmaticko-historickej expozícii Líce a rub peňazí 16. 5. 2015. Séria aktivít k výročiu pokračovala letnými podujatiami Piknik na hrade, Príbehy v múzeu a Letné noci múz.

Vyvrcholením osláv bolo podujatie pod názvom *Deň kremnického múzea*, ktoré sa uskutočnilo

⁵³ Podrobné informácie sú zverejnené na webovej stránke NBS: <http://www.nbs.sk/sk/publikacie/kniznica-narodnej-banky-slovenska>
⁵⁴ www.muzeumkremnica.sk

18. 9. 2015. V rámci podujatia bola uvedená nová reprezentačná obrazová publikácia *Národná banka Slovenska – Múzeum mincí a medailí Kremnica 1890 – 2015* a v Kostole sv. Kataríny na Mestskom hrade v Kremnici sa uskutočnil slávnostný koncert.

Pri príležitosti výročia múzea bola vydaná pamätná medaila a vznikol krátky filmový medailón predstavujúci 125-ročnú históriu múzea, ktorý je dostupný na stránke múzea.

Od 12. 10. do 8. 11. 2015 sa v Kremnici konalo *XIII. Medzinárodné sympóziu medailí*. Výber zo sympoziálnej medailérskej tvorby od počiatkov podujatia (1988) až po súčasnosť je súčasťou stálej numizmaticko-historickej expozície *Líce a rub peňazí – Peniaze a medailérstvo v dejinách Slovenska*.

V druhom polroku sa v galerijných priestoroch uskutočnilo 6 výstav výtvarného umenia:

- **László Sziláncsi, ml. – Za hranicami medailérstva...** – výber z rozmanitej tvorby popredného maďarského medailéra a sochára;
- **Kremnické gagy 2015** – európsky festival humoru a satiry a **Karikaturisti** – pravidelné sprievodné podujatie predstavujúce tvorbu umelcov karikaturistov, nominovaných na festivalovú cenu Zlatý gunár;
- **20 rokov jabloneckej medailérskej školy** – výber prác študentov, absolventov a peda-

gógov Vyššej odbornej školy v Jablonci nad Nisou – odboru Razená medaila a minca; výstava sa konala pri príležitosti 20. výročia založenia tejto unikátnej medailérskej školy;

- **Vladimír Durbák – Dialóg a Dialógy** – výber z tvorby a rozsiahleho výtvarného diela akademického sochára Vladimíra Durbáka;
- **XIII. Medzinárodné sympóziu medailí Kremnica 2015** – výstava razených a liatych medailí vytvorených na 13. ročníku medzinárodného medailérskeho sympózia;
- **Textilná tvorba 2015** – 6. celoslovenská súťažná výstava neprofesionálnej textilnej tvorby predstavila viac ako 200 prác od 77 autorov;

V expozícii *Líce a rub peňazí* sa konali príležitostné výstavy:

- **21. Medzinárodné sympóziu umeleckého šperku Kremnica 2015** – výstava umeleckých šperkov od 9 autorov – účastníkov sympózia;
- **125 rokov kremnického múzea** – výstava venovaná 125. výročiu založenia múzea predstavila niekoľko zaujímavých exponátov z prvých prírastkov zbierkového fondu múzea;

Stále a príležitostné výstavy a podujatia Múzea mincí a medailí Kremnica v roku 2015 navštívilo viac ako 43 000 návštevníkov zo Slovenska a zahraničia.

9 LEGISLATÍVA

V roku 2015 pokračovala Národná banka Slovenska vo vykonávaní svojich legislatívnych a aproximačných kompetencií, ktoré pri príprave a vydávaní zákonov vyplývajú Národnej banke Slovenska z § 30 zákona NR SR č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov. Podľa § 30 ods. 1 tohto zákona Národná banka Slovenska predkladá vláde Slovenskej republiky návrhy zákonov peňažného obehu. Podľa § 30 ods. 2 tohto zákona Národná banka Slovenska spolu s Ministerstvom financií Slovenskej republiky predkladá vláde Slovenskej republiky návrhy

zákonov v oblasti platobných systémov a poskytovania platobných služieb a finančného trhu, vrátane bankovníctva a pôsobnosti Národnej banky Slovenska. Ďalšia legislatívna činnosť Národnej banky Slovenska spočíva v príprave a vydávaní všeobecne záväzných právnych predpisov, ako sú vyhlášky a opatrenia Národnej banky Slovenska. Táto kompetencia vyplýva Národnej banke Slovenska z čl. 56 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého môže Národná banka Slovenska vydávať všeobecne záväzné právne predpisy, ak je na to splnomocnená zákonom.

LEGISLATÍVNE ZMENY ZÁKONOV V OBLASTI PÔSOBNOSTI NÁRODNEJ BANKY SLOVENSKA PRIPRAVENÉ A VYKONANÉ V ROKU 2015

Zákon č. 371/2014 Z. z. o riešení krízových situácií na finančnom trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov bol v roku 2015 novelizovaný zákonom č. 39/2015 Z. z., zákonom č. 239/2015 Z. z. a zákonom č. 437/2015 Z. z.

Zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2015 novelizovaný zákonom č. 35/2015 Z. z., zákonom č. 252/2015 Z. z., zákonom č. 359/2015 Z. z., zákonom č. 392/2015 Z. z., zákonom č. 405/2015 Z. z. a zákonom č. 437/2015 Z. z.

Zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov bol v roku 2015 novelizovaný zákonom č. 39/2015 Z. z., zákonom č. 117/2015 Z. z., zákonom č. 253/2015 Z. z., zákonom č. 323/2015 Z. z., zákonom č. 359/2015 Z. z., zákonom č. 361/2015 Z. z., zákonom č. 375/2015 Z. z., zákonom č. 388/2015 Z. z., zákonom č. 389/2015 Z. z. a zákonom č. 437/2015 Z. z.

Zákon č. 39/2015 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý bol ešte v roku 2015 novelizovaný zákonom č. 437/2015 Z. z. a zákonom č. 359/2015 Z. z.

Zákon č. 203/2011 Z. z. o kolektívnom investovaní v znení neskorších predpisov bol v roku 2015 novelizovaný zákonom č. 323/2015 Z. z., zákonom č. 359/2015 Z. z. a zákonom č. 361/2015 Z. z.

Zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2015 novelizovaný zákonom č. 25/2015 Z. z. a zákonom č. 140/2015 Z. z.

Zákon č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2015 novelizovaný zákonom č. 375/2015 Z. z.

Zákon č. 186/2009 Z. z. o finančných sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a dopl-

není niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2015 novelizovaný zákonom č. 117/2015 Z. z. a zákonom č. 437/2015 Z. z.

Zákon č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2015 novelizovaný zákonom č. 39/2015 Z. z.

Zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2015 novelizovaný zákonom č. 35/2015 Z. z., zákonom č. 117/2015 Z. z., zákonom č. 389/2015 Z. z. a zákonom č. 438/2015 Z. z.

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 118/1996 Z. z. o ochrane vkladov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2015 novelizovaný zákonom č. 239/2015 Z. z.

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 202/1995 Z. z. Devízový zákon a zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, v znení neskorších predpisov bol v roku 2015 novelizovaný zákonom č. 357/2015 Z. z.

Zákon č. 530/1990 Zb. o dlhopisoch v znení neskorších predpisov bol v roku 2015 novelizovaný zákonom č. 39/2015 Z. z.

Zákon č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v znení neskorších predpisov bol v roku 2015 novelizovaný zákonom č. 388/2015 Z. z.

VYKONÁVACIE VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ PRÁVNE PREDPISY VYDANÉ V ROKU 2015 NÁRODNOU BANKOU SLOVENSKA V RÁMCI JEJ LEGISLATÍVNYCH KOMPETENCIÍ

OPATRENIA NBS VYHLÁSENÉ V ZBIERKE ZÁKONOV SR UVEREJNENÍM ÚPLNÉHO ZNENIA

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 5. októbra 2015 č. 264/2015 Z. z. o predkladaní hlásení podľa Devízového zákona.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 8. decembra 2015 č. 436/2015 Z. z. o poskytovaní informácií o transakciách s majetkom v dôchodkovom fonde a o stave majetku v dôchodkovom fonde dôchodkovou správcovskou spoločnosťou a jej depozitárom.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 15. decembra 2015 č. 441/2015 Z. z. o vlastných zdrojoch dôchodkovej správcovskej spoločnosti.

OPATRENIA NBS VYHLÁSENÉ V ZBIERKE ZÁKONOV SR UVEREJNENÍM OZNÁMENIA O ICH VYDANÍ

Opatrenie Národnej banky Slovenska zo 17. februára 2015 č. 1/2015 o predkladaní informácií správcami alternatívnych investičných fondov na účely dohľadu a monitorovanie systémového rizika.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 10. marca 2015 č. 2/2015, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 13/2014 o predkladaní výkazov, hlásení a iných správ obchodníkmi s cennými papiermi a pobočkami zahraničných obchodníkov s cennými papiermi na účely vykonávania dohľadu.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 31. marca 2015 č. 3/2015, ktorým sa mení opatrenie Národnej banky Slovenska č. 8/2012 o poplatkoch za úkony Národnej banky Slovenska v znení opatrenia č. 8/2013.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 31. marca 2015 č. 4/2015 o ďalších druhoch rizík, o podrobnostiach o systéme riadenia rizík banky a pobočky zahraničnej banky a ktorým sa ustanovuje čo sa rozumie náhlou a neočakávanou zmenou úrokových mier na trhu.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 26. mája 2015 č. 5/2015, ktorým sa ustanovuje spôsob preukazovania splnenia podmienok na udelenie predchádzajúceho súhlasu Národnej banky Slovenska podľa § 77 ods. 1 zákona č. 39/2015 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Opatrenie Národnej banky Slovenska zo 14. júla 2015 č. 6/2015 o solventnosti pre poisťovne, na ktoré sa neuplatňuje osobitný režim, a pre zais-

ťovne, pobočky zahraničných poisťovní a pobočky zahraničných zaisťovní.

Opatrenie Národnej banky Slovenska zo 4. augusta 2015 č. 7/2015, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 11/2011 o rizikách a systéme riadenia rizík, meraní rizík a výpočte celkového rizika a rizika protistrany.

Opatrenie Národnej banky Slovenska zo 4. augusta 2015 č. 8/2015, ktorým sa ustanovuje spôsob preukazovania splnenia podmienok na udelenie povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti a na udelenie povolenia na vykonávanie zaisťovacej činnosti pre subjekty, na ktoré sa nebude uplatňovať osobitný režim.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 5. októbra 2015 č. 9/2015 o predkladaní výkazu veriteľa poskytujúceho spotrebiteľské úvery v obmedzenom rozsahu.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 5. októbra 2015 č. 10/2015 o vlastných zdrojoch finančného konglomerátu a o metódach výpočtu dostatočnej výšky vlastných zdrojov na úrovni finančného konglomerátu podľa zákona o poisťovníctve.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 5. októbra 2015 č. 11/2015 o solventnosti pre poisťovne, na ktoré sa uplatňuje osobitný režim.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 5. októbra 2015 č. 12/2015, ktorým sa ustanovujú limity umiestnenia prostriedkov technických rezerv v poisťovníctve pre poisťovne, na ktoré sa uplatňuje osobitný režim.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 20. októbra 2015 č. 13/2015, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 16/2014 o uverejňovaní informácií bankami a pobočkami zahraničných bánk.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 20. októbra 2015 č. 14/2015, ktorým sa ustanovuje vzor formulára o dôležitých zmluvných podmienkach uzatváratej poisťovnej zmluvy.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 20. októbra 2015 č. 15/2015 o spôsobe určenia hodnoty cenných papierov a nehnuteľností, v ktorých

sú umiestnené prostriedky technických rezerv v poisťovníctve pre poisťovne, na ktoré sa uplatňuje osobitný režim.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 24. novembra 2015 č. 16/2015 o predkladaní výkazov a iných informácií Slovenskou kanceláriou poisťovateľov.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 1. decembra 2015 č. 17/2015 o vlastných zdrojoch finančného konglomerátu a o majetkovej angažovanosti finančného konglomerátu podľa zákona o bankách.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 1. decembra 2015 č. 18/2015 o predkladaní výkazov platobnými inštitúciami a inštitúciami elektronických peňazí.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 1. decembra 2015 č. 19/2015 o informáciách poskytovaných v súvislosti s odplatami klienta banky alebo pobočky zahraničnej banky.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 1. decembra 2015 č. 20/2015 o predkladaní výkazov poisťovňou, zaistovňou, pobočkou zahraničnej poisťovne, pobočkou zahraničnej zaistovne, poisťovňou z iného členského štátu, zaistovňou z iného členského štátu, dôchodkovou správcovskou spoločnosťou a doplnkovou dôchodkovou spoločnosťou.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 1. decembra 2015 č. 21/2015, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 17/2014 o predkladaní výkazov bankami, pobočkami zahraničných bánk, obchodníkmi s cennými papiermi alebo pobočkami zahraničných obchodníkov s cennými papiermi na štatistické účely.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 1. decembra 2015 č. 22/2015, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 18/2014 o predkladaní výkazu správcovskou spoločnosťou za podielový fond alebo podfond na štatistické účely.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 1. decembra 2015 č. 23/2015, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 19/2014 o predkladaní výkazu faktoringovou spoločnosťou,

spoločnosťou splátkového financovania alebo lízingovou spoločnosťou na štatistické účely

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 1. decembra 2015 č. 24/2015, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 22/2014 o predkladaní výkazov platobnou inštitúciou, pobočkou zahraničnej platobnej inštitúcie, inštitúciou elektronických peňazí alebo pobočkou zahraničnej inštitúcie elektronických peňazí na štatistické účely.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 1. decembra 2015 č. 25/2015 o maximálnej výške technickej úrokovej miery.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 8. decembra 2015 č. 26/2015, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska z 10. januára 2012 č. 3/2012 o predkladaní výkazov správcovskými spoločnosťami a depozitármi podielových fondov na účely dohľadu nad finančným trhom.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 8. decembra 2015 č. 27/2015, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 16/2007 o predkladaní výkazov burzou cenných papierov a centrálnym depozitárom cenných papierov na účely dohľadu nad finančným trhom v znení opatrenia č. 24/2008.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 8. decembra 2015 č. 28/2015, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 12/2014 o predkladaní výkazov, hlásení a iných správ bankami a pobočkami zahraničných bánk na účely vykonávania dohľadu v znení opatrenia č. 25/2014.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 8. decembra 2015 č. 29/2015, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 13/2014 o predkladaní výkazov, hlásení a iných správ obchodníkmi s cennými papiermi a pobočkami zahraničných obchodníkov s cennými papiermi na účely vykonávania dohľadu v znení opatrenia č. 2/2015.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 8. decembra 2015 č. 30/2015 o poskytovaní informácie o čistej hodnote majetku v doplnkových dôchodkových fondoch.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 8. decembra 2015 č. 31/2015 o poskytovaní informácií o stave majetku v doplnkových dôchodkových fondoch.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 8. decembra 2015 č. 32/2015 o predkladaní oznámení o prekročení a zosúladení limitov v majetku dôchodkového fondu a doplnkového dôchodkového fondu.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 15. decembra 2015 č. 33/2015, ktorým sa mení opatrenie Národnej banky Slovenska č. 8/2012 o poplatkoch za úkony Národnej banky Slovenska v znení neskorších predpisov.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 15. decembra 2015 č. 34/2015, ktorým sa mení

a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 14/2014 o predkladaní výkazov bankami, pobočkami zahraničných bánk, obchodníkmi s cennými papiermi a pobočkami zahraničných obchodníkov s cennými papiermi na účely zabezpečenia zberu údajov podľa a osobitného predpisu.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 15. decembra 2015 č. 35/2015, o spôsobe preukazovania splnenia podmienok na udelenie povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti pre poisťovne, na ktoré sa bude uplatňovať osobitný režim.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 15. decembra 2015 č. 36/2015, o predkladaní výkazov a hlásení poisťovňou, na ktorú sa uplatňuje osobitný režim.

10 INŠTITUCIONÁLNY ROZVOJ

10.1 INŠTITUCIONÁLNY RÁMEC

Národná banka Slovenska vznikla 1. januára 1993 na základe zákona NR SR č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska ako nezávislá centrálna banka SR.

Hlavným cieľom NBS je udržiavanie cenovej stability. Za tým účelom:

- sa podieľa na spoločnej menovej politike, ktorú určuje Rada guvernérov ECB pre eurozónu,
- vydáva eurobankovky a euromince podľa osobitných predpisov platných v eurozóne pre vydávanie eurobankoviek a euromincí,
- podporuje plynulé fungovanie platobných systémov a zúčtovacích systémov, riadi, koordinuje a zabezpečuje peňažný obeh, platobný styk a zúčtovávanie dát platobného styku a stará sa o ich plynulosť a hospodárnosť,
- udržiava devízové rezervy, disponuje s nimi a uskutočňuje devízové operácie podľa osobitných predpisov platných pre operácie Eurosystému,
- vykonáva ďalšie činnosti vyplývajúce z jej účasti v Európskom systéme centrálnych bánk (ESCB),

- vykonáva ďalšie činnosti, napríklad podľa zákona o dohľade nad finančným trhom.

V oblasti finančného trhu prispieva NBS k stabilite finančného systému ako celku, ako aj k bezpečnému a zdravému fungovaniu finančného trhu v záujme udržiavania dôveryhodnosti finančného trhu, ochrany finančných spotrebiteľov a iných klientov na finančnom trhu a rešpektovania pravidiel hospodárskej súťaže. Pritom NBS vykonáva dohľad nad finančným trhom vrátane obozretného dohľadu na makroúrovni a výkonu dohľadu v oblasti ochrany finančných spotrebiteľov, t. j. vykonáva dohľad nad bankami a pobočkami zahraničných bánk, obchodníkmi s cennými papiermi, burzami cenných papierov, centrálnymi depozitármi cenných papierov, správcovskými spoločnosťami, podielovými fondmi, zahraničnými subjektmi kolektívneho investovania, poisťovňami, zaistovňami, dôchodkovými správcovskými spoločnosťami, dôchodkovými fondmi, doplnkovými dôchodkovými spoločnosťami, doplnkovými dôchodkovými fondmi, platobnými inštitúciami, inštitúciami elektronických peňazí, samostatnými finančnými agentmi, finančnými poradcami, veriteľmi, Fondom ochrany vkladov, Garančným fondom investícií, Slovenskou kance-

láriou poisťovateľov a ďalšími dohliadanými subjektmi finančného trhu.

Od 1. januára 2015 je NBS orgánom ochrany spotrebiteľa na slovenskom finančnom trhu. To znamená, že dohliada na ochranu práv finančných spotrebiteľov a iných klientov s cieľom prispieť k bezpečnému a zdravému fungovaniu finančného trhu.

Od 1. januára 2009 – dňa zavedenia eura v SR, sa NBS stala súčasťou Eurosystému, tvoriaceho systém centrálneho bankovníctva eurozóny v rámci ESCB.

Eurosystém ako systém centrálnych bánk eurozóny pozostáva z:

- Európskej centrálnej banky (ECB) a
- národných centrálnych bánk členských štátov EÚ, ktorých spoločnou menou je euro.

Eurosystém je teda podmnožinou ESCB. Vzhľadom na to, že rozhodnutia Rady guvernérov ECB, napr. menovopolitické, sa vzťahujú len na krajiny eurozóny, funkcie centrálnej banky eurozóny v skutočnosti plní Eurosystém. Na plnení spoločných cieľov Eurosystému sa tak ECB podieľa spolu s národnými centrálnymi bankami.

Systém centrálnych bánk sa v Európe používa z troch dôvodov:

- Konceptia Eurosystému vychádza z existujúcich kompetencií národných centrálnych bánk, ich inštitucionálnej podoby, infraštruktúry, odborných znalostí a prevádzkových kapacít. Okrem toho viaceré centrálné banky popri úlohách Eurosystému plnia aj iné úlohy.
- Vzhľadom na veľkosť územia eurozóny a dlhodobé vzťahy medzi bankovými komunitami v jednotlivých krajinách a ich národnými centrálnymi bankami sa považovalo za vhodné poskytnúť úverovým inštitúciám prístup k centrálnemu bankovému systému v každom zúčastnenom členskom štáte.
- Vzhľadom na rozmanitosť národov, jazykov a kultúr v eurozóne sú národné centrálné banky lepším styčným bodom Eurosystému ako jedna centrálna banka.

Národné centrálné banky eurozóny, ktoré sú súčasťou Eurosystému, vykonávajú úlohy zverené

Eurosystému v súlade s pravidlami stanovenými rozhodovacími orgánmi ECB. Národné centrálné banky prispievajú k činnosti Eurosystému a ESCB aj svojou účasťou v rôznych výboroch Eurosystému/ESCB.

VÝBORY EUROSISTÉMU/ESCB

Výbory Eurosystému/ESCB plnia dôležitú pomocnú funkciu pre rozhodovacie orgány ECB. Vypracúvajú odborné expertízy v oblasti svojej pôsobnosti a vykonávajú špecifické úlohy na základe mandátu, ktorý schvaľuje Rada guvernérov.

- Výbor pre účtovníctvo a menové príjmy
- Výbor pre bankovky
- Výbor pre kontroling
- Výbor Eurosystému/ESCB pre komunikáciu
- Výbor pre finančnú stabilitu
- Výbor pre informačné technológie
- Výbor interných audítorov
- Výbor pre medzinárodné vzťahy
- Právny výbor
- Výbor pre operácie na trhu
- Výbor pre menovú politiku
- Výbor pre organizačný rozvoj
- Výbor pre platobné a zúčtovacie systémy
- Výbor pre riadenie rizík
- Výbor pre štatistiku
- Rozpočtový výbor
- Konferencia pre ľudské zdroje

KOMPETENCIE NBS V RÁMCI BANKOVEJ ÚNIE

Na základe Nariadenia Rady (EÚ) č. 1024/2013 bola ECB poverená osobitnými úlohami pokiaľ ide o politiky týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami, s cieľom prispieť k bezpečnosti a zdraviu úverových inštitúcií a stabilite finančného systému v rámci zúčastnených členských štátov EÚ.

V roku 2015 v rámci jednotného mechanizmu dohľadu pokračovala vzájomná spolupráca medzi ECB a NBS. Pri výkone dohľadu participovala NBS ako vnútroštátny orgán dohľadu jednak prostredníctvom priamej účasti pracovníkov UDF na práci spoločných dohľadacích tímov a jednak prípravou návrhov rozhodnutí v rámci rozhodovacích procesov ECB. Z hľadiska výkonu dohľadu voči významným bankám vykonávala NBS v rámci tzv. priebežného dohľadu každodenný dohľad nad činnosťami týchto bánk, ako aj priebežný proces monito-

Členovia Bankovej rady NBS k 31. decembru 2015

Prvý rad zľava: Jozef Makúch, Ján Tóth.

Druhý rad zľava: Karol Mrva, Vladimír Dvořáček, Ľuboš Pástor.

rovania kvantitatívnych dát a sledovania procesov riadenia rizík. Všetky dohľady na mieste vykonané v roku 2015 vo významných bankách, ako aj všetky posudzovania interných modelov, boli vykonané zamestnancami UDF na základe poverenia ECB.

NBS zodpovedá za priamy dohľad nad menej významnými bankami. Dohľad vykonáva na základe spoločného rámca a metodík vytvorených na účely SSM. Pri svojej činnosti NBS zohľadňuje celkovú stratégiu SSM, pričom používa svoje vlastné zdroje a rozhodovacie postupy.

Od januára 2015 NBS odborne a organizačne zabezpečuje fungovanie Rady pre riešenie krízových situácií, vrátane komunikácie s médiami či verejnosťou. Rada je súčasťou jednotného mechanizmu riešenia krízových situácií, t. j. druhého piliera bankovej únie. Ide o národný rezolučný orgán pre riešenie krízových situácií vybraných inštitúcií vo finančnom sektore v SR. Riešenie krízových situácií znamená reštrukturalizáciu finančnej inštitúcie alebo skupiny, ktorá sa dostala do problémov z dôvodu nesolventnosti. Reálne

vykonávanie úloh potrebných na odborné a organizačné zabezpečenie výkonu jej pôsobností a právomocí zabezpečuje oddelenie riešenia krízových situácií na odbore regulácie.

10.2 ORGANIZÁCIA A RIADENIE

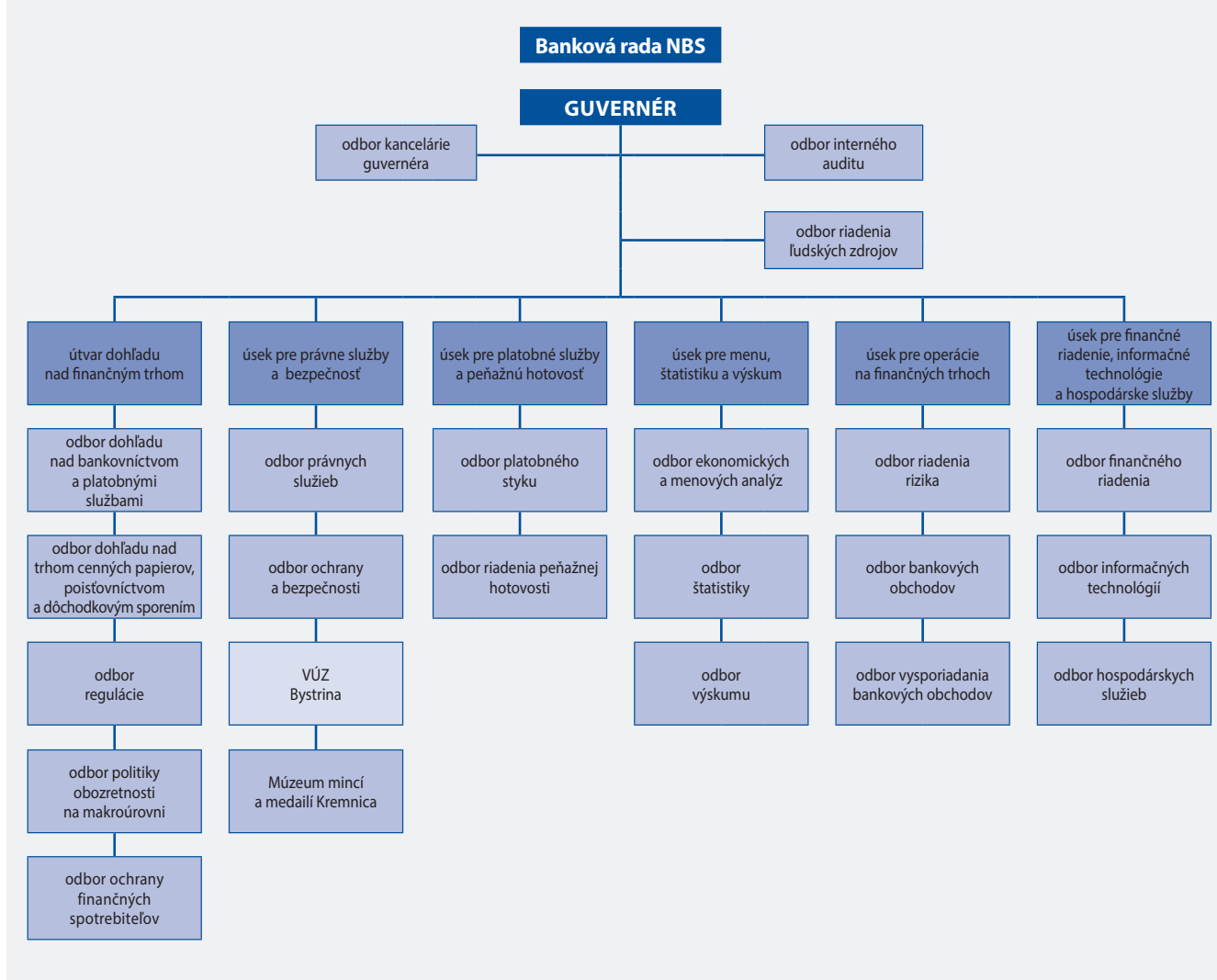
BANKOVÁ RADA NÁRODNEJ BANKY SLOVENSKA

Banková rada Národnej banky Slovenska (banková rada) je najvyšším riadiacim orgánom NBS. Jej pôsobnosť a kompetencie vymedzuje predovšetkým zákon o NBS, ďalšie všeobecne záväzné právne predpisy a Organizačný poriadok NBS.

Banková rada mala v roku 2015 päť členov. Členmi bankovej rady boli guvernér, jeden viceguvernér a traja ďalší členovia.

Guvernéra a viceguvernérov vymenúva a odvoláva prezident Slovenskej republiky na návrh vlády po ich schválení Národnou radou Slovenskej republiky. Ďalších členov bankovej rady vymenúva a odvoláva vláda na návrh guvernéra NBS.

Schéma organizačnej štruktúry Národnej banky Slovenska k 31. decembru 2015

S účinnosťou od 1. januára 2015 má banková rada podľa zákona o NBS šesť členov. Funkčné obdobie členov bankovej rady je šesťročné. Funkčné obdobie členov bankovej rady, ktorí boli vymenovaní pred 1. januárom 2015, je päťročné. Funkčné obdobie guvernéra, viceguvernéra a iného člena bankovej rady začína plynúť dňom účinnosti jeho vymenovania do príslušnej funkcie. Tá istá osoba môže byť vymenovaná za člena bankovej rady opätovne, pričom za guvernéra alebo viceguvernéra môže byť vymenovaná najviac na dve funkčné obdobia.

K 31. decembru 2015 boli členmi bankovej rady:

- doc. Ing. Jozef Makúch, PhD., guvernér,
- Mgr. Ján Tóth, M.A., viceguvernér, poverený riadením úseku pre menu, štatistiku a výskum,

- Ing. Vladimír Dvořáček, výkonný riaditeľ útvaru dohľadu nad finančným trhom,
- RNDr. Karol Mrva, výkonný riaditeľ pre operácie na finančných trhoch,
- prof. Ľuboš Pástor, PhD., externý člen od 15. marca 2015.

VÝKONNÁ RADA NÁRODNEJ BANKY SLOVENSKA

Výkonná rada Národnej banky Slovenska (výkonná rada) bola zriadená bankovou radou podľa § 6 ods. 2 písm. i) zákona o NBS s účinnosťou od 1. augusta 2012. Výkonná rada je riadiacim, výkonným a koordinačným orgánom NBS.

Členmi výkonnej rady sú guvernér, výkonní riaditelia a ďalší vedúci zamestnanci poverení guvernérom.

K 31. decembru 2015 boli členmi výkonnej rady:

- doc. Ing. Jozef Makúch, PhD., guvernér,
- Ing. Štefan Králik, podpredseda výkonnej rady a výkonný riaditeľ pre právne služby a bezpečnosť,
- RNDr. Karol Mrva, výkonný riaditeľ pre operácie na finančných trhoch,
- Ing. Vladimír Dvořáček, výkonný riaditeľ útvaru dohľadu nad finančným trhom,
- Ing. Miroslav Uhrin, výkonný riaditeľ pre finančné riadenie, informačné technológie a hospodárske služby,
- Ing. Renáta Konečná, generálna riaditeľka odboru ekonomických a menových analýz.

V roku 2015 bola v nadväznosti na rozhodnutie bankovej rady schválená jedna novela Organizačného poriadku NBS. V dôsledku organizačnej zmeny došlo k zmene organizačnej štruktúry NBS, ako aj k úprave riadiacej pôsobnosti a kompetencií niektorých vedúcich zamestnancov.

10.3 ĽUDSKÉ ZDROJE

K 31. decembru 2015 bolo v evidenčnom stave 1 053 zamestnancov. Pracovný pomer v roku 2015 skončilo 64 zamestnancov. V priebehu roka 2015 prebehlo 91 výberových konaní na obsadenie voľných systemizovaných pracovných miest a bolo prijatých 87 nových zamestnancov.

Medzi národnými centrálnymi bankami ESCB, Európskou centrálnou bankou a inými medzinárodnými finančnými inštitúciami prebieha výmena zamestnancov, ktorej cieľom je podporiť mobilitu zamestnancov v rámci ESCB, výmenu skúseností, know-how a rozvoj ľudských zdrojov. V roku 2015 pôsobilo v ECB a v EBA (European Banking Authority – Európsky orgán pre bankovníctvo) deväť zamestnancov NBS.

Zásady a pravidlá odmeňovania v NBS v roku 2015 upravoval vnútorný pracovný predpis NBS. Priemerná mesačná mzda za rok 2015 dosiahla výšku 2 010,15 €.

Z dôvodu prvého skončenia pracovného pomeru po nadobudnutí nároku na starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok a invalidný

dôchodok bolo vyplatené odchodné 26 zamestnancom.

K 31. decembru 2015 NBS evidovala 879 sporiteľov doplnkového dôchodkového sporenia.

10.4 VZDELÁVANIE

Národná banka Slovenska zabezpečovala účasť zamestnancov na vzdelávacích podujatiach na základe výsledkov identifikácie vzdelávacích a rozvojových potrieb a na základe aktuálnych potrieb jednotlivých organizačných útvarov v spolupráci s Inštitútom bankového vzdelávania NBS, n.o.

Vzdelávacie podujatia absolvovalo 1 027 zamestnancov NBS. Vzdelávacie podujatia boli zabezpečované v rámci týchto oblastí:

- odborné vzdelávanie,
- manažérske vzdelávanie a rozvoj,
- jazykové vzdelávanie,
- vzdelávanie v oblasti informačných technológií,
- vzdelávanie v oblasti sociálnych kompetencií,
- všeobecné vzdelávanie.

NBS zorganizovala v roku 2015 tri medzinárodné vzdelávacie projekty: *Audit Report Writing*, *Introduction to the Operational Risk Management* a *English in Legal and Contractual Central Banking Practice*.

V odbornom vzdelávaní má každoročne svoje pevné miesto aj lektorská, prednášková a konzultačná činnosť zamestnancov NBS. V roku 2015 sa do nej zapojilo 84 zamestnancov z 20 odborov.

V roku 2015 absolvovalo odbornú vysokoškolskú stáž v NBS osem študentov vysokých škôl so sídlom v Európskej únii a dvaja študenti vysokých škôl so sídlom v Slovenskej republike.

10.5 ENVIRONMENTÁLNA POLITIKA

Národná banka Slovenska zabezpečuje svoju prevádzkovú činnosť so zodpovedným prístu-

pom k životnému prostrediu. Dôsledne sa riadi platnou slovenskou legislatívou a odporúčaniami Európskej komisie v oblasti životného prostredia. V roku 2015 zrealizovala viaceré opatrenia zamerané k napĺňaniu základných priorít svojej environmentálnej politiky.

V roku 2015 sa úplne vylúčilo používanie plnohalogénových uhľovodíkov a halónov v klimatických zariadeniach a oproti roku 2014 došlo k zníženiu emisií CO₂ o 4 %.

Pravidelným monitorovaním odpadových vôd a vykonávaním laboratórnych testov ich vzoriek NBS znížila množstvo znečisťujúcich látok vo vypúšťaných vodách do verejnej kanalizácie. Zaviedla preventívne opatrenia zamerané na zníženie porúch a havárií a obnovou sanitárnych zariadení dosiahla plné využívanie zariadení s aplikovanými šetričmi spotreby vody.

V roku 2015 sa NBS rozhodla pre nové riešenie prvkov merania a regulácie energetickej spotreby a začala s ich implementáciou. Využitím moderných a efektívnych IT technológií, ako aj spotrebičov a zariadení s nízkou spotrebou elektrickej energie, sa postupne znižuje celková energetická náročnosť a prevádzkové náklady jednotlivých budov.

NBS naďalej využívala vo svojich budovách separovaný zber odpadov, čo sa pozitívne odrazilo v znížení objemu komunálneho odpadu. Všetky druhy odpadov, vrátane nebezpečných, boli likvidované výlučne špecializovanými firmami, s dôrazom na recykláciu a ekologickú likvidáciu.

NBS sa už tradične zapájala do celosvetových a celoslovenských akcií na podporu životného prostredia (Svetový deň Zeme, Hodina Zeme, súťaž Do práce na bicykli a pod.).

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

Č A S Ť C

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA A ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA NBS K 31. 12. 2015

C

Ernst & Young Slovakia, spol. s r.o.
Hodžovo námestie 1A
811 06 Bratislava
Slovenská republika

Tel: +421 2 3333 9111
Fax: +421 2 3333 9222
ey.com

Správa nezávislého audítora

Bankovej rade Národnej banky Slovenska:

Uskutočnili sme audit priloženej účtovnej závierky Národnej banky Slovenska („banka“), ktorá obsahuje súvahu k 31. decembru 2015, výkaz ziskov a strát za rok končiaci k uvedenému dátumu a poznámky, ktoré obsahujú prehľad významných účtovných zásad a účtovných metód a ďalšie vysvetľujúce informácie.

Zodpovednosť Bankovej rady Národnej banky Slovenska za účtovnú závierku

Banková rada Národnej banky Slovenska je zodpovedná za zostavenie a prezentáciu tejto účtovnej závierky, ktorá poskytuje pravdivý a verný obraz v súlade s usmernením Európskej centrálnej banky z 11. novembra 2010 o právnom rámci pre účtovníctvo a výkazníctvo v Európskom systéme centrálnych bánk č. ECB/2010/20 v znení neskorších predpisov (ďalej len „usmernenie ECB“) a so zákonom o účtovníctve č. 431/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) a za interné kontroly, ktoré Banková rada Národnej banky Slovenska považuje za potrebné na zostavenie účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti z dôvodu podvodu alebo chyby.

Zodpovednosť audítora

Našou zodpovednosťou je vyjadriť názor na túto účtovnú závierku na základe nášho auditu. Audit sme uskutočnili v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardmi. Podľa týchto štandardov máme dodržiavať etické požiadavky, naplánovať a vykonať audit tak, aby sme získali primerané uistenie, že účtovná závierka neobsahuje významné nesprávnosti.

Súčasťou auditu je uskutočnenie postupov na získanie audítorských dôkazov o sumách a údajoch vykázaných v účtovnej závierke. Zvolené postupy závisia od úsudku audítora, vrátane posúdenia rizík významnej nesprávnosti v účtovnej závierke, či už v dôsledku podvodu alebo chyby. Pri posudzovaní tohto rizika audítor berie do úvahy interné kontroly relevantné pre zostavenie účtovnej závierky banky, ktorá poskytuje pravdivý a verný obraz, aby mohol navrhnúť audítorské postupy vhodné za daných okolností, nie však za účelom vyjadrenia názoru k účinnosti interných kontrol banky. Audit ďalej zahŕňa vyhodnotenie vhodnosti použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosti účtovných odhadov, ktoré urobila Banková rada Národnej banky Slovenska, ako aj vyhodnotenie celkovej prezentácie účtovnej závierky.

Sme presvedčení, že audítorské dôkazy, ktoré sme získali, poskytujú dostatočný a primeraný základ pre náš názor.

Názor

Podľa nášho názoru, účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie banky k 31. decembru 2015 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci k uvedenému dátumu v súlade s usmernením ECB a zákonom o účtovníctve.

8. marca 2016
Bratislava, Slovenská republika

Ernst & Young Slovakia, spol. s r.o.
Licencia SKAU č. 257

Ing. Tomáš Přeček
Licencia UDVA č. 1067

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2015 – Súvaha
(v tis. EUR)

S Ú V A H A

Národnej banky Slovenska

AKTÍVA	Pozn.	k 31.12.2015	k 31.12.2014
		v tis. EUR	v tis. EUR
A1 Zlato a pohľadávky v zlate	1	991 581	1 006 401
A2 Pohľadávky voči nerezidentom eurozóny v cudzej mene	2	1 652 655	1 819 180
A3 Pohľadávky voči rezidentom eurozóny v cudzej mene	3	186 375	103 367
A4 Pohľadávky voči nerezidentom eurozóny v eurách	4	3 323 804	3 904 956
A5 Úvery v eurách poskytnuté úverovým inštitúciám eurozóny v súvislosti s operáciami menovej politiky	5	661 380	570 326
A6 Ostatné pohľadávky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách	6	27 846	55 977
A7 Cenné papiere rezidentov eurozóny v eurách	7	8 816 273	6 160 578
A8 Dlh verejnej správy v eurách			
A9 Pohľadávky v rámci Eurosystemu	8	2 110 644	3 973 029
A10 Položky v priebehu vysporiadania			
A11 Ostatné aktíva	9	5 330 188	5 480 476
A12 Strata			
AKTÍVA SPOLU		23 100 746	23 074 290
PASÍVA			
L1 Bankovky v obeh	10	10 937 216	10 322 943
L2 Záväzky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách z operácií menovej politiky	11	1 495 594	751 999
L3 Ostatné záväzky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách	12	4 767 615	4 601 404
L4 Emitované dlhové certifikáty			
L5 Záväzky voči ostatným rezidentom eurozóny v eurách	13	271 270	1 228 097
L6 Záväzky voči nerezidentom eurozóny v eurách	14	1 838 163	2 942 803
L7 Záväzky voči rezidentom eurozóny v cudzej mene	15	1 011 276	397 075
L8 Záväzky voči nerezidentom eurozóny v cudzej mene	16	468 225	260 600
L9 Protipoložky k zvláštnym právam čerpania prideleným zo strany MMF	17	433 359	405 987
L10 Záväzky v rámci Eurosystemu			
L11 Položky v priebehu vysporiadania			
L12 Ostatné záväzky	18	416 882	659 166
L13 Rezervy	19	665 100	524 830
L14 Účty precenenia	20	433 645	519 396
L15 Základné imanie a rezervné fondy	21	357 797	357 797
L16 Zisk	34	4 604	102 193
PASÍVA SPOLU		23 100 746	23 074 290

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2015 – Výkaz ziskov a strát
(v tis. EUR)

VÝKAZ ZISKOV A STRÁT Národnej banky Slovenska

	Pozn.	k 31.12.2015 v tis. EUR	k 31.12.2014 v tis. EUR
1.1 Úrokové výnosy		191 095	430 250
1.2 Úrokové náklady		(94 465)	(216 188)
1 Čistý výsledok z úrokov	23	96 630	214 062
2.1 Realizované zisky/(straty) z finančných operácií		77 797	147 055
2.2 Zníženie hodnoty finančných aktív a pozícií		(28 849)	(53 677)
2.3 Tvorba a použitie rezerv na kurzové, úrokové a úverové riziká a riziká vyplývajúce z ceny zlata		(140 000)	(220 000)
2 Čistý výsledok z finančných operácií, zníženia hodnoty a rezerv na krytie rizík	24	(91 052)	(126 622)
3.1 Výnosy z poplatkov a provízií		795	734
3.2 Náklady na poplatky a provízie		(1 058)	(999)
3 Čistý výsledok z poplatkov a provízií	25	(263)	(265)
4 Výnos z akcií a podielových účastí	26	11 356	10 575
5 Čistý výsledok zo systému združovania menového príjmu	27	51 463	47 072
6 Ostatné výnosy	28	9 530	32 416
Celkový čistý výsledok		77 664	177 238
7 Personálne náklady	29	(38 031)	(35 096)
8 Administratívne náklady	30	(17 904)	(22 463)
9 Odpisy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku	31	(7 350)	(7 714)
10 Služby súvisiace s výrobou bankoviek	32	(2 254)	(6 255)
11 Ostatné náklady	28	(5 319)	(3 361)
12 Daň z príjmu a ostatné položky znižujúce príjem	33	(2 202)	(156)
Zisk	34	4 604	102 193

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2015 – Poznámky
(v tis. EUR)

POZNÁMKY
k účtovnej závierke k 31. decembru 2015

Bratislava, 8. marec 2016

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2015 – Poznámky
(v tis. EUR)

A. VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE O NÁRODNEJ BANKE SLOVENSKA

Národná banka Slovenska (ďalej len „NBS“ alebo „banka“) bola zriadená na základe zákona č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o NBS“). Svoju činnosť zahájila 1. januára 1993.

Zavedením eura na Slovensku k 1. januáru 2009 sa NBS stala riadnym členom Eurosystemu a riadi sa Protokolom o štatúte Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky (ďalej len „Štatút“).

V zmysle § 39, ods. 5 zákona o NBS banka predkladá ročnú správu o výsledku hospodárenia na prerokovanie Národnej rade Slovenskej republiky do troch mesiacov po skončení kalendárneho roka. Popri údajoch o účtovnej závierke NBS a o výroku audítora o jej overení sa v tejto správe osobitne uvádzajú údaje o nákladoch na činnosť NBS. Ak o to Národná rada Slovenskej republiky požiada, NBS je povinná do šiestich týždňov doplniť správu podľa jej požiadavky, prípadne podať vysvetlenie k predloženej správe.

Najvyšším riadiacim orgánom NBS je Banková rada NBS (ďalej len „banková rada“). Zloženie bankovej rady k 31. decembru 2015 bolo nasledovné:

Meno	Funkčné obdobie v bankovej rade		Funkcia v súčasnosti	Dátum menovania do funkcie
	od	do		
doc. Ing. Jozef Makúch, PhD.	1.1.2006	12.1.2021	guvernér	12.1.2015
Mgr. Ján Tóth, M.A.	5.11.2012	5.11.2017	víceguvernér	5.11.2012
RNDr. Karol Mrva	1.6.2012	1.6.2017	člen	1.6.2012
Ing. Vladimír Dvořáček	2.4.2014	2.4.2019	člen	2.4.2014
prof. Mgr. Ľuboš Pástor, M.A. PhD.	15.3.2015	15.3.2021	člen	15.3.2015

B. ÚČTOVNÉ ZÁSADY A POSTUPY

(a) Právny rámec a účtovné zásady

Banka uplatňuje princípy účtovania podľa Usmernenia Európskej centrálnej banky z 11. novembra 2010 o právnom rámci pre účtovníctvo a finančné výkazníctvo v Európskom systéme centrálnych bánk č. ECB/2010/20 v znení neskorších predpisov (ďalej len „Usmernenie ECB“). Pri účtovaní o transakciách, ktoré Usmernenie ECB nereguluje, banka postupuje podľa Medzinárodných štandardov pre finančné vykazovanie (ďalej len „IFRS“). V ostatných prípadoch banka postupuje podľa zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“). V súlade s týmto právnym rámcom banka aplikuje nasledovné základné účtovné princípy:

- princíp ekonomickej reality a transparentnosti,
- princíp obozretnosti,
- zohľadnenie posúvahových udalostí,
- princíp významnosti,
- aktuálny princíp,
- princíp kontinuity,
- princíp konzistentnosti a porovnateľnosti.

Aktíva a pasíva sa v súvahe vykazujú len vtedy, ak je pravdepodobné, že akékoľvek budúce ekonomické úžitky s nimi súvisiace budú plynúť v prospech alebo na ťarchu banky, všetky riziká a úžitky boli prevedené na banku a možno spoľahlivo určiť cenu alebo hodnotu aktíva, resp. záväzku.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2015 – Poznámky
(v tis. EUR)

Pre devízové transakcie, finančné nástroje, s výnimkou cenných papierov, a prislúchajúce časové rozlíšenie sa uplatňuje ekonomický princíp. V deň uzatvorenia obchodu sú transakcie zachytené na podsúvahových účtoch. Ku dňu vysporiadania obchodu sa podsúvahové záznamy stornujú a obchod sa zaúčtuje v súvahe. O ostatných hospodárskych operáciách a obchodoch s cennými papiermi sa účtuje podľa princípu vyrovnania hotovosti, tzn. v deň uzatvorenia obchodu sa nevykonajú žiadne účtovné zápisy a účtuje sa až v deň vysporiadania transakcie v súvahe.

Časové rozlíšenie úrokov súvisiacich s finančnými nástrojmi sa počíta a účtuje denne. Pre časové rozlíšenie prémie a diskontu sa používa IRR metóda (internal rate of return), v ostatných prípadoch sa uplatňuje lineárna metóda.

Pri účtovnej závierke postupuje banka v zmysle odporúčaných harmonizovaných postupov pre zostavenie poznámok k účtovným výkazom národnej centrálnej banky v Eurosystéme.

(b) Oceňovanie majetku a záväzkov

Finančné aktíva a záväzky, okrem cenných papierov držaných do splatnosti, cenných papierov držaných na účely menovej politiky a neobchodovateľných majetkových účastí, sa oceňujú na mesačnej báze strednými trhovými kurzami a cenami. Pre cudzie meny vrátane súvahových a podsúvahových transakcií je oceňovanie realizované pre každú menu osobitne, cenné papiere sú oceňované osobitne pre každý ISIN kód, pri úrokových swapoch a futures je oceňovaný každý obchod individuálne. V prípade zlata sa nerozlišuje medzi cenovými a kurzovými oceňovacími rozdielmi.

Cenné papiere držané na účely menovej politiky sú oceňované v amortizovaných cenách a podliehajú testu na znehodnotenie. V prípade znehodnotenia je k poslednému kalendárnemu dňu roka vytvorená rezerva, ktorá sa následne každoročne prehodnocuje. Tvorba rezervy na zníženie hodnoty vybraných cenných papierov držaných pre účely menovej politiky sa zdieľa v Eurosystéme podľa podielov na splatenom kapitáli ECB platných v čase, kedy došlo k prvotnému znehodnoteniu.

Majetkové účasti, okrem podielového fondu BIS Investment Pool Sovereign China v mene CNY (Chinese Yuan Renminbi) (ďalej len „BISIP CNY“), sú ocenené v obstarávacích cenách a podliehajú testu na znehodnotenie. Na zníženie hodnoty majetkových účastí sa tvorí opravná položka účtovaná do hospodárskeho výsledku. Podielový fond BISIP CNY sa oceňuje na mesačnej báze trhovou cenou na základe podkladov od Banky pre medzinárodné zúčtovanie v Bazileji vo Švajčiarsku (ďalej len „BIS“).

Kurzy hlavných cudzích mien, prepočítané k jednému euru, použité na ocenenie majetku a záväzkov k 31. decembru 2015 boli:

Mena	31.12.2015	31.12.2014	Zmena
GBP	0,73395	0,77890	(0,04495)
USD	1,08870	1,21410	(0,12540)
JPY	131,07000	145,23000	(14,16000)
XDR	0,78567	0,83864	(0,05297)
EUR/ozs*	973,225	987,769	(14,54400)

* 1 ozs (trójska unca) = 31,1034807 g

(c) Účtovanie a vykazovanie výnosov

Realizované zisky a straty vznikajú z denného ocenenia zmeny stavu majetku a záväzkov a predstavujú rozdiel medzi transakčnou a priemernou cenou príslušného finančného nástroja alebo meny. Účtujú sa priamo do výkazu ziskov a strát.

Nerealizované zisky a straty sú výsledkom mesačného ocenenia majetku a záväzkov a predstavujú rozdiel medzi priemernou cenou a trhovou cenou k ultimu mesiaca príslušného finančného nástroja alebo meny. Nerealizované zisky sú vykázané vo vlastnom imaní na účtoch rozdielov z ocenenia (pozri pozn. 21). Nerealizované straty, ktoré prevyšujú nerealizované zisky z ocenenia daného finančného nástroja alebo meny, sú vykázané vo výkaze ziskov a strát. Nerealizované straty z jedného finančného nástroja alebo meny sa nekompenzujú s nerealizovanými ziskami z iného finančného nástroja alebo meny. V prípade nerealizovanej straty na konci roka je priemerná obstarávacia cena upravená na výšku koncoročného výmenného kurzu alebo trhovej ceny oceňovanej položky. Nerealizované straty z ocenenia úrokových swapov a obchodovateľných cenných papierov sa v nasledujúcich rokoch amortizujú do výnosov.

Prémie a diskonty nakúpených cenných papierov sa vykazujú vo výkaze ziskov a strát kompenzovane ako úrokový výnos.

Pri vykazovaní úrokových nákladov alebo výnosov plynúcich zo záporných úrokových sadzieb sa postupuje podľa harmonizovaných odporúčaní, v zmysle ktorých sa tieto kompenzujú s ostatnými úrokovými nákladmi alebo výnosmi k príslušným transakciám. Čistý úrokový výnos je vykázaný v úrokových výnosoch, čistý úrokový náklad je súčasťou úrokových nákladov.

(d) Zlato a pohľadávky v zlate

Swapové operácie so zlatom sú vykázané ako repo obchody so zlatom (pozri pozn. 12, 14, 15 a 16). Zlato použité v týchto transakciách zostáva súčasťou bilančnej sumy banky v položke „Zlato a pohľadávky v zlate“.

(e) Dlhové cenné papiere

Cenné papiere sú vykázané spolu s časovým rozlíšením prémie a diskontu. Kupóny sú vykázané v položke „Ostatné aktíva“.

Test na zníženie hodnoty dlhopisov držaných pre účely menovej politiky a nadobudnutých v rámci programu pre trhy s cennými papiermi (ďalej len „SMP“) a v rámci programu nákupu aktív verejného sektora na sekundárnom trhu (ďalej len „PSPP“) vykonáva ECB centralizovane. Výsledky testu pre cenné papiere, z ktorých zisky a straty sú predmetom zdieľania v Eurosystéme schvaľuje Rada guvernérov ECB.

Test na zníženie hodnoty dlhopisov nadobudnutých v rámci programu nákupu krytých dlhopisov (ďalej len „CBPP1“) a v rámci tretieho programu nákupu krytých dlhopisov (ďalej len „CBPP3“) koordinuje ECB. Na základe rozhodnutia bankovej rady akceptuje NBS výsledky koordinovaného testu ECB pre CBPP1. Výsledky koordinovaného testu na zníženie hodnoty pre CBPP3 schvaľuje Rada guvernérov ECB.

(f) Deriváty

Spotové, forwardové a swapové obchody sa na účely výpočtu priemernej obstarávacej ceny meny a kurzových ziskov a strát zahŕňajú do čistých pozícií mien. Účtujú sa na podsúvahové účty v deň uzatvorenia obchodu v spotovom kurze transakcií.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2015 – Poznámky
(v tis. EUR)

Rozdiel medzi spotovou a forwardovou hodnotou transakcie je považovaný za úrokový náklad alebo výnos.

Forwardová pozícia pri menových swapoch sa oceňuje spolu so súvisiacou spotovou pozíciou, preto na menovú pozíciu má vplyv iba časové rozlíšenie úrokov v cudzej mene.

Úrokové swapy sa účtujú na podsúvahových účtoch odo dňa uzatvorenia do dňa vyrovnania obchodu. Oceňujú sa na základe všeobecne akceptovaných modelov oceňovania s použitím príslušných výnosových kriviek odvodených od kótovaných úrokových sadzieb.

Pri náraste, resp. poklese čistej hodnoty úrokového alebo menového swapu je s vybranými protistranami zmluvne dohodnuté dorovnávanie kolaterálmi vo forme vkladov s dennou prolongáciou. Úhrada úrokov sa vykonáva na mesačnej báze (pozri pozn. 9 a 18).

Kontrakty futures banka vykazuje na podsúvahových účtoch od uzatvorenia obchodu až do doby vysporiadania v menovitej hodnote podkladového nástroja. Počiatočné marže môžu byť poskytnuté vo forme hotovosti alebo vo forme cenných papierov. O počiatočnom depozite vloženom vo forme cenných papierov sa neúčtuje. Denné vyrovnanie preceňovacích rozdielov na účte marží sa účtuje do výkazu ziskov a strát.

(g) Reverzné obchody

Reverzné obchody sú operácie, pri ktorých banka uskutočňuje dohody o spätnom odkúpení alebo úverové operácie zabezpečené kolaterálom.

Dohody o spätnom odkúpení (repo obchod) sa v súvahe účtujú na strane pasív ako kolaterizovaný prijatý úver, zatiaľ čo položka poskytnutá ako zábezpeka zostáva v súvahe na strane aktív. Poskytnuté cenné papiere v rámci repo obchodu zostávajú stále súčasťou portfólia banky.

Reverzné dohody o spätnom odkúpení (obrátený repo obchod) sa v súvahe účtujú na strane aktív ako kolaterizovaný poskytnutý úver. O prijatých cenných papieroch sa v rámci reverzného repo obchodu neúčtuje.

V prípade odchýlky hodnoty kolaterálu od príslušnej hodnoty úveru, ktorá predstavuje zvýšené kreditné riziko pre protistranu, je požadovaný kolaterál vo forme vkladu. Uvedené vklady sú úročené a denne sa prolongujú (pozri pozn. 12 a 14).

O pôžičkách cenných papieroch, ktoré boli uzavreté v rámci automatického programu požičkovania cenných papierov (security lending), banka neúčtuje. Výnosy z týchto transakcií sa účtujú do výkazu ziskov a strát.

(h) Bankovky v obehu

V zmysle Rozhodnutia ECB/2010/29 v znení neskorších predpisov emitujú eurobankovky spoločne národné centrálné banky Eurosystemu a ECB. Celková hodnota bankoviek v obehu je alokovaná jednotlivým centrálnym bankám Eurosystemu v posledný pracovný deň každého mesiaca podľa kľúča na pridelovanie bankoviek. Podiel ECB na celkovej hodnote bankoviek v obehu je vo výške 8%. NBS sa v zmysle uvedeného rozhodnutia podieľa 1,0095% na celkovej emisii eurobankoviek Eurosystemu. Podiel na bankovkách v obehu je vykázaný v položke na strane pasív „Bankovky v obehu“ (pozri pozn. 10).

Rozdiel medzi hodnotou alokovaných bankoviek podľa kľúča na pridelovanie bankoviek a hodnotou bankoviek, ktoré sú v skutočnosti v obehu, predstavuje úročenú pohľadávku alebo

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2015 – Poznámky
(v tis. EUR)

záväzkov v rámci Eurosystému. Tieto sa vykazujú v položke „Čisté pohľadávky resp. záväzky súvisiace s pridelovaním eurobankoviek v rámci Eurosystému“.

Úrokový výnos alebo náklad súvisiaci s hore uvedenými pohľadávkami resp. záväzkami je vykázaný kompenzovane v položke „Čistý výsledok z úrokov“ vo výkaze ziskov a strát (pozri pozn. 23).

(i) Prerozdelenie zisku ECB

V súlade s Rozhodnutím ECB/2014/57 v znení neskorších predpisov sa výnos ECB, ktorý pozostáva z remunerácie 8% podielu ECB na emisii eurobankoviek a z čistého výnosu z cenných papierov nakúpených ECB v rámci SMP, CBPP3, programu nákupu cenných papierov krytých aktívami (ďalej len „ABSPP“) a PSPP prerozdeľuje medzi jednotlivé centrálné banky Eurosystému vo forme predbežného prerozdelenia zisku ECB a účtuje sa do roku, v ktorom vznikol (pozri pozn. 26).

V zmysle čl. 33 Štatútu sa zostávajúci čistý zisk ECB prerozdeľuje medzi centrálné banky Eurosystému po schválení účtovnej závierky ECB, a to v nasledujúcom kalendárnom roku.

(j) Dlhodobý majetok

Dňom 1. januára 2010 dlhodobý majetok NBS v zmysle Usmernenia ECB zahŕňa dlhodobý hmotný majetok a dlhodobý nehmotný majetok, ktorého vstupná cena je vyššia ako 10 000 EUR a prevádzkovo-technické funkcie sú dlhšie ako jeden rok. Nehnuteľnosti, umelecké diela, nehnuteľné kultúrne pamiatky a zbierky s výnimkou tých, ktoré sú vedené podľa osobitného predpisu (zákon č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty v znení neskorších predpisov), sa evidujú v súvahe bez ohľadu na ich vstupnú cenu. Majetok vedený podľa osobitného predpisu sa eviduje v podsúvahe a v odbornej evidencii zbierkových predmetov v obstarávacej cene. Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok do 10 000 EUR, ktorý bol obstaraný a uvedený do používania pred 1. januárom 2010, sa naďalej odpisuje tak, ako bol zaradený, až do jeho úplného odpísania.

Majetok klasifikovaný ako dlhodobý majetok na predaj je vykazovaný buď v obstarávacej cene zníženej o oprávky a opravné položky, alebo v reálnej hodnote zníženej o náklady spojené s predajom, v závislosti od toho, ktorá z týchto hodnôt je nižšia.

Odpisová skupina	Doba odpisovania v rokoch
1. Budovy, dlhodobé investície, technické zhodnotenie nehnuteľných kultúrnych pamiatok	30
2. Jednotlivé oddeliteľné súčasti zabudované v stavbách určené na samostatné odpisovanie	4 - 20
3. Inžinierske stavby	20
4. Stroje a zariadenia	2 - 12
5. Dopravné prostriedky	4 - 6
6. Inventár	4 - 12
7. Dlhodobý nehmotný majetok - nakupovaný softvér	2 - 10
8. Ostatný dlhodobý nehmotný majetok	4 resp. podľa zmluvy

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2015 – Poznámky
(v tis. EUR)

(k) Dane

NBS v zmysle § 12 zákona č. 595/2003 Z. z. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov nie je platcom dane z príjmu. Predmetom zdanenia sú iba príjmy, z ktorých sa daň vyberá záťažkou (pozri pozn. 33).

Od 1. júla 2004 je NBS platiteľom dane z pridanej hodnoty podľa zákona č. 222/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

(l) Rezervy

Banka tvorí všeobecnú rezervu na finančné riziká voči kurzovým, úrokovým, úverovým rizikám a rizikám vyplývajúcich z pohybu cien zlata (pozri pozn. 19 a 24), ktorá je vykazovaná vo vlastnom imaní banky. Výška a opodstatnenosť tejto rezervy sa každoročne prehodnocuje s dopadom na výkaz ziskov a strát. Rezerva podlieha schváleniu bankovou radou.

Banka tvorí rezervu aj v prípade znehodnotenia cenných papierov nadobudnutých ako súčasť jednotnej menovej politiky Eurosystemu (pozri časť B, písm. e).

Ďalej banka tvorí rezervy podľa zákona o účtovníctve (pozri pozn. 19).

(m) Prerozdelenie zisku NBS

V súlade s § 39 ods. 4 zákona o NBS použije banka vytvorený zisk na prídely do rezervného fondu a ďalších fondov vytváraných zo zisku, prípadne na úhradu straty z minulých rokov. Stratu vytvorenú v účtovnom období môže NBS uhradiť z rezervného fondu alebo z iných fondov, alebo banková rada môže rozhodnúť, že sa neuhradená strata prevedie do nasledujúceho účtovného obdobia.

C. POZNÁMKY K POLOŽKÁM SÚVAHY A VÝKAZU ZISKOV A STRÁT

1. Zlato a pohľadávky v zlate

	31.12.2015	31.12.2014	Zmena
Zlato v repo obchode	987 223	952 959	34 264
Zlato uložené v bankách	2 827	51 888	(49 061)
Zlato v zásobe	1 531	1 554	(23)
	<u>991 581</u>	<u>1 006 401</u>	<u>(14 820)</u>

Hodnota zlata vykázaná k 31. decembru 2015 predstavuje 1 019 tisíc ozs zlata (1 019 tisíc ozs zlata k 31. decembru 2014), z toho 1 014 tisíc ozs je použitých pri repo obchodoch, 3 tisíc ozs je uložených ako depozitum v korešpondenčných bankách a 2 tisíc ozs je uložených v banke.

Trhová cena zlata k 31. decembru 2015 bola 973,225 EUR/ozs (987,769 EUR/ozs k 31. decembru 2014). Najväčší vplyv na zmenu zostatku účtu zlata mali oceňovacie rozdiely (pozri pozn. 20).

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2015 – Poznámky
(v tis. EUR)

2. Pohľadávky voči nerezidentom eurozóny v cudzej mene

	31.12.2015	31.12.2014	Zmena
Pohľadávky a záväzky voči MMF	569 755	608 831	(39 076)
Zostatky v bankách, investície do cenných papierov, zahraničné úvery a ostatné zahraničné aktíva	1 082 900	1 210 349	(127 449)
	<u>1 652 655</u>	<u>1 819 180</u>	<u>(166 525)</u>

Pohľadávky a záväzky voči MMF

	31.12.2015		31.12.2014		Zmena
	Ekvivalent v mil. XDR	v tis. EUR	Ekvivalent v mil. XDR	v tis. EUR	v tis. EUR
Pohľadávky voči MMF:	755	961 132	779	928 396	32 736
1) Členská kvóta:	428	544 137	428	510 003	34 134
a) členský vklad	308	391 377	268	319 565	71 812
b) rezervná pozícia	120	152 760	160	190 438	(37 678)
- devízová časť členskej kvóty	18	22 274	18	20 867	1 407
- rezervná pozícia FTP	102	130 486	142	169 571	(39 085)
2) Nostro účet v MMF	322	410 758	323	385 208	25 550
3) Bilaterálne pôžičky	5	6 237	28	33 185	(26 948)
Záväzky voči MMF:	308	391 377	268	319 565	71 812
1) Loro účty MMF	303	385 640	251	299 639	86 001
2) Účet valorizácie	5	5 737	17	19 926	(14 189)
Celková vykazovaná čiastka (netto)		<u>569 755</u>		<u>608 831</u>	<u>(39 076)</u>

Rezervná pozícia FTP predstavuje pohľadávku NBS z poskytnutých úverov v rámci Plánu finančných transakcií MMF.

Hodnota záväzku v domácej mene sa mení v závislosti od reprezentatívneho kurzu MMF, tzv. valorizácie meny, ktorá sa eviduje na účte valorizácie. Podstatnú časť záväzku na loro účtoch MMF tvorí hodnota zmenky vo výške 328 505 tis. EUR (297 682 tis. EUR k 31. decembru 2014).

Banka vedie voči MMF záväzok z alokácie, ktorý je vykázaný v položke L9 „Protipoložky k zvláštnym právam čerpania prideleným zo strany MMF“ (pozri pozn. 17).

Zostatky v bankách, investície do cenných papierov, zahraničné úvery a ostatné zahraničné aktíva

	31.12.2015	31.12.2014	Zmena
Dlhové cenné papiere	1 023 896	484 686	539 210
Ostatné	59 004	725 663	(666 659)
	<u>1 082 900</u>	<u>1 210 349</u>	<u>(127 449)</u>

V položke „Dlhové cenné papiere“ banka vykazuje najmä cenné papiere peňažných finančných inštitúcií v USD. Nárast objemu dlhových cenných papierov oproti predošlému obdobiu súvisí najmä s nákupom cenných papierov v USD.

Položka „Ostatné“ obsahuje najmä peňažné prostriedky na nostro účtoch v cudzej mene a poskytnuté jednodňové investičné vklady v USD.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2015 – Poznámky
(v tis. EUR)

3. Pohľadávky voči rezidentom eurozóny v cudzej mene

	31.12.2015	31.12.2014	Zmena
Dlhové cenné papiere	185 812	103 270	82 542
Bežné účty	563	97	466
	<u>186 375</u>	<u>103 367</u>	<u>83 008</u>

Dlhové cenné papiere vykázané v tejto položke sú v mene USD. Podľa emitenta cenných papierov banka eviduje k 31. decembru 2015 cenné papiere najmä peňažných finančných inštitúcií.

Nárast objemu dlhových cenných papierov oproti predošlému obdobiu súvisí najmä s nákupom cenných papierov v USD.

4. Pohľadávky voči nerezidentom eurozóny v eurách

K 31. decembru 2015 banka vykazuje v tejto položke dlhové cenné papiere nerezidentov v hodnote 3 323 804 tis. EUR (3 904 556 tis. EUR k 31. decembru 2014). Podľa emitenta cenných papierov ide najmä o cenné papiere peňažných finančných inštitúcií. Pokles oproti predošlému obdobiu bol najmä z dôvodu maturity cenných papierov.

5. Úvery v eurách poskytnuté úverovým inštitúciám eurozóny v súvislosti s operáciami menovej politiky

Podľa pravidiel vykonávania menovopolitických operácií v Eurosystéme NBS eviduje k 31. decembru 2015 dlhodobejšie refinančné operácie v celkovom objeme 641 380 tis. EUR (385 320 tis. EUR k 31. decembru 2014).

Dlhodobejšie refinančné operácie sú pravidelné reverzné transakcie poskytujúce likviditu na dlhšie obdobie, ktoré sú uskutočňované prostredníctvom štandardných tendrov. V rámci týchto operácií banka eviduje cielené dlhodobejšie refinančné operácie so splatnosťou 3 a 4 roky, ktoré sú úročené hlavnou refinančnou sadzbou, resp. sadzbou zvýšenou o 10 bazických bodov. Cielené dlhodobejšie refinančné operácie sú zamerané na podporu poskytovania úverov bankami nefinančnému súkromnému sektoru (s výnimkou úverov domácnostiam na kúpu nehnuteľností na bývanie) a k 31. decembru 2015 boli vo výške 641 380 tis. EUR (215 320 tis. EUR k 31. decembru 2014).

K 31. decembru 2015 banka evidovala hlavné refinančné obchody vo výške 20 000 tis. EUR (185 000 tis. EUR k 31. decembru 2014) s úrokovou sadzbou 0,05% p.a. Hlavné refinančné obchody sú pravidelné reverzné transakcie poskytujúce likviditu s týždennou frekvenciou a bežnou splatnosťou jeden týždeň.

Riziká vyplývajúce z menovopolitických operácií sú predmetom zdieľania zúčastnenými centrálnymi bankami v pomere k ich kapitálovým kľúčom v zmysle čl. 32.4 Štatútu.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2015 – Poznámky
(v tis. EUR)

6. Ostatné pohľadávky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách

	31.12.2015	31.12.2014	Zmena
Redistribučný úver	24 904	28 533	(3 629)
Vklady poskytnuté k repo obchodom	2 260	220	2 040
Bežné účty	682	27 224	(26 542)
	<u>27 846</u>	<u>55 977</u>	<u>(28 131)</u>

Redistribučný úver poskytnutý na financovanie komplexnej bytovej výstavby bol zdelimitovaný z rozdelenia bilancie Štátnej banky Československa. Úroková sadzba na redistribučný úver počas celého roka 2015 zostala na úrovni 0,50% p. a. (0,50% p. a. k 31. decembru 2014).

K 31. decembru 2015 NBS evidovala v podsúvahe prijatú štátnu záruku za poskytnutý redistribučný úver vo výške 25 891 tis. EUR (29 722 tis. EUR k 31. decembru 2014). Čiastka štátnej záruky je tvorená istinou a úrokmi do doby splatnosti úveru.

7. Cenné papiere rezidentov eurozóny v eurách

	31.12.2015	31.12.2014	Zmena
Cenné papiere držané na účely menovej politiky	6 383 101	1 358 176	5 024 925
Ostatné cenné papiere	2 433 172	4 802 402	(2 369 230)
	<u>8 816 273</u>	<u>6 160 578</u>	<u>2 655 695</u>

Cenné papiere držané na účely menovej politiky

V položke „Cenné papiere držané na účely menovej politiky“ banka vykazuje k 31. decembru 2015 cenné papiere nakúpené v rámci programu CBPP1, CBPP3, SMP a PSPP. Emitované sú najmä verejnou správou a peňažnými finančnými inštitúciami eurozóny. Nárast oproti predošlému obdobiu vo výške 5 024 925 tis. EUR bol najmä z dôvodu nákupu cenných papierov v rámci nového vyhláseného programu PSPP v marci 2015.

CBPP1

ECB a národné centrálné banky v rámci programu CBPP1 nakúpili kryté dlhopisy denominované v eurách, ktoré boli emitované inštitúciami eurozóny. Nákup cenných papierov v rámci programu bol ukončený v júni 2010.

CBPP3

V októbri 2014 Rada guvernérov ECB oznámila technické charakteristiky programu CBPP3. V rámci tohto programu ECB a národné centrálné banky začali nakupovať na primárnom a sekundárnom trhu kryté dlhopisy denominované v eurách, ktoré boli emitované inštitúciami eurozóny. Cieľom programu je podpora poskytovania úverov ekonomike eurozóny, čo má pozitívny vplyv na ďalšie trhy s výsledkom uvoľnenia menovej politiky ECB.

SMP

V rámci programu SMP vyhláseného v máji 2010, ECB a národné centrálné banky nakúpili verejné a súkromné dlhové cenné papiere denominované v eurách za účelom zlepšiť funkčnosť určitých segmentov trhu s dlhovými cennými papiermi eurozóny a obnoviť správne fungovanie transmisného mechanizmu menovej politiky. V septembri 2012 Rada guvernérov ECB rozhodla o ukončení programu.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2015 – Poznámky
(v tis. EUR)

PSPP

Dňa 22. januára 2015 Rada guvernérov ECB rozhodla o rozšírení nákupov aktív o program PSPP. Cieľom programu je uvoľnenie menových a finančných podmienok vrátane podmienok pre poskytovanie úverov nefinančným korporáciám a domácnostiam v eurozóne, a tým dosiahnuť zvýšenie celkovej spotreby a investičných výdavkov, čo v konečnom dôsledku podporí návrat miery inflácie na úroveň tesne pod 2% v strednodobom horizonte. V rámci programu môžu národné centrálné banky a ECB nakupovať na sekundárnom trhu dlhové cenné papiere v eurách, ktoré sú vydané vládami členských štátov, ktorých menou je euro, uznanými agentúrami a európskymi inštitúciami. Zámer je dosiahnuť celkový mesačný objem nákupov v rámci CBPP3, ABSPP a PSPP vo výške 60 mld. EUR s predpokladaným ukončením nákupov v marci 2017 alebo v prípade potreby s predĺžením programu na dlhší čas na základe rozhodnutia Rady guvernérov ECB.

Cenné papiere nadobudnuté v rámci všetkých menovo-politických programov sú vykazované v amortizovaných cenách a podliehajú testu na zníženie hodnoty. Ročné testy na zníženie hodnoty sú vykonávané na základe odhadu spätne získateľných hodnôt stanovených ku koncu roka.

Amortizované a trhové hodnoty cenných papierov držaných na účely menovej politiky sú uvedené v nasledujúcej tabuľke (trhové ocenenie sa nevykazuje v súvahe ani vo výkaze ziskov a strát, je uvedené len pre účely porovnania).

	31.12.2015		31.12.2014		Zmena	
	Amortizovaná hodnota	Trhová hodnota	Amortizovaná hodnota	Trhová hodnota	Amortizovaná hodnota	Trhová hodnota
CBPP1	152 555	160 294	246 682	260 167	(94 127)	(99 873)
CBPP3	1 454 929	1 448 812	291 407	292 449	1 163 522	1 156 363
SMP	635 000	703 337	820 087	912 425	(185 087)	(209 088)
PSPP	4 140 617	4 134 294			4 140 617	4 134 294
	6 383 101	6 446 737	1 358 176	1 465 041	5 024 925	4 981 696

Rada guvernérov ECB pravidelne hodnotí finančné riziká súvisiace s cennými papiermi nadobudnutými v rámci menovo-politických programov. Celková hodnota týchto cenných papierov v držbe eurosystémových národných centrálnych bánk je k 31. decembru 2015 vo výške 637 980 474 tis. EUR, z toho NBS vykazuje držbu v hodnote 6 383 101 tis. EUR. V zmysle čl. 32.4 Štatútu sú všetky riziká, ak sú materiálne, zdieľané národnými centrálnymi bankami Eurosystemu proporcionálne podľa kapitálového kľúča.

Na základe výsledkov testu na znehodnotenie cenných papierov nadobudnutých v rámci menovej politiky vykonaného k 31. decembru 2015 a v zmysle rozhodnutia Rady guvernérov ECB sa očakáva, že všetky budúce peňažné toky súvisiace s týmito cennými papiermi budú vyplatené. Vzhľadom na uvedené NBS netvorila rezervu na straty zo znehodnotenia (pozri časť B, písm. e).

Ostatné cenné papiere

K 31. decembru 2015 banka vykazuje v tejto položke cenné papiere na obchodovanie emitované najmä peňažnými finančnými inštitúciami a verejnou správou eurozóny. Pokles oproti predošlému obdobiu vo výške 2 369 230 tis. EUR bol najmä z dôvodu maturity cenných papierov.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2015 – Poznámky
(v tis. EUR)

8. Pohľadávky v rámci Eurosystemu

	31.12.2015	31.12.2014	Zmena
Majetková účasť v ECB	262 722	262 722	0
Pohľadávky z prevodu devízových rezerv	447 672	447 672	0
Čisté pohľadávky súvisiace s pridelovaním eurobankoviek v rámci Eurosystemu	879 240	965 669	(86 429)
Ostatné pohľadávky	521 010	2 296 966	(1 775 956)
	<u>2 110 644</u>	<u>3 973 029</u>	<u>(1 862 385)</u>

Majetková účasť v ECB

Banka eviduje k 31. decembru 2015 podiel na upísanom základnom imaní ECB v hodnote 83 623 tis. EUR (83 623 tis. EUR k 31. decembru 2014) a pohľadávku z úprav podielu NBS na čistom kapitáli ECB vo výške 24 885 tis. EUR. V nadväznosti na vstup Litvy do Eurosystemu bol dňom 1. januára 2015 upravený eurosystémový kľúč NBS z 1,1039% na 1,0974%.

V zmysle čl. 49.2 Štatútu a rozhodnutia Rady guvernérov ECB prispela NBS do rezervných fondov ECB na krytie kreditného rizika, rizík súvisiacich so zmenami výmenných kurzov, úrokovej miery a ceny zlata a na účty precenenia ECB v objeme 154 214 tis. EUR.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná zvierka k 31. decembru 2015 – Poznámky
(v tis. EUR)

Podiely 28 centrálnych bánk Európskej únie na základnom imaní ECB k 31. decembru 2015 sú nasledovné:

	Kapitálový kľúč na upísovanie základného imania ECB (%)	Upísaný podiel na základnom imaní (EUR)	Splatené základné imanie (EUR)	Eurosystémový kľúč (%) - podiel na splatenom kapitáli ECB
Banque National de Belgique	2,4778	268 222 025,17	268 222 025,17	3,5200
Eesti Pank	0,1928	20 870 613,63	20 870 613,63	0,2739
Deutsche Bundesbank	17,9973	1 948 208 997,34	1 948 208 997,34	25,5674
Central Bank and Financial Services Authority of Ireland	1,1607	125 645 857,06	125 645 857,06	1,6489
Bank of Greece	2,0332	220 094 043,74	220 094 043,74	2,8884
Banco de España	8,8409	957 028 050,02	957 028 050,02	12,5596
Banque de France	14,1792	1 534 899 402,41	1 534 899 402,41	20,1433
Banca d'Italia	12,3108	1 332 644 970,33	1 332 644 970,33	17,4890
Central Bank of Cyprus	0,1513	16 378 235,70	16 378 235,70	0,2150
Latvijas Banka	0,2821	30 537 344,94	30 537 344,94	0,4008
Lietuvos bankas	0,4132	44 728 929,21	44 728 929,21	0,5870
Banque centrale du Luxembourg	0,2030	21 974 764,35	21 974 764,35	0,2884
Central Bank of Malta	0,0648	7 014 604,58	7 014 604,58	0,0921
De Nederlandsche Bank	4,0035	433 379 158,03	433 379 158,03	5,6875
Oesterreichische Nationalbank	1,9631	212 505 713,78	212 505 713,78	2,7888
Banco de Portugal	1,7434	188 723 173,25	188 723 173,25	2,4767
Banka Slovenije	0,3455	37 400 399,43	37 400 399,43	0,4908
Národná banka Slovenska	0,7725	83 623 179,61	83 623 179,61	1,0974
Suomen Pankki – Finlands Bank	1,2564	136 005 388,82	136 005 388,82	1,7849
<i>Medzisúčet za centrálné banky krajín eurozóny*</i>	<i>70,3915</i>	<i>7 619 884 851,40</i>	<i>7 619 884 851,40</i>	<i>100,0000</i>
Българска народна банка (Bulharská národná banka)	0,8590	92 986 810,73	3 487 005,40	
Česká národní banka	1,6075	174 011 988,64	6 525 449,57	
Danmarks Nationalbank	1,4873	161 000 330,15	6 037 512,38	
Magyar Nemzeti Bank	1,3798	149 363 447,55	5 601 129,28	
Narodowy Bank Polski	5,1230	554 565 112,18	20 796 191,71	
Banca Națională a României	2,6024	281 709 983,98	10 564 124,40	
Sveriges Riksbank	2,2729	246 041 585,69	9 226 559,46	
Bank of England	13,6743	1 480 243 941,72	55 509 147,81	
Hrvatska narodna banka	0,6023	65 199 017,58	2 444 963,16	
<i>Medzisúčet za centrálné banky krajín nepatriacích do eurozóny*</i>	<i>29,6085</i>	<i>3 205 122 218,22</i>	<i>120 192 083,17</i>	
Spolu*	100,00	10 825 007 069,61	7 740 076 934,57	

*Medzisúčty a súčty nemusia korešpondovať vzhľadom k zaokrúhleniu.

Pohľadávky z prevodu devízových rezerv

NBS vykazuje pohľadávku z prevodu devízových rezerv do ECB v objeme 447 672 tis. EUR (447 672 tis. EUR k 31. decembru 2014) v zmysle čl. 30.1 Štatútu. Pohľadávka sa úročí 85% sadzby pre hlavné refinančné operácie. K 31. decembru 2015 úrokové výnosy plynúce z po-

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2015 – Poznámky
(v tis. EUR)

hľadávky z prevodu devízových rezerv predstavujú 193 tis. EUR (629 tis. EUR k 31. decembru 2014, pozri pozn. 23).

Čisté pohľadávky súvisiace s prideľovaním eurobankoviek v rámci Eurosystému

Táto položka predstavuje čistú pohľadávku súvisiacu s alokáciou eurobankoviek v rámci Eurosystému vo výške 879 240 tis. EUR (965 669 tis. EUR k 31. decembru 2014, pozri pozn.10), úročenú hlavnou refinančnou sadzbou. K 31. decembru 2015 úrokové výnosy plynúce z pohľadávky súvisiacej s alokáciou eurobankoviek v rámci Eurosystému predstavujú 480 tis. EUR (457 tis. EUR k 31. decembru 2014, pozri pozn. 23).

Ostatné pohľadávky v rámci Eurosystému

Pohľadávky a záväzky v rámci Eurosystému predstavujú pozíciu NBS voči ostatným členom Európskeho systému centrálnych bánk (ďalej len „ESCB“) z cezhraničných operácií. Najvýznamnejšiu časť tejto položky tvorí pohľadávka NBS voči ostatným centrálnym bankám a ECB z operácií realizovaných prostredníctvom TARGET2, ktorá je k 31. decembru 2015 vo výške 460 634 tis. EUR (2 240 613 k 31. decembru 2014). Pozícia je úročená sadzbou pre hlavné refinančné operácie. Výška prijatého úroku k 31. decembru 2015 predstavuje 503 tis. EUR (8 497 tis. EUR k 31. decembru 2014, pozri pozn. 23).

Ďalšie významné časti tejto položky tvorí pohľadávka z menového príjmu vo výške 51 463 tis. EUR (47 072 tis. EUR k 31. decembru 2014, pozri pozn. 27) a pohľadávka z podielu NBS na zisku ECB za rok 2015 vo výške 8 913 tis. EUR (9 281 tis. EUR k 31. decembru 2014, pozri pozn. 26).

9. Ostatné aktíva

	31.12.2015	31.12.2014	Zmena
Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok	133 277	137 501	(4 224)
Ostatné finančné aktíva	57 635	51 691	5 944
Preceňovacie rozdiely podsúvahových nástrojov	749		749
Časové rozlíšenie a náklady budúcich období	179 675	167 506	12 169
Neuhrazená strata minulých rokov	4 814 414	4 916 607	(102 193)
Ostatné	144 438	207 171	(62 733)
	<u>5 330 188</u>	<u>5 480 476</u>	<u>(150 288)</u>

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2015 – Poznámky
(v tis. EUR)

Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok

V tejto položke je vykázaný dlhodobý majetok NBS k 31. decembru 2015:

	Hmotný majetok, preddavky a nedok. invest.	Nehmotný majetok, preddavky a nedok. invest.	S P O L U
Stav v obstarávacej cene k 1. 1. 2015	262 765	33 067	295 832
Prírastky	797	9 230	10 027
Úbytky	2 882	6 081	8 963
Stav v obstarávacej cene k 31.12.2015	260 680	36 216	296 896
Oprávky k 1.1. 2015	135 303	26 991	162 294
Prírastky	6 489	861	7 350
Úbytky	1 982	75	2 057
Stav oprávok a OP k 31.12.2015	139 810	27 777	167 587
Účtovná hodnota HM a NM k 1. 1. 2015	127 462	6 076	133 538
Účtovná hodnota HM a NM k 31.12.2015	120 870	8 439	129 309

K 31. decembru 2015 je evidovaný dlhodobý majetok na predaj vo výške 3 968 tis. EUR (3 963 tis. EUR k 31. decembru 2014).

Ostatné finančné aktíva

	31.12.2015	31.12.2014	Zmena
Podiely vo fonde BISIP CNY	46 097	41 012	5 085
Akcie BIS	7 512	7 038	474
Listinné akcie RVS, a.s.	3 901	3 585	316
Inštitút bankového vzdelávania, n.o.	33	33	0
Akcie SWIFT	92	23	69
	57 635	51 691	5 944

K 31. decembru 2015 banka eviduje podiely v rámci programu BISIP CNY realizovaného prostredníctvom nepriameho investovania na onshore čínskom trhu vládnych cenných papierov. Nákup predstavuje 1,75%-ný podiel na celkovej hodnote fondu. Medziročný nárast je výsledkom ocenenia podielov (pozri časť B, písm. b).

Podľa zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov je NBS ovládajúcou osobou s väčšinovým podielom na hlasovacích právach v spoločnosti RVS, a.s. Bratislava, čo predstavuje 54,42%-ný podiel na základom imaní (52,33%-ný podiel k 31. decembru 2014). Nárast v objeme 316 tis. EUR je dôsledkom navýšenia základného imania spoločnosti RVS, a.s. v októbri 2015. Napriek majoritnému vplyvu v RVS, a.s. banka v zmysle § 22 zákona o účtovníctve nezostavuje konsolidovanú účtovnú závierku.

Podiel banky na základom imaní BIS predstavuje 0,51%. Majetková účasť v BIS je vykázaná vo výške splateného podielu (25%). Nesplatená časť podielu (75%) je splatná na požiadanie. Dividendy sú vyplácané v EUR z celkového podielu NBS v BIS vedenom v XDR (pozri pozn. 26).

NBS vykazuje od roku 2008 vklad do základného imania spoločnosti Inštitút bankového vzdelávania NBS, n.o. Bratislava. Podiel banky na základnom imaní spoločnosti predstavuje 100%.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2015 – Poznámky
(v tis. EUR)

Banka eviduje akcie spoločnosti SWIFT, čo predstavuje 0,0245%-ný podiel na základnom imaní (0,0063%-ný podiel k 31. decembru 2014). Nárast vo výške 69 tis. EUR bol z dôvodu zvýšenia držby akcií banky.

Preceňovacie rozdiely podsúvahových nástrojov

K 31. decembru 2015 položka predstavuje kurzový zisk z ocenenia menových swapov vo výške 749 tis. EUR.

Časové rozlíšenie a náklady budúcich období

Položka predstavuje najmä časové rozlíšenie kupónov z dlhopisov vo výške 137 994 tis. EUR (138 677 tis. EUR k 31. decembru 2014) a hodnotu nakúpených kupónov z dlhopisov vo výške 37 007 tis. EUR (16 491 tis. EUR k 31. decembru 2014).

Ostatné

	31.12.2015	31.12.2014	Zmena
Vklady - kolaterály k derivátom	127 440	173 131	(45 691)
Investičné úvery poskytnuté zamestnancom	7 294	8 452	(1 158)
Reálna hodnota úrokových swapov	2 547	2 367	180
Úrokové futures	2 474	1 890	584
Ostatné	4 683	21 331	(16 648)
	144 438	207 171	(62 733)

Účelom poskytnutých vkladov – kolaterálov k derivátom je zabezpečenie kreditného rizika protistrany v prípade poklesu hodnoty swapu na strane NBS. Medziročný pokles objemu vkladov súvisí s poklesom objemu úrokových swapov.

10. Bankovky v obeh

	31.12.2015	31.12.2014	Zmena
Eurobankovky v obehu emitované NBS	10 057 976	9 357 274	700 702
Eurobankovky neemitované NBS	879 240	965 669	(86 429)
Celkový objem eurobankoviek podľa kľúča NBS na prideľovanie bankoviek	10 937 216	10 322 943	614 273

K 31. decembru 2015 emitovala banka 10 057 976 tis. EUR, čo je o 879 240 tis. EUR menej (k 31. decembru 2014 o 965 669 tis. EUR menej) v porovnaní s objemom alokovaným NBS podľa kľúča na prideľovanie bankoviek (pozri časť B, bod h). Uvedený rozdiel predstavuje pohľadávku NBS voči Eurosystemu (pozri pozn. 8). V nadväznosti na vstup Litvy do Eurosystemu sa kľúč na prideľovanie bankoviek NBS dňom 1. januára 2015 znížil z 1,0155% na 1,0095%.

11. Záväzky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách z operácií menovej politiky

	31.12.2015	31.12.2014	Zmena
Bežné účty pre systém povinných minimálnych rezerv	1 455 594	651 999	803 595
Jednodňové sterilizačné obchody	40 000	100 000	(60 000)
	1 495 594	751 999	743 595

Bežné účty predstavujú peňažné rezervy úverových inštitúcií, ktoré podľa Štatútu podliehajú systému povinných minimálnych rezerv (ďalej len „PMR“). Systém PMR umožňuje priemerné plnenie peňažných rezerv úverových inštitúcií počas stanovenej udržiavacej periódy, ktorá je zverejnená ECB. PMR sú úročené priemernou sadzbou pre hlavné refinančné operácie Euro-

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2015 – Poznámky
(v tis. EUR)

systému platnou pre danú udržiavaciu periódu. V zmysle rozhodnutia ECB/2014/23 o úročení zostatkov a prebytočných rezerv sa rezervy, ktoré prevyšujú PMR, úročia 0% p.a. alebo úrokovou sadzbou pre jednodňové sterilizačné operácie podľa toho, ktorá z týchto sadzieb je nižšia. Od 9. decembra 2015 sa uplatňuje pre jednodňové sterilizačné operácie záporná úroková sadzba vo výške -0,30% p.a. (-0,20% p.a. k 31. decembru 2014).

Jednodňové sterilizačné obchody predstavujú jednodňové vklady s vopred určenou úrokovou sadzbou vyhlásenou ECB. Účelom týchto vkladov je poskytnúť zmluvným stranám možnosť uložiť krátkodobý prebytok likvidity. K 31. decembru 2015 bola pre tento typ obchodov stanovená záporná úroková sadzba -0,30% p.a.

12. Ostatné záväzky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách

	31.12.2015	31.12.2014	Zmena
Tri-party repo obchody	2 600 000	2 400 000	200 000
Záväzky z repo obchodov	2 081 115	2 146 378	(65 263)
Záväzky z repo obchodov so zlatom	85 845	34 230	51 615
Vklady prijaté k repo obchodom	520	271	249
Medzibankové zúčtovanie na Slovensku (SIPS)	135	20 525	(20 390)
	4 767 615	4 601 404	166

Úroková sadzba pre repo obchody je v rozpätí -0,03 až -0,31% p.a. (-0,08 až 0,05% p.a. k 31. decembru 2014).

Nárast záväzkov z Tri-party repo obchodov oproti predošlému obdobiu súvisí so zvýšením objemu týchto repo obchodov.

13. Záväzky voči ostatným rezidentom eurozóny v eurách

	31.12.2015	31.12.2014	Zmena
Verejná správa	318	1 000 977	(1 000 659)
Ostatné záväzky	270 952	227 120	43 832
	271 270	1 228 097	(956 827)

Verejná správa

Banka vykazuje v tejto položke bežné účty štátnej pokladnice vo výške 318 tis. EUR (977 tis. EUR k 31. decembru 2014). Termínovaný vklad MF SR vo výške 1 000 000 tis. EUR bol ukončený k 16. januáru 2015.

Ostatné záväzky

	31.12.2015	31.12.2014	Zmena
Bežné účty klientov	47 317	12 442	34 875
Termínované vklady klientov	29 877	30 070	(193)
Bežné účty pomocných finančných inštitúcií	1 432	895	537
Termínované vklady pomocných finančných inštitúcií	192 326	183 713	8 613
	270 952	227 120	43 832

Banka v tejto položke vedie bežné účty a vklady klientov a pomocných finančných inštitúcií (Fond ochrany vkladov a Garančný fond investícií).

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2015 – Poznámky
(v tis. EUR)

14. Závazky voči nerezidentom eurozóny v eurách

	31.12.2015	31.12.2014	Zmena
Závazky z prijatých termínovaných vkladov	700 000	2 424 102	(1 724 102)
Závazky z repo obchodov	600 103		600 103
Závazky z repo obchodov so zlatom	534 182	513 333	20 849
Bežné účty klientov	3 413	5 368	(1 955)
Vklady prijaté k repo obchodom	465		465
	<u>1 838 163</u>	<u>2 942 803</u>	<u>(1 104 640)</u>

Závazky z prijatých termínovaných vkladov predstavujú vklady centrálnych bánk so splatnosťou jeden deň až 3 mesiace s úrokovou sadzbou -0,20% p.a. (-0,03 až 0,03% p.a. k 31. decembru 2014).

Úroková sadzba pre repo obchody v EUR je v rozpätí -0,15 až -0,07% p.a.

15. Závazky voči rezidentom eurozóny v cudzej mene

	31.12.2015	31.12.2014	Zmena
Závazky z repo obchodov	850 085	295 493	554 592
Závazky z repo obchodov so zlatom	115 263	101 580	13 683
Závazky z prijatých vkladov	45 927		45 927
Bežné účty štátnej pokladnice v cudzej mene	1	2	(1)
	<u>1 011 276</u>	<u>397 075</u>	<u>614 201</u>

Úroková sadzba pre repo obchody v USD je v rozpätí 0,58 až 1,40% p.a. (0,25 až 0,33% p.a. k 31. decembru 2014). K 31. decembru 2015 banka vykazuje záväzky z dlhodobých repo obchodov so zlatom so splatnosťou v septembri 2016.

16. Závazky voči nerezidentom eurozóny v cudzej mene

	31.12.2015	31.12.2014	Zmena
Závazky z repo obchodov	217 706	188 079	29 627
Závazky z repo obchodov so zlatom	213 778	72 521	141 257
Závazky z prijatých vkladov	36 741		36 741
	<u>468 225</u>	<u>260 600</u>	<u>207 625</u>

Úroková sadzba pre repo obchody v USD je v rozpätí 0,83 až 0,91% p.a. (0,33 až 0,38% p.a. k 31. decembru 2014). K 31. decembru 2015 banka vykazuje záväzky z dlhodobých repo obchodov so zlatom so splatnosťou v januári 2016.

17. Protipoložky k zvláštnym právam čerpania prideleným zo strany MMF

Banka vedie k 31. decembru 2015 voči MMF záväzkov z alokácie vo výške 433 359 tis. EUR (405 987 tis. EUR k 31. decembru 2014). Hodnota záväzku z alokácie je vedená v XDR. MMF alokoval Slovenskej republike v rámci všeobecnej alokácie 265 mil. XDR a v rámci špeciálnej alokácie 75 mil. XDR.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2015 – Poznámky
(v tis. EUR)

18. Ostatné záväzky

	31.12.2015	31.12.2014	Zmena
Preceňovacie rozdiely podsúvahových nástrojov	356	15 729	(15 373)
Časové rozlíšenie a príjmy budúcich období	33 378	82 796	(49 418)
Ostatné	383 148	560 641	(177 493)
	<u>416 882</u>	<u>659 166</u>	<u>(242 284)</u>

Preceňovacie rozdiely podsúvahových nástrojov

K 31. decembru 2015 položka predstavuje kurzovú stratu z ocenenia menových swapov vo výške 356 tis. EUR (15 729 tis. EUR k 31. decembru 2014).

Časové rozlíšenie a príjmy budúcich období

Najväčší objem položky časového rozlíšenia k 31. decembru 2015 predstavujú nákladové úroky z úrokových swapov v EUR vo výške 32 690 tis. EUR (78 856 tis. EUR k 31. decembru 2014).

Ostatné

	31.12.2015	31.12.2014	Zmena
Euromince v obehu	152 378	141 627	10 751
Vklady - kolaterály k derivátom	81 120	218 620	(137 500)
Bankovky v SKK v obehu	75 085	76 735	(1 650)
Reálna hodnota úrokových swapov	44 845	95 632	(50 787)
Mince v SKK v obehu	23 191	23 193	(2)
Ostatné	6 529	4 834	1 695
	<u>383 148</u>	<u>560 641</u>	<u>(177 493)</u>

Hodnota úrokových swapov k 31. decembru 2015 predstavuje kumulovanú koncoročnú stratu z precenenia, ktorá je v zmysle Usmernenia ECB postupne amortizovaná do hospodárskeho výsledku ako súčasť čistých realizovaných ziskov z úrokových swapov (pozri pozn. 24).

Účelom prijatých vkladov – kolaterálov k derivátom je zabezpečenie kreditného rizika NBS v prípade poklesu hodnoty swapu z pozície protistrany.

19. Rezervy

	31.12.2015	31.12.2014	Zmena
Všeobecná rezerva na finančné riziká	660 000	520 000	140 000
Rezervy na záväzky voči zamestnancom	4 123	3 805	318
Rezerva na nevyfakturované dodávky	969	685	284
Rezervy na súdne spory	8	340	(332)
	<u>665 100</u>	<u>524 830</u>	<u>140 270</u>

Všeobecná rezerva na finančné riziká bola vytvorená s cieľom zabezpečenia sa voči kurzovému, úrokovému, úverovému riziku a rizikám vyplývajúcim z pohybu cien zlata. Výška rezervy sa prehodnocuje s ročnou periodicitou a zodpovedá odhadu novej straty z celkových investičných rezerv NBS a držby zlata pri zohľadnení historických scenárov vývoja finančných trhov. Rezerva zohľadňuje riziko potenciálneho negatívneho vývoja na finančných trhoch v nasledujúcom období. V súlade s rozhodnutím bankovej rady sa rezerva použije na krytie budúcich strát z finančných činností.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2015 – Poznámky
(v tis. EUR)

Z dôvodu ukončenia súdneho sporu bola rozpustená rezerva vytvorená za týmto účelom vo výške 332 tis. EUR (pozri pozn. 28).

20. Účty precenenia

	31.12.2015	31.12.2014	Zmena
Oceňovacie rozdiely z ocenenia zlata	358 347	373 167	(14 820)
Oceňovacie rozdiely z ocenenia cenných papierov	47 956	125 537	(77 581)
Oceňovacie rozdiely z ocenenia derivátov	2 547	2 367	180
Oceňovacie rozdiely z ocenenia cudzej meny	22 260	18 129	4 131
Oceňovacie rozdiely z ocenenia podielov vo fonde BISIP	2 535	196	2 339
	433 645	519 396	(85 751)

Dôvodom zníženia oceňovacích rozdielov z ocenenia zlata oproti predošlému obdobiu bol pokles ceny zlata. V prípade oceňovacích rozdielov z cenných papierov medziročný pokles súvisí s vývojom na finančných trhoch.

21. Základné imanie a rezervné fondy

V tejto položke sa vykazuje štatutárny fond, ktorý predstavuje splatený kapitál prevzatý z rozdelenia Bilancie aktív a pasív bývalej ŠBČS, ktorý je od vzniku NBS v rovnakej výške 15 490 tis. EUR, a prevzaté základné imanie Úradu pre finančný trh (ďalej len „ÚFT“) vo výške 551 tis. EUR. ÚFT bol s účinnosťou od 1. januára 2006 zo zákona zrušený a pričlenený do NBS.

Rezervné fondy tvorí rezervný fond a kapitálový fond.

Zostatok rezervného fondu NBS k 31. decembru 2015 je vo výške 340 874 tis. EUR (340 874 tis. EUR k 31. decembru 2014). Rezervný fond je tvorený prídelmami z vytvoreného zisku z minulých rokov vo výške 337 412 tis. EUR. Po pričlenení ÚFT do NBS bol k 1. januáru 2006 do rezervného fondu NBS prevedený rezervný fond ÚFT vo výške 3 462 tis. EUR.

Zostatok kapitálového fondu NBS k 31. decembru 2015 je vo výške 882 tis. EUR (882 tis. EUR k 31. decembru 2014).

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2015 – Poznámky
(v tis. EUR)

Prehľad zmien na účtoch vlastného imania a kumulovaných strát

	Štatutárny fond	Kapitálový fond	Rezervný fond	Všeobecná rezerva na finančné riziká	Fondy z oceňovacích rozdielov zisk/(strata)	Neuhradená (strata) minulých rokov	Hospodársky výsledok bežného roka zisk	Vlastné imanie
1. Stav k 31.12.2014	16 041	882	340 874	520 000	519 396	(4 916 607)	102 193	(3 417 221)
2. Prevod zisku za rok 2014 do neuhradenej straty min. r.						102 193	(102 193)	
3. Prevod do štatutárneho fondu								
4. Prevod do rezervných fondov								
5. Zmena všeobecnej rezervy na finančné riziká				140 000				140 000
6. Zmena oceňovacích rozdielov z cenných papierov					(77 581)			(77 581)
7. Zmena oceňovacích rozdielov z derivátov					180			180
8. Zmena oceňovacích rozdielov zo zlata					(14 820)			(14 820)
9. Zmena oceňovacích rozdielov cudzích mien					4 131			4 131
10. Zmena oceňovacích rozdielov podielov vo fonde BISIP					2 339			2 339
11. Zisk bežného účtovného obdobia				140 000	(85 751)	102 193	4 604	4 604
12. Zmena za účtovné obdobie							(97 589)	58 853
13. Stav k 31.12.2015	16 041	882	340 874	660 000	433 645	(4 814 414)	4 604	(3 358 368)

22. Podsúvahové nástroje

	31.12.2015		31.12.2014		Zmena	
	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky
Menové swapy v EUR	331 171	399 014	1 176 507	358 768	(845 336)	40 246
Menové swapy v USD	401 764	289 683	357 878	429 454	43 886	(139 771)
Menové swapy v JPY		21 363	2 327	614 088	(2 327)	(592 725)
Menové swapy v GBP		24 484	1 708	27 089	(1 708)	(2 605)
Menové swapy v CHF				124 750	0	(124 750)
	732 935	734 544	1 538 420	1 554 149	(805 485)	(819 605)

	31.12.2015		31.12.2014		Zmena	
	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky
Úrokové futures v EUR		61 200		45 700	0	15 500
Úrokové futures v USD		27 556		5 271	0	22 285
		88 756		50 971	0	37 785

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2015 – Poznámky
(v tis. EUR)

23. Čistý výsledok z úrokov

	31.12.2015	31.12.2014	Zmena
Investície v EUR, z toho:	38 656	142 631	(103 975)
čistý výnos z cenných papierov	93 977	302 097	(208 120)
čistý náklad z derivátov	(61 591)	(144 628)	83 037
čistý výnos/(náklad) z repo obchodov	7 111	(4 253)	11 364
čistý náklad z bežných účtov a termín. vkladov	(977)	(10 733)	9 756
čistý výnos z ostatných úrokov	136	148	(12)
Investície v cudzej mene, z toho:	1 134	1 176	(42)
čistý výnos z cenných papierov	11 234	1 376	9 858
čistý náklad z derivátov	(4 860)	(651)	(4 209)
čistý náklad/(výnos) z bežných účtov a termín. vkladov	(2 693)	3	(2 696)
čistý náklad z repo obchodov	(2 911)	(93)	(2 818)
kompensácia s MF SR	364	541	(177)
Menovopolitické operácie, z toho:	55 664	60 672	(5 008)
čistý výnos z cenných papierov	54 746	61 161	(6 415)
čistý výnos/(náklad) z vkladov a úverov	439	(13)	452
čistý výnos/(náklad) z PMR	479	(476)	955
Remunerácia pohľadávky z prevodu devízových rezerv	193	629	(436)
Remunerácia eurobankoviek	480	457	23
Remunerácia TARGET2	503	8 497	(7 994)
	<u>96 630</u>	<u>214 062</u>	<u>(117 432)</u>

Pokles čistých úrokových výnosov z investícií v euro súvisí najmä so znížením čistého úrokového výnosu z cenných papierov a objemu portfólia cenných papierov (pozri pozn. 7). Dôvodom poklesu úrokov plynúcich z remunerácie TARGET2 bol pokles čistej pozície TARGET2 (pozri pozn. 8).

V dôsledku zavedenia záporných úrokových sadzieb na finančných trhoch od roku 2014 a spôsobu vykazovania (pozri časť B, písm. c) NBS eviduje k 31. decembru 2015 nasledujúce brutto úrokové výnosy a brutto úrokové náklady:

	31.12.2015	31.12.2014	Zmena
Brutto úrokové výnosy	5 014	154	4 860
Investície v EUR, z toho:	4 744	149	4 595
Repo obchody	4 744	149	4 595
Termínované vklady	105		105
Bežné účty klientov	165	5	160
Investície v cudzej mene, z toho:	14	14	0
Repo obchody	14	14	0
Menovopolitické operácie, z toho:	706	279	427
PMR	690	167	523
Jednodňové sterilizačné obchody	16	112	(96)
	<u>5 734</u>	<u>433</u>	<u>5 301</u>

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2015 – Poznámky
(v tis. EUR)

	31.12.2015	31.12.2014	Zmena
Brutto úrokové náklady			
Investície v EUR, z toho:	12		12
Bežné účty	12		12
Investície v cudzej mene, z toho:	1 943		1 943
Bežné účty	1 943		1 943
	<u>1 955</u>		<u>1 955</u>

24. Čistý výsledok z finančných operácií, zníženia hodnoty a rezerv na krytie rizík

	31.12.2015	31.12.2014	Zmena
Realizované zisky z finančných operácií	77 797	147 055	(69 258)
Čisté zisky z úrokových swapov	60 138	128 346	(68 208)
Čisté zisky z predaja cenných papierov	11 178	15 950	(4 772)
Čisté kurzové zisky	6 481	2 759	3 722
Zníženie hodnoty finančných aktív a pozícií	(28 849)	(53 677)	24 828
Straty z ocenenia úrokových swapov	(12 886)	(43 392)	30 506
Straty z ocenenia cenných papierov	(3 732)	(1 473)	(2 259)
Straty z ocenenia cudzej meny	(12 231)	(8 812)	(3 419)
Tvorba a použitie rezerv na kurzové, úrokové a úverové riziká a riziká vyplývajúce z ceny zlata	(140 000)	(220 000)	80 000
Všeobecná rezerva na finančné riziká	(140 000)	(220 000)	80 000
	<u>(91 052)</u>	<u>(126 622)</u>	<u>35 570</u>

25. Čistý výsledok z poplatkov a provízií

	31.12.2015	31.12.2014	Zmena
Poplatky a provízie z investičného portfólia, z toho:	(98)	(248)	150
Čistá strata z operácií s bankami	(498)	(598)	100
Čistý zisk z operácií s klientami	210	216	(6)
Čistý zisk z operácií s cennými papiermi	224	179	45
Čistá strata z úrokových futures	(17)	(32)	15
Ostatné	(17)	(13)	(4)
Poplatky a provízie z menovopolitických operácií, z toho:	(224)	(71)	(153)
Čistá strata z operácií s bankami	(238)	(108)	(130)
Čistý zisk z operácií s cennými papiermi	14	37	(23)
Čistý zisk z výmeny eurominci	59	54	5
	<u>(263)</u>	<u>(265)</u>	<u>2</u>

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2015 – Poznámky
(v tis. EUR)

26. Výnos z akcií a podielových účastí

	31.12.2015	31.12.2014	Zmena
Podiel na zisku ECB z bežného roka	8 913	9 281	(368)
Podiel na zisku ECB z predchádzajúceho roka	1 635	599	1 036
Dividendy z akcií BIS	808	695	113
	<u>11 356</u>	<u>10 575</u>	<u>781</u>

27. Čistý výsledok zo systému združovania menového príjmu

Menový príjem v zmysle čl. 32.1 Štatútu a Rozhodnutia ECB/2010/23 o alokácii menového príjmu národných centrálnych bánk zúčastnených členských štátov v znení neskorších predpisov predstavuje čistý ročný príjem z aktív národnej centrálnej banky, ktoré sú vedené ako protihodnota bankoviek v obehu a depozitných záväzkov úverových inštitúcií. Menový príjem vyplýva z plnenia úloh menovej politiky ESCB.

Menový príjem sa rozdeľuje po ukončení hospodárskeho roka v pomere, ktorý zodpovedá podielu NBS na splatenom kapitáli ECB (1,0974%).

Združený menový príjem za rok 2015, ktorým NBS prispela do celkového koša menového príjmu Eurosystému, bol vo výške 46 974 tis. EUR. Menový príjem zodpovedajúci 1,0974%-nému podielu NBS bol vo výške 98 557 tis. EUR. Rozdiel vo výške 51 583 tis. EUR (45 119 tis. EUR k 31. decembru 2014) predstavuje čistý výsledok zo systému združovania menového príjmu. Korekciou menového príjmu Eurosystému za rok 2014 sa NBS znížili výnosy o 120 tis. EUR (korekciou za roky 2009 až 2013 sa výnosy zvýšili o 1 953 tis. EUR k 31. decembru 2014).

28. Ostatné výnosy a ostatné náklady

Najvýznamnejší podiel na „Ostatných výnosoch“ banky k 31. decembru 2015 predstavujú výnosy z poplatkov a príspevkov subjektov finančného trhu v objeme 5 176 tis. EUR (4 203 tis. EUR k 31. decembru 2014), prijaté poplatky za platobné systémy vo výške 2 692 tis. EUR (2 643 tis. EUR k 31. decembru 2014) a tržby z predaja pamätných a obehových mincí v sume 1 225 tis. EUR (1 269 tis. EUR k 31. decembru 2014). V roku 2014 bola položka „Ostatné výnosy“ ovplyvnená mimoriadnym výnosom z emisie korunových mincí vo výške 23 778 tis. EUR.

„Ostatné náklady“ banky k 31. decembru 2015 predstavujú najmä náklady na razbu obehových a zberateľských mincí vrátane nákladov služieb s tým súvisiacich vo výške 5 638 tis. EUR (2 409 tis. EUR k 31. decembru 2014). Túto položku priaznivo ovplyvňuje rozpustenie rezervy na súdne spory v objeme 332 tis. EUR (pozri pozn. 19).

29. Personálne náklady

	31.12.2015	31.12.2014	Zmena
Mzdy a odmeny	(25 575)	(23 257)	(2 318)
Sociálne náklady	(9 105)	(8 364)	(741)
Ostatné náklady na zamestnancov	(3 351)	(3 475)	124
	<u>(38 031)</u>	<u>(35 096)</u>	<u>(2 935)</u>

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2015 – Poznámky
(v tis. EUR)

K 31. decembru 2015 bol priemerný prepočítaný počet zamestnancov 1 046 (1 008 k 31. decembru 2014), z toho 98 vedúcich zamestnancov (97 k 31. decembru 2014).

Mzdy a zamestnanecké požitky členov bankovej rady za rok 2015 predstavovali 556 tis. EUR (542 tis. EUR za rok 2014). K 31. decembru 2015 banka neviduje žiadne nesplatené úvery voči členom bankovej rady, rovnako k 31. decembru 2014.

V spolupráci s doplnkovými dôchodkovými spoločnosťami vytvorila NBS pre svojich zamestnancov program doplnkového dôchodkového sporenia. Príspevok na doplnkové dôchodkové sporenie je súčasťou položky „Ostatné náklady na zamestnancov“.

30. Administratívne náklady

K 31. decembru 2015 tvoria túto položku najmä náklady na technickú podporu a údržbu informačných systémov, opravy a udržiavanie, spotrebu materiálu a energie a telekomunikačné náklady v celkovom objeme 8 575 tis. EUR (13 661 tis. EUR k 31. decembru 2014).

Náklady na audit a na overenie účtovnej závierky audítorom boli k 31. decembru 2015 vo výške 68 tis. EUR (71 tis. EUR k 31. decembru 2014). Banka neviduje k 31. decembru 2015 žiadne náklady na uisťovacie a audítorske služby a daňové poradenstvo v zmysle § 18 ods. 6 zákona o účtovníctve.

31. Odpisy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku

	31.12.2015	31.12.2014	Zmena
Odpisy dlhodobého hmotného majetku	(6 489)	(6 504)	15
Odpisy dlhodobého nehmotného majetku	(861)	(1 210)	349
	<u>(7 350)</u>	<u>(7 714)</u>	<u>364</u>

32. Služby súvisiace s výrobou bankoviek

K 31. decembru 2015 náklady na tlač eurobankoviek predstavovali 2 254 tis. EUR (6 255 tis. EUR k 31. decembru 2014).

33. Daň z príjmu a ostatné položky znižujúce príjem

V zmysle §43 zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov je NBS platiteľom dane z výnosov (príjmov), ktoré jej plynú z dlhopisov emitovaných na území Slovenskej republiky. Za rok 2015 NBS odviedla zrážkovú daň vo výške 2 202 tis. EUR (156 tis. EUR k 31. decembru 2014).

34. Hospodársky výsledok

Hospodársky výsledok banky k 31. decembru 2015 predstavuje zisk vo výške 4 604 tis. EUR (zisk 102 193 tis. EUR k 31. decembru 2014). Najväčší podiel na zisku predstavujú čisté úrokové výnosy (pozri pozn. 23).

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2015 – Poznámky
(v tis. EUR)

**D. UDALOSTI, KTORÉ NASTALI MEDZI DŇOM, KU KTORÉMU SA ZOSTAVUJE
ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA, A DŇOM ZOSTAVENIA ÚČTOVNEJ ZÁVIERKY**

V súlade s čl. 33 Štatútu rozhodla Rada guvernérov ECB na svojom zasadnutí dňa 18. februára 2016 o rozdelení čistého zisku ECB za rok 2015 medzi jednotlivé centrálné banky, a to v pomere podľa kľúča na splatenom kapitáli ECB. Výnos NBS z rozdelenia zisku vo výške 2 959 tis. EUR je zaúčtovaný do účtovného obdobia 2016.

Po 31. decembri 2015 nenastali významné udalosti, ktoré by si vyžadovali úpravy v účtovnej závierke za rok 2015.

Bratislava, 8. marca 2016

doc. Ing. Jozef Makúch, PhD.
guvernér

Ing. Miroslav Uhrin
výkonný riaditeľ
úsek pre finančné riadenie,
informačné technológie a
hospodárske služby

Ing. Katarína Taragelová
riaditeľka
odbor finančného riade-
nia

Ernst & Young Slovakia, spol. s r.o.
Hodžovo námestie 1A
811 06 Bratislava
Slovenská republika

Tel: +421 2 3333 9111
Fax: +421 2 3333 9222
ey.com

**Dodatok správy nezávislého audítora
o overení súladu výročnej správy s účtovnou závierkou
v zmysle zákona č. 540/2007 Z.z. § 23 odsek 5**

Bankovej rade Národnej banky Slovenska:

- I. Overili sme účtovnú závierku Národnej banky Slovenska („banka“) k 31. decembru 2015, uvedenú vo výročnej správe banky na stranách 68 – 97. K uvedenej účtovnej závierke sme dňa 8. marca 2016 vydali správu nezávislého audítora v nasledujúcom znení:

„Správa nezávislého audítora

Bankovej rade Národnej banky Slovenska:

Uskutočnili sme audit priloženej účtovnej závierky Národnej banky Slovenska („banka“), ktorá obsahuje súvahu k 31. decembru 2015, výkaz ziskov a strát za rok končiaci k uvedenému dátumu a poznámky, ktoré obsahujú prehľad významných účtovných zásad a účtovných metód a ďalšie vysvetľujúce informácie.

Zodpovednosť Bankovej rady Národnej banky Slovenska za účtovnú závierku

Banková rada Národnej banky Slovenska je zodpovedná za zostavenie a prezentáciu tejto účtovnej závierky, ktorá poskytuje pravdivý a verný obraz v súlade s usmernením Európskej centrálnej banky z 11. novembra 2010 o právnom rámci pre účtovníctvo a výkazníctvo v Európskom systéme centrálnych bánk č. ECB/2010/20 v znení neskorších predpisov (ďalej len „usmernenie ECB“) a so zákonom o účtovníctve č. 431/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) a za interné kontroly, ktoré Banková rada Národnej banky Slovenska považuje za potrebné na zostavenie účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti z dôvodu podvodu alebo chyby.

Zodpovednosť audítora

Našou zodpovednosťou je vyjadriť názor na túto účtovnú závierku na základe nášho auditu. Audit sme uskutočnili v súlade s Medzinárodnými auditorskými štandardmi. Podľa týchto štandardov máme dodržiavať etické požiadavky, naplánovať a vykonať audit tak, aby sme získali primerané uistenie, že účtovná závierka neobsahuje významné nesprávnosti.

Súčastou auditu je uskutočnenie postupov na získanie auditorských dôkazov o sumách a údajoch vykázaných v účtovnej závierke. Zvolené postupy závisia od úsudku audítora, vrátane posúdenia rizík významnej nesprávnosti v účtovnej závierke, či už v dôsledku podvodu alebo chyby. Pri posudzovaní tohto rizika audítor berie do úvahy interné kontroly relevantné pre zostavenie účtovnej závierky banky, ktorá poskytuje pravdivý a verný obraz, aby mohol navrhnuť auditorské postupy vhodné za daných okolností, nie však za účelom vyjadrenia názoru k účinnosti interných kontrol banky. Audit ďalej zahŕňa vyhodnotenie vhodnosti použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosti účtovných odhadov, ktoré urobila Banková rada Národnej banky Slovenska, ako aj vyhodnotenie celkovej prezentácie účtovnej závierky.

Sme presvedčení, že auditorské dôkazy, ktoré sme získali, poskytujú dostatočný a primeraný základ pre náš názor.

Názor

Podľa nášho názoru, účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie banky k 31. decembru 2015 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci k uvedenému dátumu v súlade s usmernením ECB a zákonom o účtovníctve.

8. marca 2016
Bratislava, Slovenská republika

Ernst & Young Slovakia, spol. s r.o.
Licencia SKAU č. 257

Ing. Tomáš Přeček
Licencia UDVA č. 1067“

- II. Overili sme tiež súlad výročnej správy s vyššie uvedenou účtovnou závierkou. Za správnosť zostavenia výročnej správy je zodpovedná Banková rada Národnej banky Slovenska. Našou úlohou je vydať na základe nášho overenia názor o súlade výročnej správy s účtovnou závierkou.

Overenie sme vykonali v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardmi. Tieto štandardy požadujú, aby audítor naplánoval a vykonal overenie tak, aby získal primeranú istotu, že účtovné informácie uvedené vo výročnej správe, ktoré sú získané z účtovnej závierky, sú vo všetkých významných súvislostiach v súlade s touto účtovnou závierkou. Informácie uvedené vo výročnej sme posúdili s informáciami uvedenými v účtovnej závierke k 31. decembru 2015. Iné údaje a informácie, ako účtovné informácie získané z uvedenej účtovnej závierky a účtovných kníh banky sme neoverovali. Sme presvedčení, že vykonané overovanie poskytuje primeraný podklad pre vyjadrenie názoru audítora.

Podľa nášho názoru sú účtovné informácie uvedené vo výročnej správe vo všetkých významných súvislostiach v súlade s účtovnou závierkou banky k 31. decembru 2015 a sú v súlade so zákonom o č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi platnými pre Eurosystem.

28. apríla 2016
Bratislava, Slovenská republika

Ernst & Young Slovakia, spol. s r.o.
Licencia SKAU č. 257

Ing. Tomáš Přeček
Licencia UDVA č. 1067

ZOZNAM GRAFOV

Graf 1	Príspevky k medziročnému rastu HDP eurozóny	9	Graf 17	Investičné aktíva spravované NBS v roku 2015	25
Graf 2	Medziročná zmena jednotlivých zložiek HICP inflácie eurozóny	9	Graf 18	Investičné portfóliá NBS k 31. 12. 2015 – členenie investícií podľa krajiny emitenta	25
Graf 3	Vývoj jednotlivých zložiek inflácie	11	Graf 19	Denný vývoj emisie eurovej hotovosti	36
Graf 4	Príspevky zložiek inflácie k celkovému spomaleniu priemernej dynamiky	11	Graf 20	Štruktúra eurobankoviek spracovaných v NBS v roku 2015	39
Graf 5	Vývoj reálneho HDP	12	Graf 21	Štruktúra zadržaných falzifikátov eurobankoviek	41
Graf 6	Vývoj bežného účtu a obchodnej bilancie	15	Graf 22	Štruktúra zadržaných falzifikátov euromincí	41
Graf 7	Medziročné zmeny odchýlok REER od rovnováhy a medziročný rast trhového podielu	16	Graf 23	Porovnanie počtu platieb spracovaných v TARGET2-SK v rokoch 2014 a 2015	43
Graf 8	Vývoj menovopolitických operácií ECB v roku 2015	18	Graf 24	Porovnanie hodnoty platieb spracovaných v TARGET2-SK v rokoch 2014 a 2015	43
Graf 9	Vývoj kľúčových úrokových sadzieb ECB a úrokovej sadzby EONIA	18	Graf 25	Štruktúra smerovania platieb zaslaných účastníkmi TARGET2-SK v roku 2015	44
Graf 10	Vývoj výmenného kurzu USD/EUR v roku 2015	19	Graf 26	Porovnanie počtu transakcií uskutočnených v SIPS v rokoch 2014 a 2015	45
Graf 11	Podiel jednotlivých finančných sektorov na aktívach finančného sektora k 31. 12. 2015	20	Graf 27	Porovnanie hodnoty transakcií uskutočnených v SIPS v rokoch 2014 a 2015	45
Graf 12	Vývoj povinných minimálnych rezerv v roku 2015	23	Graf 28	Podiel domácich a cezhraničných transakcií v SIPS v roku 2015	46
Graf 13	Štruktúra slovenských akceptovateľných aktív v roku 2015	24	Graf 29	Podiel bezkontaktných bankových platobných kariet na celkovom počte bankových platobných kariet v roku 2015	46
Graf 14	Porovnanie štruktúry slovenských akceptovateľných aktív za december 2014 a 2015	24			
Graf 15	Použitie akceptovateľných aktív v roku 2015	24			
Graf 16	Použitie akceptovateľných aktív	25			

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka 1	Tvorba HDP	12	Tabuľka 7	Zberateľské mince emitované NBS v roku 2015	38
Tabuľka 2	Vývoj HDP podľa použitia	12	Tabuľka 8	Vývoj počtu zadržaných falzifikátov v SR	40
Tabuľka 3	Vývoj ukazovateľov trhu práce	13	Tabuľka 9	Počet falzifikátov eur v SR	40
Tabuľka 4	Bežný a kapitálový účet platobnej bilancie	15			
Tabuľka 5	Finančný účet platobnej bilancie	15			
Tabuľka 6	Štruktúra kumulovanej čistej emisie eurobankoviek a euromincí	37			

SKRATKY

BCPB, a.s.	Burza cenných papierov v Bratislave, a.s.
BIS	Bank for International Settlement – Banka pre medzinárodné zúčtovanie
BSCEE Group	skupina orgánov dohľadu pre strednú a východnú Európu
CDCP, a.s.	Centrálny depozitár cenných papierov SR, a.s.
CERI	Databáza regulovaných informácií a iných informácií podľa zákona. o burze cenných papierov a zákona o cenných papieroch
EBA	European Banking Authority – Európsky orgán pre bankovníctvo
ECB	European Central Bank – Európska centrálna banka
ECOFIN	Economic and Financial Affairs Council – Rada pre hospodárske a finančné záležitosti (Rada ministrov)
EIOPA	European Insurance and Occupational Pensions Authority – Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov
EK	Európska komisia
EONIA	Euro OverNight Index Average – referenčná sadzba pre skutočne realizované jednodňové obchody v eurách
EP	Európsky parlament
ESCB	European System of Central Banks – Európsky systém centrálnych bánk
ESMA	European Securities and Markets Authority – Európsky orgán pre cenné papiere a trhy
EÚ	Európska únia
EUR	euro
Fed	Federal Reserve System – centrálna banka USA
FIRDS	Financial Instruments Reference Data System
HDP	hrubý domáci produkt
HICP	Harmonised Index of Consumer Prices – harmonizovaný index spotrebiteľských cien
HZL	hypotekárne záložné listy
MF SR	Ministerstvo financií SR
MMF	Medzinárodný menový fond
MPSVaR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
NBS	Národná banka Slovenska
NCDCP, a.s.	Národný centrálny depozitár cenných papierov, a.s.
OCP	obchodník s cennými papiermi
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development – Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
OKS	oddelenie riešenia krízových situácií odboru regulácie NBS
O-SII	lokálne systémovo významné inštitúcie
Q & A	otázky a odpovede
p. a.	per annum – za rok
p. b.	percentuálne body
PMR	povinné minimálne rezervy
REGFAP	Register finančných agentov, finančných poradcov, finančných sprostredkovateľov z iného členského štátu v sektore poistenia alebo zaistenia a viazaných investičných agentov podľa zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve
ROMR	rovnaké obdobie minulého roka
SEPA	Single Euro Payments Area – Jednotná oblasť platieb v eurách
SICAV	fondy kolektívneho investovania s premenlivým základným imanom
SIPS	Systemically Important Payment System, platobný systém
SR	Slovenská republika
SRM	Single Resolution Mechanism – jednotný mechanizmus riešenia krízových situácií

S K R A T K Y

SSM	Single Supervisory Mechanism – jednotný mechanizmus dohľadu
ŠÚ SR	Štatistický úrad SR
TARGET2	Transeurópsky automatizovaný expresný systém hrubého vyrovnania platieb v reálnom čase v eurách
TRACE	Single Access to Trade Repositories Project
UCITS	podniky kolektívneho investovania
UDF	Útvar dohľadu nad finančným trhom NBS
USD	americký dolár